

Dwagi Yai Gesi Po Jongo Aşani

Hasia nedebo tau sabo po

Te Jongo Jisasde aşani pogo te dabolo ola mabo dao, te Jisas da, te Godigo Ogwa mu da, te aga te da tşde bidibo we bidi ma dobola sabo bidi dao. Godigo agai po dabolo ola mawainu, tama agai aga Ogwa daba tagala palali. Tama tibaso, Jongo Jisasde te po wai, aga da te Godigo po dao, tama te pogo te bidi tigi siyu tama bidi gagawai pedalali. Tama Jongo homugo te agai Jisasde aşani po nedebo we bidi augwaligo homu te poba begi peyu, tama augwaligo te bidada peyu, bidada pabo ula siyu bidaibao.

Te we bidi augwaligo te Jisas te Godigo Ogwa da hania konemainogo eyu, tama Jisasgo haniani bomai şe yali po te Jongo aşani. Tama Jisasgo ola mani po me Jongo aşani, te bobobage po dao. Aga isabo sogo paba yagaselama, tama te sogo pio Jisasgo po hauwa aga wali pali bidi dabebolo ola mani, te augwali tau somainogo yai.

¹ Polobadu polobadu mu, te tigidali nai ped-
alisişama, meni yai digi, Po bolo bidai. Po
God dali bidai. Tama te Po aga digi God dao.
² Polobadu polobadu mu, te tigidali nai gagalobo
sogode, te Po God dali bidai. ³ Godigo te Pobolo
po weyu, tigidali nai nigao wai. Tama Pogo
tigidali nai nigai. Tama gasa nai gasa tşdu me
pedalobeo. Menio. Tigidali nai pedalali te Po

aga digi nigilama, pedalai. ⁴ Bidabo bomo Po agade elalubo. Tama agai bidabo bomo te we bidi augwaligo ula dao. ⁵ Te ulago hulua sabobolo te ula mabo dao. Tama hulua sabogo te ula me sogo halubeo.

⁶ Godigo bidi me deli tagala palai, te bidi nogi Jon. ⁷ Jon agai te ula po te we bidibolo pusagasai. Te we bidi tigidali augwaligo te po odoyu, augwa homu tigidali te poba konealumainu eyu, te Jongo te po pusagasai. ⁸ Jon aga digi te ula menio. Tiali goli agai te ula po augwalibolo te po wagasai. ⁹ Te ula da te ula mu dao. Tama aga te sogo tba dulai, tigidali we bidi ula mawainogo yali.

¹⁰ Te Po e tde bidai. Aga digi e t nigai. Tiali goli tde bidibo we bidi augwaligo aga konebeo. ¹¹ Aga bulu muba asai. Tiali goli aga hani augwaligo aga sabeo, gesebeo. ¹² Tialima, aga augwali bidi dabe mego sali, gesalio. Augwaligo augwa homu agaba muani. Tama tibaso, agai augwalide usu da po olama, tama augwali Godigo wai puluba pedalai dao. ¹³ Tama augwali Godigo wai puluba gagawainogo, augwali augwa ida ayago kanemego ame nabeo. Te augwali Godigo wai te augwa tigigo homugo me ame nabe. Bidigo homugo menio. God aga digi augwali aga wai puluba pedalali dao.

¹⁴ Te Po aga digi bidi pedalai, tama da we bidi tomode aga bidai. Dago agai genuai nogi dali agai moni bomo dali si suai. Te Godigo Ogwa deligo genuai nogi dali bomo dali si dago suai. Agai te we bidi olo tau sabo ş hauwa eyu, te agai

mu po naga weyu yai. ¹⁵ Te we bidi baptais mabo bidi Jon agai te we bidibolo agai po weyu i tama wai, "Polobadu eno te po wai, 'Nosali bidi me asobo bidi agai eno nogi aiyaba elaluaibao. Magi basowe? Ena ame nesiabadi, aga polobadu mu bidai. Tama tibaso, agai nogigo eno nogi aiyaba elalubo dao,' eno te po wai. Tama megi te bidi e dao, eno dagebolo polobadu wali po gilama," Jongo te po wai. ¹⁶ Aga te olo tau sabo şe hauwa mu ebo dao. Tama dabolo agai ma eyu, ma eyu idu gebo dao. ¹⁷ Te bidi nogi Moses agai da Juda dabego wai mu augwalibolo agai Godigo bomo yai po ola mawai. Tiali goli, Jisas Krai agai genuai olo tau sabo şe dali mu po dali si magasai. ¹⁸ Menio. Bidi me deligo God munu me gedugo subeo. Mu menio. Tialima, te Godigo ogwa deli aga aya pađe bidibo, agai Godigo page dabolo ola mawai dao.

*We bidi baptais mabo bidi Jon agai po pusali
(Mat 3:1-12; Mak 1:1-8; Luk 3:1-18)*

¹⁹ Te Juda dabe augwaligo pris bidi dabe dali, Livai bage dali augwaligo bidi dabe te Jerusalemdu te Jon bidibo digiba tagala palali, augwaligo Jon hanalu omainogo yali. Tama augwali Jon pageba sabolama, te po hanalu wai, "Nage dewe?" ²⁰ Tama Jon agai hogwa sabeo, po dualobeo, agai po hanilama weyu, te po wai, "Ena Godigo sa muyu asaiba wali bidi Krai menio," Jongo te po wai. ²¹ Tama augwaligo Jonbolo hanalu wai, "Magi yaliwe? Nage te bidi polobadu Godigo po wali bidi nogi Elaija dawe?" Tama Jongo te po wai, "Ena te bidi Elaija menio."

Tama augwaligo te po wai, “Dago te Godigo po wabo bidi asobo tonalubo dao. Nage te bidi dawe?” Tama Jonggo te po wei ponoyu, te po wai, “Ena te bidi menio.” * ²² Tama augwaligo Jonbolo te po wai, “Nage de dawe? Dago te da tagala palai bidi dabebolo po wei ponainogo, dabolo wao. Naga digi nage de da wabo dawe?” ²³ Tama Jonggo te po wai, “Te polobadu bidai bidi nogi Aisaia, Godigo po polo ola mani profet bidi, agai te tobage po wai, ‘Bidi me deligo bidi meni yai bulu tomode agai bomonama i weyu, te po obao, “Te Genuai Bidigo asabo tu dodolao.” ’ Te po wabo bidi ena dao,” Jonggo te po wai. * ²⁴⁻²⁵ Tama te Farisi bidi hani dabego tagala palai bidi dabe augwaligo te po hanalu wai, “Nage Godigo sa muani bidi menio, tama nage te bidi nogi Elaija menio, nage te Godigo po polo ola mani bidi menio. Tama nago magi baso te we bidi baptais mobawe?” te po hanalu wai. ²⁶ Tama Jonggo augwalibolo po wei ponoyu, te po wai, “Eno augwali olo aigo naga te baptais mabo dao. Tialima, dage tomode bidi me deli te dolalubao. Tama dagego te bidi konebeo. ²⁷ Te bidi aga ena tudi badu nosali asaibao. Ena digi ena dwagi yai bidi menio. Teyu, eno agai saqa nadoba bono eno pisigagobeo,” Jonggo te po augwali dali wai. ²⁸ Te po bulu me nogi Betani te badu pedalai, te ai nogi Jordan sesege badu. Te bulude Jonggo augwali Juda we bidi baptais mawai.

Jisas Godigo kibu sipsip wai tiwai dao

* **1:21:** Bom 18:15, 18; Mal 4:5 * **1:23:** Ais 40:3

²⁹ Te sogo kigamu Jisas asobo Jonggo suai. Tama Jonggo te we bidibolo te po wai, “Suao, te bidi da, aga Godigo kibu sipsip wai dao. Agai te tigidali tɔde bidibo we bidi augwaligo yali dwai sege te sela sawaibao. ³⁰ Polobadu eno te po wai, ‘Nosali bidi me asobo bidi agai eno nogi aiyaba elaluaibao. Magi basowe? Ena ame nesiabadi, aga polobadu mu bidai. Tama tibaso, agai nogigo eno nogi aiyaba elalubo dao,’ eno te po wai. Tama megı te bidi e dao, eno dagebolo polobadu wali gilama. ³¹ Eno digi eno te nosali asobo bidi mena bidi dawe, te eno konebeo. Tiali goli, eno aga te dage Israel we bidi dali ola momainu, eno we bidi baptais magasiyu asai,” Jonggo te po wai.

³² Te Jon agai suali se te po weyu, te po wai, “Eno suali, Godigo Mobo Bidi dagalu tagalama, tɔba dulubuo, te ba hi tiwai asobo eno suai. Tama te ba hi Jisasgo tigi dolo dulubo, te eno suai. ³³ Eno digi te nosali asobo bidi eno me konebeo. Tialima, Godigo ena tagala palu, we bidi baptais mao weyu, enabolo te po wai, ‘Te eno Mobo Bidi dulama, bidi mede bidibo nago sueibao. Te bidi da, te nosali asaibao wali bidi dao. Tama te bidi agai te we bidibolo te eno Mobo Bidi mawaibao. Agai te Mobo Bidi augwali we bidi baptais mabo tiwai mawaibao,’ Godigo enabolo te po wai. ³⁴ Tama ena digi eno sulama, tama eno dagebolo te po obao, te bidi Jisas aga Godigo Ogwa dao,” Jonggo po tama wai.

Jisasgo aga wali pabo bidi me si me si i olama sai

³⁵ Do tama dao wabo side Jon aga wali pabo bidi si Jon aga dali ma dolaluai. ³⁶ Tama Jon agai Jisas soabo suali, tama Jonggo te po wai, “Suião. Te bidi te Godigo kibu sipsip wai tiwai dao,” Jonggo aga wali pabo bidi si dali te po wai. ³⁷ Te bidi sigo agai wali po odama, tama augwali si Jon tagalama, Jisas wali pai. ³⁸ Jisas begelama suali, te bidi sigo aga wali asai. Tama Jisas agai te bidi sibolo te po wai, “Dage sigo magi nai gegebawe?” Tama te bidi sigo te po wai, “Rabai, nage mena bede bidibawe?” Te po Rabai, te page, po ola mabo bidi te page elalubo dao. ³⁹ Tama Jisas agai te bidi sibolo te po wai, “Dage si aselama, suagasao.” Tama te bidi si pelama, Jisas bidibo digi sugi pai. Te tama giliga dega sabo sogo 4 klok augwali si Jisas dali pelama, tama te piode augwali si Jisas dali bidai.

⁴⁰ Te Jonggo wali po odali bidi si augwali si Jisas wali pai. Tama bidi me deli aga nogi Andru, te aga ama nogi Saimon Pita. ⁴¹ Tama polo agai aga ama Saimon gegegi pai, tama agabolo te po wali, “Dago te Mesaia bidi suali,” Andrugo aga ama Saimonbolo te po wai. (Dago te nogi Mesaia wali begelama, tama te nogi poai Kraisi dao, Godigo sa muyu asaiba wali bidi dao.) ⁴² Tama Andru agai aga ama Saimon odasa, Jisas bidibo madigi pai. Jisas agai Saimon sulama, te po wai, “Nage Saimon, Jonggo ogwa dao. Nosali nago nogi Sifas waibao,” Jisango te po wai. (Dago te nogi Sifas begelama, tama wai, Pita wali nogi, te nogi page masigi dao.)

Jisango Filip dali Nataniel dali ‘Dage si ena wali

asao' wali

⁴³ Do tama da wabo side Jisas aga homugo Galili buluba paibao wai. Tama Jisas agai Filip suai, tama agabolo te po wai, "Nage ena wali asao," te po wai. ⁴⁴ Filip aga te Betsaida be nanide bidai bidi, te bulu te Andru dali Pita dali augwali sigo page bulu. ⁴⁵ Filip pelama, Natanielbolo te po wagi pai, "Te bidi polobadu Mosesgo te homo yai po bukude aşani po dali, tama Godigo polobadu po ola mani profet bidi dabe me, augwaligo te bidi dali po aşai, te bidi dago suai. Te bidi Jisas aga Nasaret bulu bidi Josepgo ogwa dao," Filip agai te po wai. ⁴⁶ Tama Nataniel agai te bo weyu, te po agabolo ola mani, "Teyu da, dwagi yai nai me deli te Nasaret bulude pedalaibawe?" Filipgo agabolo te po wali, "Nage aselama, suagasao." Tama augwali si Jisas pageba pai.

⁴⁷ Jisasgo Nataniel aga pageba asobo suali. Tama Jisasgo te bidi dabebolo tama wali, "Suiąo. Te asobo bidi aga Israel bidi mu dao. Tibo po aga homude me elalubo meni." ⁴⁸ Natanielgo Jisas hanalu weyu, te po wai, "Magi ilama, nago ena koneaniwe?" Jisasgo agabolo po wei ponoyu, te po wai, "Hasia, Filipgo nage i wasiábadi, te nage ni kaya pagede bidibadi, te sogo nage eno suai dao," Jisasgp te Nataniel dali te po wai. ⁴⁹ Natanielgo Jisasgo po wei begelai, "Po ola mabo bidio, nage Godigo Ogwa dao, nage Israel we bidigo tuni bidi dao." ⁵⁰ Jisasgo po wei ponanio, "Eno nagebolo te po wai dao, 'Nage eno ni kaya pagede suai dao.' Tama nago te po odobaso, naga homu tigidali enaba muaniwe? Ao, tama

nosali nago sueibao, genuai sego eno megi yali te se aiyaba elaluaibao.” ⁵¹ Tama Jisasgo agabolo ma naga wai, “Mu tamao, eno mu po dagebolo obao, nosali dagego dagalu dala pabo sueibao. Tama dagego Godigo dagalude se ebo ensel mobo bidi augwali ugwaba holoyu, aiyaba duluyu ebo dagego sueibao. Tama augwali enaba asiyu yaibao, ena da te Godigo Bidi Mu dao,” Jisasgo te po wai.

2

Bidi me deli Kana bulude we sai

¹ Te Jisasgo Nataniel dali te po olama, si sogo biliama, sela sogo wabo side tama bidi me deligo Kana bulude we sai. Te Kana bulu te Galili to pedai tomode elalubao. Tama Jisas aga ida te we sabo bede bidai. ² Augwaligo Jisas aga bidi dabe dali augwali i wai, Jisas aga bidi dali augwali aselama, te we sabo suagasomainogo, augwaligo te po wai. ³ Tama te bomai ai wain silai. Tama Jisas aga idago agabolo te po wai, “Augwaligo bomai ai wain meni, te sia salio,” Jisas dali aga idago te po wai. ⁴ Tama Jisasgo aga idabolo te po wai, “Ida, nago enabolo te po magi baso obawe? Eno we bidi augwali tau sabo sogo te pedalobeo,” Jisasgo aga ida dali te po wai. ⁵ Jisas aga idago augwali te we sabo be page bidigo se ebo bagebolo te po wai, “Jisasgo po me deli dage dali obaso da, teda dagego te po wali pao,” te po wai. ⁶ Te moni masigi sene a naga olama, me badu nogo deli badu munalubo. Tama te tobage sene deli deli augwaligo ai hauwa pagawaibao.

Godigo augwalibolo dage usu da omainogo, te Juda dabe augwaligo nai tuainogo eyu, hasia bolo augwa nogo ʔi polo telawai. ⁷ Tama Jisasgo te se ebo bagebolo te po wai, “We sigibao, e moni masigi sene dabe paḡa yao.” Tama augwaligo te masigi sene dabe mu paḡawai. ⁸ Tama Jisasgo augwalibolo te po wai, “Te ʔi me badu dwasianu genagide manama, tama sela pelama, te tubo nai tonalubo bidibolo magibao,” te po wai. Tama tilama, augwaligo te ʔi sela pai.

⁹ Te tubo nai tonalubo bidigo te ʔi agai polo tula suai, megi tama te bomai ʔi wain pedalali ʔi agai polo tula suai. Tama agai konebeo, augwaligo menade sali. Tialima, te se bidi augwaligo te ʔi tuali augwaligo koneai. Tialima, te nai tonalubo bidigo te we sali bidi agai i wai. ¹⁰ Tama asama, agai te bidibolo te po wali, “Tigidali bidigo da, augwaligo dwagi yai bomo ʔi wain polo dobabo dao. Tama nosali, augwali bidi dabego te ʔi hauwa tulama, tama augwaligo dobo ʔḡ yali ʔi te dobabo dao. Tiali goli, nago naga dwagi yai ʔi wain naga daḡ olaluama, tama megi tama nago sela asalio,” agai te po wai.

¹¹ Te bomai se Jisasgo yali bomai se hasia mu yai. Te Jisas agai te Galili to pedai badu tomode, te dwasianu be nani nogi Kana, tede te se yai. Tama Jisas aga bomo augwalibolo ola mawai, tama Jisas aga wali pabo bidi augwa Jisasba homu tigidali muai. ¹² Te se silama, tama Jisas aga Kaperneam buluba pai. Aga ida me, aga ama dede me, aga wali pabo bidi dabe me, augwali hodobo pai, tama augwali te bulu Kaperneamde osogo bidigi pai, si sela sogo bidai.

Jisasco te bidi dabe augwali Moni Lotu Be tempel tomode nai dabe dobu si ebadi sela şawai (Mat 21:12-13; Mak 11:15-17; Luk 19:45-46)

¹³ Te Juda bage augwaligo bo disawai bret tuabo side te pađe tama o, te si nogi Pasova dao. Tama Jisas aga te Jerusalem moni be naniba pai. ¹⁴ Tama Jerusalem be nani tomoba sabolama, tama te Moni Lotu Be tempel tomode Jisas agai suali, augwali bidi dabe augwa kibu bulmakau me, kibu sipsip me, ba dabe, tama augwaligo te naide maket ebo şe eyu, te Moni Lotu Be tempel tomode yai, we bidi augwaligo te nai si dobu eyu abelama, Godibolo momainogo yai. Tama Jisasgo suali, ma gasa bulu masigi dobu si ebo bidi dabe da augwali ni nami pađe dulalubo suali. ¹⁵ Tama Jisasgo te şe sulama, tama agai bono dabe selama, bi nigai. Bi nigilama, agai te kibu bulmakau dali kibu sipsip dali tigidali te tempel bede augwali bişo elama, buluba gudulai. Tama Jisas agai te masigi dobu si ebo bidi dabego masigi dali ni nami dali gea palali. ¹⁶ Tama agai ba dabe dobu si ebo bidi dabebolo te po wai, “Te nai sela pao,” wai. “Dagego eno ayago be te nai dobu ebo be tiwai egio,” Jisasgo augwali dali te po wai. ¹⁷ Jisas aga wali pabo bidi dabe augwaligo po me Godigo po bukude wali po me ma koneai. Te bukude te po wai, “Eno homugo nago be tonalubo homu bomu ebo dao. Tama augwaligo enabolo dene mawaibao.”

¹⁸ Te Juda dabe augwaligo te sulama, Jisas dali te po wai, “Mena bidigo nagebolo ‘Te nai sela şayao,’ obaso, tama nago te nai dabe sela şayaniwe? God agai nagebolo te po weyu da,

teda nago naga moni bomai şe me deli yao. Tama dago nago te şe ebo sulama, Godigo nagebolo "Te şe yao' wali dago koneaibao," Juda dabe augwaligo Jisasbolo te po wai.

¹⁹ Tama Jisago po wei ponoyu, te po wai, "Dagego e lotu be tempel huğibaso, tama sela sogo eno polo te be ma şe yaibao," Jisago te po te Juda dabe dali wai. ²⁰ Tama Juda bage augwaligo te po wai, "Te tempel Moni Lotu Be şe yani kibu be bidi sese si olama, tama a naga olama, me badu nogo deli badu kibu be te be şe yai dao," te po wai. "Tama dago te be huğilama, tama sela sogo nago te be polo me şe yaibawe? Woo, nage usu egobeo," te po Jisas dali wai. ²¹ Tialima, Jisago te tempel lotu be po wali aga tigde po wali, te Moni Lotu Bede meni. ²² Tilama, tama nosali Godigo Jisas gu pagede ma hodolai, te sogo Jisas aga wali pabo bidi dabe augwaligo Jisago polobadu te wali po augwaligo ma koneai. Tama augwaligo Godigo bukude muani po dali, Jisago wali po dali, te po siba augwa homu muai.

Jisago tigidali bidi konea silai

²³ Te bidi Jisas bo dişawai nai bret tubo side, te Pasova side, aga Jerusalem bulude bidibadi, tama we bidi hauwa augwaligo agai bomo yai şe ebo suai. Tama sulama, tama augwaligo augwa homu tigidali Jisasba muai. Augwaligo te homu yai, aga te Godigo sa muyu, asaiba wali bidi dao. ²⁴ Tialima, Jisago te homu yai, augwaligo konesiabo aq, te homu yai. Tama tibaso, Jisas aga digi augwaligo nogoba mubeo. ²⁵ Magi basowe? Jisas aga digi te tigidali we bidigo homu mu

konea silai. Gasa bidi mego agabolo te we bidigo homu me ola magobeo.

3

Jisasgo te bidi Nikodemus dali po miai

¹ Bidi me deli bidai, te bidi nogi Nikodemus. Te bidi Farisi bidi hani dao. Tama te bidi Juda bage augwaligo tobolu bidi deli dao. ² Te bidi Jisas bidibo digi hulide aselama, te po wai, "Po ola mabo bidi, dago koneai, Godigo nage e t̄ba po ola mabo bidi nigilama, tagala palai. Tibaso da, Godigo bidi me deli dali bidisiayū da, agai te s̄ Jisas nago ebo bomai s̄ tiwai me egobeo," te bidigo Jisas dali te po wai.

³ Jisasgo Nikodemusbolo po wei ponoyu, te po wai, "Mu tama, eno nagebolo obao, bidi me te ma ame nabo tiwai eyu, gesi ma pedalisiayū da, te bidi agai Godigo we bidi tonalubo s̄ me sugobeo," Jisasgo te po wai. ⁴ Nikodemusgo Jisasbolo te po wai, "Magi ilama, monu dabe yai bidi ma ame nabo tiwai eyu, gesi bidi ma pedalaibawe? Teyu da, aga idago haligaba ma bula selama, tama idago ma ame naibawe?" Nikodemusgo Jisasbolo te po hanalu wai.

⁵ Jisasgo te po wei ponoyu, te po wai, "Mu tama eno nagebolo obao, bidi āide baptais sabo āi dali Godigo Mobo Bidi dali gesi ma gagasiayū da, te bidi God bidibo digi tomoba pogobeo. ⁶ Tigigo ame nabo nai, te tigi dao. Tama te nai God agai Mobo Bidigo ame nabo nai da, te mobo bidi dao. ⁷ Eno 'Dage gesi ma pedelao,' te po wabo pode nage noma sigio. ⁸ Te wali asobo da,

te aga homu kolesagago te wali gasaba gasaba pabo dao. Nago te wali asobo po naga odobo dao, tialima nago mena badu pedalama, tama ma mena badu ma paliwe, te po wabo dao. Tigidali bidi gesi noma pedalobo augwaligo te tiwai egibi naga ebo dao,” Jisasgo te po wai. ⁹ Nikodemusgo Jisasbolo te po wei ponai, “Te nai mena tama pedalaibawe?” te po wai. ¹⁰ Jisasgo Nikodemusbolo te po wei ponoyu, te po wai, “Magi yaliwe? Nage te Israel bidi dabe te bomai po page ola mabo bidi dao. Tama magi baso nago te nai konebewe? ¹¹ Eno mu po nagebolo obao, dago e wabo po da te dago koneani po obao, tama dago po pusali da, te dago suali şe po dao. Tiali goli dagego dago wali po te dagego tudiba muanio. ¹² Eno dagebolo eno e tşde nai po obao, tama dagego me ‘Te mu tama dao’ homu ebeo. Tibaso da, eno dagebolo dagalude nai po obaso da, te dagego mena tama te poba duga homu mugowe? ¹³ Gasa bidi me te Godigo bidibo madigiba me holobeo. Ena da Godigo Bidi Mu da, tama ena naga te dagalu tagalama, e tşba dulai, enaduba deli digio. ¹⁴ Polobadu Mosesgo te kapago nigai tibo hasamani te bidi meni yai bulude ni donogo ugwaba sai. Te tiwai yali gilama, tama augwaligo te Godigo Bidi Mu ugwaba sela mueibao. * ¹⁵ Magi basowe? Tigidali bidi enaba homu mubaso da, augwali tigidaligo dwagi yai bidibo bomo selama, bidada peyu, mu bidada paibao,” Jisasgo te po wai. ¹⁶ God aga Ogwa deli digi mu bidibao. Tialima

* **3:14:** Nam 21:9

Godigo e tɔde bidibo we bidi godolo mu eyu, tama augwali tau somainogo eyu, God agai Ogwa te e tɔba tagala palali. Tama tiali da, tɔde we bidi augwa homu agaba mubaso da, augwali hagaidali weyu, augwali dwagi yai bidabo bomo selama, bidada peyu, bidada pomainogo, Godigo te sɛ yai. ¹⁷ Godigo aga Ogwa e tɔba tagala palali te e tɔde we bidi po tɔ dodolomainogo me tagala palobeo. Te menio. God aga Ogwa tagala palali da, te da tɔde we bidi ma dobola sagasomainogo yai. ¹⁸ Niwai bidigo God aga Ogwaba homu mubaso da, teda te bidi da aga po tɔ menio, Godigo agabolo dene magobeo. Tiali ma, niwai bidi aga Godigo Ogwaba homu musiawani bidi da, Godigo te bidibolo po tɔ dodolama, dene mawaibao. Magi basowe? Te bidi agai God agai ogwa teba homu mubeo. ¹⁹ Tama te po tɔ yabo page tama telalubo. Ula yali e tɔde polo pedalai dao. Tialima, bidi dabe augwaligo homugo hulua sabo augwaligo godola pai. Augwaligo ula te godolo ebeo. Magi basowe? Augwaligo kolesaga te dwalio. ²⁰ Dwai kolesaga ebo bidi agai te ulade boi bidi ebo dao. Agai dwai kolesaga yali hania ugwaba sela muidali weyu, aga te ulaba asobo menio. ²¹ Tialima, te dwagi yai kolesaga mu ebo bidi, te bidi aga da te ulaba pedalobo dao. Tama bidi dabe augwaligo te bidi agai sɛ yali te Godigo bomode te sɛ yai bugagia sumainogo, te bidi ulaba asobo dao.

Jongo Jisas po hanilama wai

²² Te nosali Jisas aga bidi dabe dali augwali hodobo Judia tɔ pedai teba poloba pai. Jisas

augwali dali tede bidiyu, tama augwaligo Judia we bidi baptais mani. ²³ Jonggo me te we bidi baptais mani bulu me nogi Aion, te Salim bulu pađe o, tede te we bidi baptais mani. Ađ hauwa te mu te bulude elalubo. Tama we bidi augwali Jon bidibo digi aselama, baptais sagasali. ²⁴ Bidi Herot tego Jon te sogo kalabusiba me musiabadio.

²⁵ Te Jon aga wali pabo bidi dali te Juda bidi me deli dali, augwali tomode konila po wai. Te po konila ebo page te we bidi baptais mabo kolesagade po wai. ²⁶ Tama augwali Jon bidibo digi pelama, tama augwaligo Jonbolo te po wai, "Po ola mabo bidio, polobadu nage Jordan pabo ađ u badu bidibadi, nago bidi me dali bidiyu, nago te bidide dwagi yai po wai. Tama megi te bidi agai te we bidi baptais mobao. Agai we bidi baptais mobaso, tama tigidali we bidi augwali te bidi bidibo digi pabo dao," Jon wali pabo bagego Jon dali te po wai. ²⁷ Jonggo po wei ponoyu, te po wai, "Te God agai deli nai deli bidibolo me masiayu da, te bidi agaduba naga me sogobeo. ²⁸ Dagego eno polobadu te wali po odai dao, 'Ena Godigo sa muyu asaibao wali bidi Kraiss menio, tiali goli Godigo ena "Polasa aselama, te bidigo asobo tu dodolao," te po Godigo ena dali wai.' ²⁹ Tama tibaso, bidi me deligo we sobaso da, te we te bidigo sali we dao. Tama te bidi aga abagi dolaluyu, aga abagigo po odobao. Tama we sali bidigo po wabode, tama aga abagi megi tama dwagi yai homu ebo dao. Tama te tiwai, Jisas aga se megi e baso, tama ena dwagi yai homu mu ebao. ³⁰ Agai nogi ugwaba diđ holoyu, eno

nogi da aiyaba elalumainogo yaibao,” Jonggo te po wai.

³¹ Bidi ogwadu asobo bidi, te bidi agai tigidali bidi aiyaba elalui. Tode pedalai bidi da, te bidi agai e tode nai naga po wabo dao. Tialima, dagaludu asobo bidi te agai tigidali bidi aiyaba elalui dao. ³² Te bidigo agai po wabo da, te nai dabe agai sulama tama agai odolama te po wai. Tialima, bidi me deligo agai te wali po selama, tama daų wabe. ³³ Tialima, niwai bidigo agai te po selama, daų wali da, agai te po usu da waibao, God agai mu po naga wabo dao. ³⁴ Te bidi Godigo tagala palali bidi, te bidi agai Godigo po pusubo dao. Magi basowe? Godigo agai Dwagi Yai Mobo Bidi agabolo habuge me mabeo, sese mu mawai. Tama mobaso, te bidigo Godigo po pusubo dao. ³⁵ Godigo aga Ogwa delide dwagi yai homu yai. Tama God agai tigidali nai aga Ogwago nogoba mawai. ³⁶ Niwai bidi agai homu tigidali te Godigo Ogwaba mubaso, te bidigo bidabo bomo da bidada peyu, bidada paibao. Tialima, niwai bidigo Godigo Ogwago po wali pişabaso da, te bidi aga bidabo bomo me sogobeo. Menio. Godigo şeşę te bidide elalua paibao.

4

Jisasgo Samaria we dali po miai

¹ Te sogo Farisi bage augwaligo po me deli odai, “Jisasgo te we bidi hauwa selama, tama augwali aga wali pobaso, augwaligo baptais sali. Tama Jisas agai te şede Jon aiyaba elalui,” te Farisi

bage augwaligo te po odai. ² (Tialima, Jisas aga digi agai te we bidi baptais mabeo. Jisas aga wali pabo bidi augwaligo naga te we bidi baptais mawai.) ³ Jisasgo koneai augwali Farisi bagego te po odama, dwai homu yai. Tama tibaso, Jisas aga te Judia tɔ pedai taga pelama, te Galili tɔ pedaiba pai. ⁴ Tama Godigo homu wali peyu, te tɔ Jisas aga pali tɔ te Samaria tɔ pedai tomoba pabo tɔ dao. ⁵ Tama tilama, Jisas pelama, Samaria bagego hanuba sabolai, augwaligo te bulu nogi Sikar wali. Te tɔ te polobadu mu bidai bidi Jekopgo aga ogwa Josep mani tɔ te pade tama dao. * ⁶ Aɔ sabo tɔ dedage polobadu Jekopgo nigai, te bulude elalubuo. Jisas pelama, aga tigi dene baso, te aɔ sabo tɔ dedage pade dugulaluai. Te giliga tomo yagasobode. ⁷⁻⁸ Jisas aga wali pabo bidi augwali te be nani nogi Sikarba pelama, nai abelegi pai. Tama Samaria we me deli asama, aɔ tuagasu asai. Jisasgo te webolo po weyu, te po wai, “Aɔ ena mao, ena tueio,” te po wai, Jisasgo. ⁹ Te Samaria we noma siyu, agai Jisasbolo te po wai, “Ya, nage Juda bidi dao, te ena Samaria we dao. Magi baso nago te po obawe, ‘Aɔ ena mao, ena tueio,’ magi basowe?” te Samaria wego te po wai, Jisas dali. (Magi basowe? Juda bidi dabe augwali Samaria bidi dabe dali kisasa gelasa bilibo menio.) ¹⁰ Jisasgo te webolo po wei ponoyu, te po wai, “Nago te God agai te we bidibolo olo mabo nai konegi sogo da, tama ena mena bidigo nagebolo ‘Aɔ ena mao, ena tueio’ obao konegi sogo da, te si nago konegi sogo da,

* **4:5:** Gag 33:19; Jos 24:32

teda nago ena hanalu olama, eno nagebolo te bidabo bomo elalubo aï mao wagi da,” Jisasgo te po wai. ¹¹ Te wego Jisasbolo te po wai, “Genuai Bidio, nago aï tuabo nai meni. Tama te aï tubo dedage aba mu dao. Tama tiyu da, nago te bidabo bomo elalubo aï menade saibawe?” te wego Jisas dali te po wai. ¹² “Dago wai Jekopgo te aï dedage dabolo polobadu mawai dao. Tama aga dali, aga wai dabe dali, aga kibu bulmakau sipsip dali tamago tuai aï dao. Tialima, nago homu nago Jekop aga aiyaba elalualawe?” te wego Jisas dali te po wai. ¹³ Jisasgo po wei agabolo ponoyu, te po wai, “Tigidali bidi te aï naga ede tuyu da, augwali aï nogone ma yaibao. ¹⁴ Tialima, bidi me deli eno mabo aï tuyu da, tigidali sogo te bidi aï nogone ma egobeo. Te aï eno mawainogo ebo aïgo da, te tama tiaibao, te aï da bidabo bomo mabo we ulu pedalubo aq te bidi tigi tomode tiwai yaibao. Tama te aï tigidali sogo pedaliyu, te bidi mu bidada peyu, mu bidada paibao,” Jisasgo te po wai. ¹⁵ Tama te wego Jisasbolo te po wai, “Genuai Bidio, nago te aï enabolo mao, tama nosali ena aï nogone ma idalio, tama ena eba aï ma tuagasidalio,” te Jisas dali Samaria wego te po wai.

¹⁶ Jisasgo te webolo te po wai, “Nago bidibolo i wagi bilama, tama dage si eba asiã,” wai. ¹⁷ Wego po wei ponoyu, te po wai, “Ena bidi menio.” Jisasgo agabolo te po wai, “Nago ‘Ena bidi meni,’ obawe, te nago mu po wabuo. ¹⁸ Magi basowe? Polobadu nago bidi a naga dao. Tama te bidi megì nage dali bidibo bidi da, te naga bidi menio. Nago po te mu tama dao,” Jisasgo te

po te we dali wai. ¹⁹ Wego Jisasbolo te po wai, "Genuai Bidio, megì eno koneanio, nage da te Godigo nosali yabo se po ola mabo profet bidi deli dao. ²⁰ Polobadu da Samaria dabego wai dabe augwali te bulu duba sisinama, tama lotu po wai dao. Tialima, dage Juda dabego te po wabo dao, 'Te tigidali bidigo lotu po wabo bulu te Jerusalemde, tede naga wao,' dagego te po wabo dao," te wego te po wai. ²¹ Jisago te webolo te po wai, "Nago eno po mu po dao olama, konealuao. Me sogo deli pedaliyu, tama dagego te Ayabolo lotu po te bulu dude wagobeo. Tama dagego Jerusalem tede me lotu po wagobeo. ²² Dagego konesiawai naibolo lotu po wabo dao. Da Juda dabe dago lotu po wabo da, te dago koneai bidibolo lotu po wabo dao. Magi basowe? Godigo we bidi ma sabo se page te da Juda dabe tomode pedalaibao. ²³ Tialima, te sogo pedaliyu da, megì tama pedalalio, tama tigidali bidigo lotu po mu wabo bidi dabe da augwali lotu po augwa mobo bidigo waibao, augwa dolo ebo kolesagago me lotu po waibao. Tama Aya Godigo te tobage bidi gegebo dao, agabolo lotu po omainogo. ²⁴ God da, te mobo bidi dao. Tama bidigo agabolo lotu po weyu da, te bidigo aga mobo bidigo waibao, aga dolo ebo kolesagago me lotu po waibao," Jisago te po wai.

²⁵ Te wego agabolo te po wai, "Eno koneanio, Godigo sa muani bidi asaibao, augwali aga nogi Kraisa tama wai. Aga asobo sogo da, te agai dabolo tigidali naide po ola mawaibao," wali. ²⁶ Jisago te we agabolo te po wai, "Te ena tama dao, megì nage dali eno te po obao."

²⁷ Te Jisasgo te po obadi yaide, tama aga wali pabo bidi dabe augwali ma begasa asai. Tama augwali Jisasgo te Samaria we dali po mibo subaso, augwali noma sai. Tialima, bidi me deligo te webolo “Nage magi nai saiwe?” wabeo. Augwaligo Jisasbolo “Nage te we dali magi baso po obawe?” hanalu wabe. ²⁸ Tama te wego te aga aı tubo nai tagalama, tama te we aga hanuba ma pai. Tama te wego te we bidi dabe augwalibolo wagi peyu, te po wai. ²⁹ “Dagego bidi me deli suagasião. Agai eno polobadu yali se po tigidali enabolo wai. Te bidi te Godigo sa muani asaibao wali bidi Kraisi te yaliwe?” te wego te po te we bidi dabe dali wai. ³⁰ Tama te we bidi dabe augwali te hanu tagalama, aselama, Jisas bidibo digi asai.

³¹ Te we bidi dabe augwali asodubadi Jisas wali pabo bidi augwaligo Jisas dali te po wai, “Po ola mabo bidi, nage nai tuao,” wali. ³² Tialima, Jisasgo augwali aga wali pabo bidibolo te po wai, “Eno nai meba elalubo te dagego konebeo.” ³³ Tama tibaso, augwa hasi po wai, “Bidi me deligo aga nai magasaliwe?” Jisas wali pabo bidi augwaligo te po mias. ³⁴ Jisasgo augwalibolo te po wai, “Eno nai da, e tama dao: eno ena tagala palali bidigo homu wali pabo dao. Tama eno agai ena nogoba muani se polo silaio,” Jisasgo te po wai. ³⁵ Jisas agai giba ela mubo po digi po weyu, te po wai, “Dagego tama wabo dao: ‘Polua me si me si elalubo, tama te nai sabo si te pedalaibao,’ Tialima, eno dagebolo obao, dagego tonono biliyu, tama dagego te gi dabe bugagia suião. Nai inawai yabowe naga, dagego

sua. Te asobo we bidi augwali te inawai nai tiwai dao. ³⁶ Nai sabo bidi da, te bidi aga masigi sabo se eyu, aga masigi sabo dao. Tama elama, nai polobadu bulali bidi dali, te inawai nai sabo bidi dali, augwa talua si dwagi yai homu yaibao. Tama te tiwai, niwai bidigo we bidi eno po ola mayu yali bidi, augwaligo homu enaba muani, te bidi te nai sabo bidi tiwai dao. Godigo te bidibolo dwagi yai nai mawaibao. Tama te we bidibolo eno po polobadu wagi pali bidi me, te bidi te nai bulali bidi tiwai dao. Tama te bidi dali, te we bidi enaba sisinibo bidi dali, augwali si talua dwagi yai homu mu yaibao. Augwali sigo wali po odali we bidi augwali bidada peyu, bidada pabo bulu selama, bidaibao. ³⁷ Te tiwai eyu, tama tode bidibo we bidigo polobadu wali po mu po tamao, 'Bidi me deligo gi nai bulai, tama gasa bidi mego agai te nai sai.' ³⁸ Tama te tiwai eno dage tagala palali da, te dage we bidibolo eno po pusugi pomainogo yai. Polobadu dagego te se isiawai. Tialima, gasa bidigo dene yali se de te nai megi dagego sabao," Jisasgo te po wai.

³⁹ Te hanude bidali Samaria we bidi dabe hauwa augwaligo te wego wabo po odai. Tama te po odobaso, augwaligo augwa homu tigidali Jisasba muani. Te wego te po wai, "Agai enabolo eno polobadu yali se po tigidali mu wai." ⁴⁰ Tama tibaso, Samaria we bidi dabe augwali Jisas bidibo digi aselama, tama augwaligo Jisasbolo hanaluyu, po bomo elama wai, "Nage da dali bidao." Tama tibaso, Jisas augwali dali si sogo te bulude bidai. ⁴¹ Tama aga tede bidibadi yaide, we bidi hauwa augwaligo Jisas aga digi wali

po odolama, tama augwa homu tigidali agaba muani. ⁴² Tama augwaligo te webolo te po wai, “Megi dago nago po naga odolama, tama dena homu tigidali te bidiba mubo menio. Dena digi agai po odolama, tama dago homu tigidali agaba mubao. Te bidigo naga agai tigidali tode we bidi ma dobola sabo bidi dao,” te Samaria bage augwaligo te po wai.

Jisasgo genuai gavman bidigo ogwa gasi yali geselai

⁴³ Te si sogo bidali silalio, tama Jisasgo te Samaria bulu tagalama, tama aga Galili toba pai. ⁴⁴ (Polobadu Jisas aga digi po weyu, te po wai, “Godigo po ola mabo bidi aga page bulude nogi menio,” Jisasgo te po wai dao. Tama te po wali goli, Jisas te Galili toba pai.) ⁴⁵ Tama Jisas pelama, Galili buluba sabolai. Tama Galili bage augwaligo Jisas asobaso dwagi yai homu yai. Magi basowe? Augwali meba pelama, Jerusalem bulu sabolama, bo disawai nai tubo side tigidali se Jisasgo te sogo yali se augwaligo suai, polobadu. ⁴⁶ Jisas te Galili to tomoba pelama, tama aga te Kana be naniba sabolai. Te bulude polobadu Jisas agai ai mugo te pusu ebo ai wain nigai. Tama te be nani me nogi Kaperneam te digibulu gana. Tama Kaperneam bulude genuai gavman bidi bidai, te bidi aga ogwa gasi yai. ⁴⁷ Tama te gasi yai ogwa aga aya agai Jisas Judia to tagalama, Galili toba asali po odai. Tama tibaso, te bidi Jisas bidibo digi pelama, tama Jisasbolo hanaluyu, po bomo elama wai, tama Jisas te agai ogwa Jisasgo geselemainogo yai. Aga homu Jisas

te Kaperneamba pelama, tama agai ogwa ma geselaibao. Te gasi yai ogwa pade tama isainu elalubo wai. ⁴⁸ Tama Jisargo te gasi ogwa aga ayabolo te po wai, "Dagego te eno haniani bomai se ebo susiawai goli dagego duga homu tigidali enaba muao." ⁴⁹ Te genuai gavman bidigo te po wai, "Genuai Bidi, nage Kaperneam buluba polo dulao. Eno ogwa isidalio," te po Jisas dali wai. ⁵⁰ Jisargo agabolo te po wai, "Nage pao. Naga ogwa da, bidibadi paibao." Te bidi Jisargo wali po aga homu te poba munama, tama pai. ⁵¹ Aga begasa aba pidubadi yaide tama aga se ebo bidi dabego aga tiaba wagasai. Tama augwaligo agabolo te po wai, "Naga ogwa bidibuo," wai. ⁵² Tama agai augwalibolo hanalu wai, "Nisu te ogwa dwasianu usu yaliwe?" te po wai. Tama augwaligo te po wai, "Do giliga tomo ebo, te sogo tama aga tigi posolo silalio," te po wai. ⁵³ Tibaso, aga ayago koneai, do tama te sogo Jisargo agabolo "Nago ogwa gasi silama, tama bidibadi paibao" wai dao. Agai te homu yai. Tama te bidi dali aga bede bidibo bage dali, augwaligo augwa homu tigidali Jisasba muani. ⁵⁴ Polobadu Jisas Judia to tagalama, tama Galili toba sabolama, tama bomai se eyu, te agai ai mugo pusu ebo ai wain begelama nigai. Tama megime agai Judia to tagalama, Galili tode bomai se me yai, te gasi yai ogwa hodolai.

5

Jisargo bidi me deli Betesda sigi aide geselai

1 Te nosali te Juda bagego olo bidiyu lotu po wabo si te pedalai. Tama tebo side Jisas Jerusalem hanuba holai. 2 Tama Jerusalem bagulali obo pađe kibu sipsip dabego genuai soabo tu elalubo madi, tama te tu dolo si te dwasianu sigi ađ ge elalui. Hibiru pogo augwaligo te ađ nogi Betesda wai. Te ađ sesegede be mabo a naga elalui. 3 Te be mabode gasi yai we bidi hauwa bidai, gedu widai bidi dabe dali, sađa dwai bidi dabe dali, tama nogo sađa dili isai bidi me, augwali te be mabode bidai. (Augwaligo te ađ memenege ebo tonaluyu bidai. 4 Me sogo deli sogo Godigo dagalude se ebo ensel mobo bidi me deli te ađ tomoba dulama, tama te ađ te ensel bidigo memenege ilai. Te ađ memenege silai digi, tama niwai bidi me deli polasa ađba dulali bidi da, te bidigo gasi polo silai.) 5 Bidi me deli te be mabode bidai. Te bidigo gasi elalubadi, kibu be te 38 kibu be te bidi gasi elalubadi tama yai. 6 Jisasgo te bidi pila mubo suai, tama Jisasgo koneai, te bidi gasi elalubadi, hauwa sogo mu bidai. Tama Jisasgo te bidibolo te po wai, "Nago homu da, naga tigi dwagi yai yabo homu ebowe?" Jisasgo te bidibolo te po hanalu wai. 7 Gasi yai bidigo Jisasbolo po wei ponoyu, te po wai, "Genuai Bidi, ađ memenege ebo side ena ađba sela muabo bidi menio," te bidigo Jisas dali te po wai. "Ena digi tama pobadi digi, gasa bidi dabe polo polasa peyu, ena geanobo dao." 8 Jisasgo te bidibolo te po wai, "Nage hodaluama, doligulama, naga pibo somo selama, tama nage soao," Jisasgo te gasi yai bidibolo te po wai. 9 Tama polo te bidigo tigi dwagi yai ma yai. Tama

aga pibo somo selama, tama soai.

Te Juda bagego olo bidibo Sabat sogode Jisas agai te bidi geselai. ¹⁰ Tama Juda dabe genuai bidi augwaligo te gasi munaluali bidi aga pibo doado bage selama, sobadi yaide, augwaligo agabolo te po wai, “Megi da, te habu olama olo bidibo side dao. Nago pibo somo magi baso sela sobawe? Te nago Sabat sogo şe elamuo wali bomo yai po bolobao,” te Juda bagego te bidi dali te po tama wai. ¹¹ Tiali digi agai po wei augwali dali ponoyu, te po wai, “Te ena geselali bidi agai enabolo te po wai, ‘Naga pibo somo selama, pao,’ enabolo te po wai,” wali. ¹² Augwaligo agabolo hanalu wai, “Mena bidigo nagebolo te po weyu, ‘Naga pibo somo selama, pao’ waliwe?” ¹³ Tialima, te sana pali bidi agai Jisasgo nogi konebeo. Magi basowe? Te bulude we bidi hauwa mu elalubao, tama Jisas pai.

¹⁴ Nosali Jisasgo te bidi te Moni Lotu Be tempel tomode ma sulama, te po wai, “Odaliwe? Megi da nage usu yali dao. Nago dwai şe dabe ebo tagalao. Tiyu moni şeşe nageba pedlabuo,” Jisasgo te bidibolo te po wai. ¹⁵ Tama te bidi pelama, Juda genuai bidi dabebolo wagi pai, “Ena geselai bidi te Jisas yalio,” te bidigo Juda dabego tobolu bidi dabebolo te po wagi pai. ¹⁶ Tama tibaso, Juda dabe genuai bidi augwaligo Jisas dali boi bidi homu ebo gagalali. Magi basowe? Jisasgo te bidi geselali te Juda bage augwaligo olo bidibo side te şe yali. ¹⁷ Tialima, Jisasgo po wei ponoyu, te po wai, “Eno Aya agai şe polobadu yali şe megi tama te ela asobao. Tama eno me ena şe ebao,” Juda dabe genuai bidi

dali Jisasgo te po wai dao. ¹⁸ Tama tialima, Juda genuai bidi augwaligo bomu eyu, Jisas mu elabo homu yai. Magi basowe? Augwaligo e homu yali, Jisas agai Juda bagego olo bidibo Sabat sogo bomu yai po te bolobaso naga menio. Jisas agai te po wabo, 'God da, te ena Aya mu da' wabo dao. Te wabo po da, Jisas aga digi aga te God tiwai pedalainogo wabuo Tama tibaso me augwaligo aga mu elabo homu yai.

Godigo Ogwa aga şe yabo nogi elalubuo

¹⁹ Te Jisasgo po wei ponoyu, te po wai, "Eno dagebolo mu po tama obao, Godigo Ogwago agaduba homugo magi şe me ebo menio. Agai Ayago ebo şe naga sulama, agai ebo dao. Tigidali şe Ayago ebo, te aga Ogwago tama ebo dao. ²⁰ Aya Godigo homugo aga Ogwa mu godola pabo, tama God agai ebo şe tigidali aga Ogwabolo ola mabo dao. Aya agai bomai şe me nosali aga Ogwabolo ola mawaibao. Tama te şego eno hasia yali şe aiyaba elaluaibao. Tama tibaso, dage noma siyu, homu hauwa yaibao. ²¹ God Ayago isai bidi ma hodolama, bidabo bomu mabo dao. Tama tibo gilama, Ogwago me aga homugo we bidibolo bidabo bomu mabo dao. ²² God agai digi agai bidi me deli agai po tu dodolobo menio. Tigidali po tu ebo şe agai aga Ogwago nogoba mawai dao. ²³ Magi baso meni. Tigidali bidigo Godigo Ogwa nogi ugwaba samainogo, te Godigo nogi ugwaba sabo gilamao. God Ayago aga Ogwa e tşba tagala palobaso, tama bidi te Godigo ogwago nogi ugwaba sisşbo bidi da, agai

Godigo nogi me ugwaba sisabo bidi da,” Jisago te po wai.

²⁴ “Te eno mu po dagebolo obao, niwai bidigo eno po odama, tama te po wali pelama, tama ena tagala palali bidibolo te bidi agai bomo yai homu agabolo muyu da, te aga bidada peyu, bidada pabo bomu selama, bidaibao. Te bidi aga po tu aga dali me egobeo. Te agai isibo tagalama, tama megi aga bidabo bomode bidibao. ²⁵ Eno mu po dagebolo obao, te sogo pedalaibao, tama te megi polo pedalalio, tama isai bidi augwaligo Godigo ogwago po odaibao. Tama te po odama wali pabo we bidi dabe da, augwali mu bidaibao. ²⁶ Eno Aya aga bidabo bomu aga digi elalubo. Tama agai bidabo bomu aga Ogwabolo mawai. Enabolo. Tama te tiwai te bidabo bomu te aga Ogwago me elalubo. ²⁷ Aga te Godigo Bidi Mu dao, tigidali we bidi augwaligo abagi hasi bidi dao. Tama tibaso, Ayago agabolo te we bidi po tu yabo se mawai. ²⁸ Dagego noma selama, tama homu hauwa egimio. Nosali me sogo pedalobo side da, gu pagede bidali bidi augwaligo te Godigo Bidi Mugo wabo po odaibao. ²⁹ Tama augwaligo te po odobaso, tama augwali gu page tagalama, buluba dia asaibao. Me badu we bidi augwaligo dwagi yai kolesaga yali da, augwali hodaluama, bidabo bomu selama, bidaibao. Me badu we bidi augwaligo dwai kolesaga yali da, augwali hodaluama, tama po tude sege saibao. ³⁰ Eno homugo digi eno te se ebo usu egobeo. Eno Godigo wali po naga wali pelama, tama eno po tu ebo dao. Tama tibaso, eno po tu ebo se te dolo mu ebo dao. Magi basowe? Eno se ena homugo

me ebo menio. Te ena tagala palali bidigo homu eno wali pabo dao," Jisasgo te po wai.

Bidi mebago Jisasgo page po pusubo dao

³¹ Te Jisasgo po ma weyu, te po wai, "Enaduba naga ena te Godigo Ogwa da weyu da, te po usu egobeo. ³² Tialima, gasa bidi me bidibo. Tama eno Aya God agai ena tau sabo po te we bidibolo pusubo dao, augwaligo eno wabo po mu po dao konemainogo ebo dao. Tama eno koneai, agai te wali po enade wabo da, te po mu po wabo da. ³³ Polobadu dagego te bidi Jonbolo dagego hanalu wali po tagala palai. Tama agai po pusuyu, eno po mu po dao wai. ³⁴ Bidi mego eno wabo po tau sabo bidi elaluyu da, te usu da. Me ma, te tobage bidi meni baso da, te me usu da. Tialima, eno homugo Godigo dage ma somainogo. Tama teyu, eno Jon badi dagebolo me eno e po obao. ³⁵ Jon da, te sole ula ebo gilama, agai ula we bidi dabebolo mawai dao. Tama dagego pewadage side te ulade dagego dwagi yai homu osogo yai dao. ³⁶ Tialima eno wabo po tau sabo nai me elalubao, te moni bage mu dao. Eno Ayago enabolo se mani, ena te se tigidali elama, silimainogo ebao. Te se dabe eno ebo dao. Tama te ebo sego me te we bidi ola menama, augwaligo konebo dao, Ayago ena tagala palobaso, ena asai dao," Jisasgo te po wai. ³⁷ "Tama Aya Godigo ena tagala palobaso ena asai, aga digi eno wabo po tau sabo dao. Dagego agai pedauwalidu wali po me odai menio. Tama dagego agai gesabi me munu me subeo, tama agai po me dagego homude bidibeo. ³⁸ Magi

basowe? Agai tagala palali bidigo wabo poba duga homu tigidali mubeo,” Jisasgo te po wai.

³⁹ “Dagego te homu ebo dao, Godigo aseani po tego dagebolo te bidabo bomomo menama, tama dage bidada peyu, bidada paibao. Tama te homu eyu, dagego te po tigidali sogo gegeyu, nedebo dao. Tama te aseani po aga digi enade po page ola mabo dao. ⁴⁰ Tiali digi dage enaba aselama, bidabo bomomo sagasobo hagela homu ebo dao,” te po wai.

⁴¹ “Te ena asali, te we bidi augwaligo enabolo genuai nogi momainogo asobeo. ⁴² Tiali digi eno dage koneanio. Dagego God godolo mu ebo menio, te tiwai homu dagede elalubeo. ⁴³ Ena asali te ena Aya Godigo bomomo dali genuai nogi dali selasa asiyu, asai digi, tama dagego eno po sabeo. Tiali goli, bidi me deli aga nogi dali asiyu da, teda dagego te bidigo wabo po saibao. ⁴⁴ Dagego genuai nogi duga haside sabo dao. Tiali digi, dagego Godigo dagebolo genuai nogi maiabo se te bomomo elama, ebo menio. Tama tibaso, dagego eno wabo po mena tama duga homuba mugowe? ⁴⁵ Dagego te eno Godibolo po tu ela mayao po waibao, te homu egimio. Eno te se egobeo. Dage po tu ela maiabo bidi da Moses dao. Dagego homugo te bidi aga digi dage tau sabo bidi mu dao. Tiali goli agai dage po tu ela maiabo bidi dao. ⁴⁶ Dagego Mosesgo aseani poba homu tigidali mu mugi sogo da, teda duga homu tigidali eno wali poba mugi da. Magi basowe? Te bidi Mosesgo enade po polobadu aseani. ⁴⁷ Tialima dagego agai aseani poba duga homu tigidali musiayu da, tibaso magila dagego

eno po me mena tama odama, duga homu teba muaibawe? Dage usu egobeo,” Jisasgo te po Juda bage dali wai.

6

Jisasgo bidi sese hauwa 5,000 bidi mu agai nai manio

(Mat 14:13-21; Mak 6:30-44; Luk 9:10-17)

¹ Te wali po silama, tama nosali me sogo Jisas Galili sigi aı te moni gebadu nogelama, u badu pai. Augwaligo te aı nogi me Taiberius nogi yai. ² Tama genuai we bidi hani hauwa augwaligo Jisasgo te gasi yai bidi hauwa agai dodolobo augwaligo suai. Tama tebo sulama, augwali Jisas wali pai. ³ Tama Jisas bulu du meba holama, tama Jisas aga wali pabo bidi dabe dali dulaluai, te bulu dude. ⁴ Tama bo disawai nai bret tuabo sogo te pađe tama dao, te sogo nogi Pasova, te Juda bagego olo bidibo side wai. ⁵ Jisasgo tonono bilibadi, tama agai suali, genuai we bidi hani Jisas agaba asai. Tama Filipbolo agai te po wai, “Dago te we bidi augwali tuabo nai bret menade abelegowe?” Jisasgo te po wai. ⁶ Jisasgo Filipbolo te po wai, agai homu magi ebowe naga suainogo eyu, Jisasgo te po wai. Jisas aga digi yabo se da te aga konea selama, te se yaibao. ⁷ Filipgo Jisasbolo po wei ponoyu, te po wai, “Tibaso da, dago bret te masigi umabogo Abelama, te we bidi mabo da, te augwali usu egobeo. Te augwali deli deligo te nai dwasianu naga siyu da, te me usu egobeo,” Filipgo Jisas dali te po wai.

⁸ Aga bidi me deli Andru, te Saimon Pita aga ama, agai Jisas agabolo te po wai, ⁹ “Ogwa me deli ede bidibao, te ogwa agai a naga bret dali şuęu si dali munalubo. Te bret te bali plauago nigai. Tiali digi, te naigo e genuai we bidi hani usu egobeo,” Andrugo te po wai. ¹⁰ Jisasgo te po wai, “Te we bidi augwali duayao wao,” te po wali. Noswai hauwa tede elaluai, tama te we bidi augwali duawai, augwali te bidi hani bidi sese hauwa mu 5,000, te we dali wai puluba dali nedebeo. ¹¹ Augwali duada pao olama, augwali dualaluai, tama Jisasgo te ogwago bret selama, tama Jisasgo Godibolo nage usu dao wai. Tilama, te we bidi augwalibolo te nai dobaba pai. Te şuęu si me agai tama naga tiwai agai augwalibolo mawai, augwa homugo usu yabo te tiwai naga. ¹² Augwali nai tuali usu ela silai. Tama Jisas aga wali pabo bidi dabebolo te po wai, “Dagego nai me badu munalubo sisinao,” wai. “Tiyu yaide me badu nai olo tagalobuo,” wai. Jisasgo te po aga bidi dabebolo wai. ¹³ Tama tialima, augwaligo te tulama, me badu munalubo nai dabe sisinama, tama augwaligo bonou wa nogo si olama, şaęa badu si paęawai. Te a naga bali bret tego bidi augwali nai tuali usu yalima, tama me badu munaluai, te nai augwaligo te bonou wade ma buai.

¹⁴ Te we bidi augwaligo Jisasgo te bomu yai şe ebo sulama, tama augwaligo te po wai, “Mu tamao, te aga e tıba asaiba wali bidi te aga dao, te Godigo po ola mabo bidi dao,” te we bidi augwa hasi te po wai. ¹⁵ Tialima Jisasgo koneai, augwaligo homugo Jisas aga daę olama,

tama Jisas aga augwaligo tuni bidi bidimainogo yaibao, augwali te homu yai Jisas aga dali. Tama tibaso, Jisas agaduba bulu duba ma pai.

Jisas sigi ađ ge daidu asai

(Mat 14:22-33; Mak 6:45-52)

¹⁶ Pio tama Jisas aga wali pabo bidi augwali te sigi ađ geba dulai. ¹⁷ Megi huliasai, tama Jisas augwali bidibo digi pedalobeo. Tama tibaso, augwali moni gebaba holama, te ađdu pai. Augwali Kaperneam be naniba painogo yai. ¹⁸ Bomo yai wali dali tama genuai ađ gisigi asiyu dali yai. ¹⁹ Augwali te gebadu ađ todogo pali, te kilomita a naga ma te a naga olama me badu nogo deli tama dađ egi pai. Tama augwaligo suali, Jisas ađ daidu asiyu tama te geba pađa sabolainogo asai. Tama augwali moni wi yai. ²⁰ Tialima, Jisasgo augwalibolo te po wai, "Ena Jisas tama asobao," wai. "Dage wi ebo tagaliđo," te po wai, Jisasgo. ²¹ Tama augwaligo Jisas geba tomoba sela asainogo yai. Tama te geba polo augwali te pabo bulu teba poloba tugi pai.

Te we bidi augwaligo Jisas gegebo seđ yai

²² Te do tama wabo side te we bidi augwali te sigi ađ sesege badu bidaluai. Augwaligo koneai, te do tama te gasa geba me menio. "Deli digi e munaluali," wai. Tama Jisas aga wali pabo bidi dali te gebaba holobeo. Menio. Te bidi dabe augwa naga te gebaba holama pai, te we bidi augwaligo te koneai. ²³ Tama augwaligo homu hauwa ebadi yaide, Taiberius bulu du asai geba meba teba poloba tuagasai, te Genuai Bidigo Godibolo nage usu da olama, tama te we bidi

hauwa augwaligo nai tuali madigi paba. ²⁴ Te we bidi augwaligo suali, Jisas dali aga bidi dabe dali bidibo subeo. Tialima, augwali te tamadi asai geba dabeba holama, tama augwali Kaperneam buluba Jisas gegegi pai.

Jisas bidabo bomo mabo bret dao wai

²⁵ Te we bidi augwaligo Jisas sigi ai sesege badu gegai. Sulama, tama augwaligo Jisasbolo te po hanalu wai, “Po ola mabo bidi, nage eba nisu asai dawe?” te po wai. ²⁶ Jisasgo po wei ponoyu, te po wai, “Mu tama eno dagebolo obao, dagego eno yali bomo yai se page homugo koneama, ena gegeyu ebeo. Menio. Dage eno te mani bret tulama, tama dage haliga pagawai dao. Te tiali pagede dagego ena gegebo se ebao,” wai. Jisasgo te po Juda bage dali wai. ²⁷ “Dagego te mobia pabo nai naga sabo se tiwai dagego egimio. Te menio. Dagego te bidada peyu bidabo bomo mabo nai sabo se yao. Te tiwai nai Godigo Bidi Mu agai dagebolo mawaibao. Magi basowe? Aga Aya Godigo te bidide dwagi yai homu eyu, sa muai,” Jisasgo te po wai. ²⁸ Tama tibaso, augwaligo Jisasbolo te po wai, “Dago mena tama tilama, tama dago Godigo se yaibawe?” augwaligo Jisas dali te po wai. ²⁹ Jisasgo augwalibolo po wei ponoyu, te po wai, “Godigo se e tama dao: dagego te Godigo tagala palali bidigo wabo poba duga homu tigidali muyu bidao,” Jisasgo augwalibolo te po wai. ³⁰ Tama tibaso, augwaligo Jisasbolo te po wai, “Dena homu tigidali nageba mumainogo, tama nago magi bomo yai se yaibawe? Nago magi se

yaibawe?" te Juda bagego Jisas dali te po hanalu wai. ³¹ "Dago wai dabe augwaligo bidi meni yai bulude ili isiawai nai nogi mana tuai dao. Godigo wali po bukude bidi mego aşani po gilama, 'Agai dagaludu bret augwalibolo menama, tama augwaligo tuai dao,' wai," augwaligo te po wali.* ³² Tama tibaso Jisago augwalibolo te po wai, "Mu tama eno dagebolo obao. Polobadu Mosesgo dagebolo mani nai te dagalu bret te dage mabeo. Menio. Eno Aya Godigo da te dage dagalu bret mu dage megı mabo dao. ³³ Te bret Godigo mani, te aga dagalu tagalama, e tıba dulama, tama agai tıde bidibo we bidi bidada pabo bomo magasobo dao," Jisago te po wai.

³⁴ Tama tibaso, augwaligo Jisasbolo te po wai, "Genuai Bidi, nago te bret dabolo tıgidali sogo da mao," wai. ³⁵ Jisago augwalibolo te po wai, "Ena digi ena bidabo bomo mabo bret dao. Bidi agai homu enaba muyu, ena pageba asobaso da, te bidi aga nasi munu me egobeo. Tama bidigo aga homu tıgidali enaba mu baso da, te bidi aga ai nogone munu me egobeo," Jisago te po wai. ³⁶ "Tialima, eno dagebolo polobadu wali gilama, dagego ena suai dao, tiali digi dagego enabolo bomo yai homu daı wabeo. ³⁷ Eno Ayago enabolo mabo we bidi tıgidali augwali ena pageba asaıbao, ena wali asomainogo. Ena pageba asobo bidi te aga eno me sela şagobeo, mu menio. ³⁸ Magi basowe? Eno dagalu tagalama, e tıba dulali, te eno homu kolesaga wali painogo asobeo. Menio. Ena e

* **6:31:** Sai 16:4, 15; Tib 78:24

tõba dulali, te ena tagala palai bidigo homu ena wali pomainogo asai. ³⁹ Tama te ena tagala palai bidi agai homugo tama tiwai, agai enabolo mani we bidi eno me deli hagalamuo. Menio. Agai homugo eno augwali te tõ dali dagalu dali sia sabo sogo augwali tigidali eno ma hodolaibao. ⁴⁰ Eno Aya agai homu tama telalubo, aga ogwa osola suyu, agabolo bomu yai homu daõ olama muyu yai we bidi tigidali te augwali bidada peyu bidada pabo bomu selama, mu bidaibao. Tama augwali eno te tõ dali dagalu dali silibo sogode augwali eno digi ma hodolaibao, ma bidimainogo,” Jisasgo te po wai.

⁴¹ Te Jisasgo te po tamadi wai dao, “Ena digi ena te tubo diluai nai bret dagalu tagalama, eba dulai.” Jisas agai te po obaso, Juda bage augwa hasi hagelabo po miani. ⁴² Augwaligo te po wai, “E bidi da, te Josep aga ogwa dao. Dago aga aya ida dali koneai dao. Magi baso agai te po megì wabowe, ‘Ena dagalu tagalama, e tõba duali dao,’ wabowe? Agai po usubeo,” augwaligo te po wai.

⁴³ Te Jisasgo augwalibolo po wei ponoyu, te po wai, “Dage duga hasi tomode te hagelabo po wabo tagalião. ⁴⁴ Bidi me deli ena pageba olo me asogobeo. Menio. Ayago ena tagala palobaso, ena asai dao. Tibaso, agai bidi me deli kegali da, tiali da, te bidi ena pageba asagameo. Tama te bidi eno aga nosali tõ dali dagalu dali silibo side ma hodolaibao, aga ma bidimainogo tama yaibao. ⁴⁵ Te Godigo nosali yabo sè po pusa mani profet bidi dabe augwaligo te po aşani, ‘Godigo tigidali we bidi ola mawaibao.’ Mena bidi me Ayago po odolama, tama koneama, te bidi ena

pageba asobo dao. * ⁴⁶ Tiali goli, bidi me deligo Aya me gedugo subeo. Te bidi God dali bidilama, asali, te bidigo naga Aya gedugo suai dao. ⁴⁷ Eno mu po dagebolo obao. Bidigo enabolo aga homu daŋ olama, enaba tialubo bidi, aga bidada peyu, bidada pabo bomo selama, mu bidaibao. ⁴⁸ Ena digi ena te mu bidabo bomo elalubo tubo diluai nai bret dao. ⁴⁹ Polobadu duga nŋ dabe augwali te bidi meni yai bulude bididubadi, te ili isiŋwai nai nogi mana tuali goli, augwali nosali isali. ⁵⁰ Tialima, te dagalu tagalama dulali bret, te tedali gasagi yai. Tama tibaso, bidigo te bret tuali da, te aga te mu bidabo bomo munu me tagalogobeo. ⁵¹ Ena digi ena da, te bidabo bomo elalubo bret da, te ena dagalu tagalama, e tŋba dulai dao. E bret bidigo tuyu da, te bidi aga bidada paibao, mu gamonaibao. Tama eno te bret agabolo mawaibao, te eno tigi dao. E tŋde bidibo we bidi augwali mu bidimainogo, eno ena tigi mawaibao,” Jisasgo te po wai.

⁵² Te Jisasgo te wali pode te Juda bage augwa hasi bomo elama, konila yali. Augwali me badugo te po hanalu wali, “Mena tama tibaso, te bidi aga tigi da menama, tama dago tueibawe? Te se ebo usu egobeo,” Juda bage augwaligo te po wai. ⁵³ Tama Jisasgo augwalibolo te po wai, “Eno mu po dagebolo obao, dagego Godigo Bidi Mu agai tigi tusiŋwani da, agai kaneme tusiŋwani da, tiali da, dagego te bidabo bomo elalugobeo. ⁵⁴ Bidigo eno tigi tuyu, tama eno kaneme tuali bidi da, aga bidada pabo bomo elaluaibao, tama eno aga te tŋ dali, dagalu dali silibo side aga ma

* **6:45:** Ais 54:13

hodolaibao. ⁵⁵ Magi basowe? Eno tigi te tubo nai mu dao, tama eno kaneme te mu tubo  ı dao,” Jisasgo te Juda bage dali wai. ⁵⁶ “Bidigo eno tigi dali eno kaneme dali tubo bidi da, aga enade bidiyu, tama ena agade bidiyu, te bidi dadi si mu ke a pai elalueibao. ⁵⁷ Bidada pabo bidi Aya agai ena tagala palai. Te tiwai gilama, ena me bidada pabo dao. Te tiwai gilama, mena bidi eno mi tuali bidi da, te bidi mu bidabo bomo te ena bomode saibao. ⁵⁸ E bret, eno dagebolo po wabo bret da, te dagalu tagalama e t ba dulai bret dao. Duga n u dabego bret tuali goli, augwali isali. Eno dagebolo wabo bret te tiwai menio. Bidigo e bret tuyu da, te bidi aga mu bidabo bomo selama, bidada peyu, bidada paibao,” Jisasgo te po wai.

⁵⁹ Jisasgo augwali te bomo yai po ola mabo be tomode te po ola mawai, te Kaperneam be nanide.

Jisas aga wabo pogo mu bidada pabo bomo mabo dao

⁶⁰ Te bidi Jisas agai te bret dagaludu dulali po olama, tama aga wali pabo we bidi hauwa augwaligo te po odolama, augwa hasi tomode te po wai, “Te pogo dabolo se e mabo, dago te po magi elama, wali pogowe? Mena bidigo te po odolama, wali pabo usu egowe?” augwaligo te po wali.

⁶¹ Bidi mego agabolo te po wasi badi, Jisas aga digi koneai, aga wali pabo bage hauwa augwa hasi tomode te hagelabo po wai. Tama tibaso, agai augwalibolo te po wai, “Eno wali pode dage se e elama, dagego ena tagalaibawe? ⁶² Tialima, dagego suali ma te Godigo Bidi Mu aga polobadu

bidali buluba hodobo suyu da, magi yaibawe?" Jisasgo te po wai. ⁶³ "Te mu bidabo bomo mabo bidi da, te God agai Mobo Bidi naga dao. Bidigo bomogo dwasianu me tau sogobeo, usu egobeo. Te po eno dagebolo polo wai dao, te pogo dagebolo God agai Mobo Bidi mabo dao, agai dagebolo te mu bidabo bomo momainogo. ⁶⁴ Tiali digi, me badu bidi dage tomode augwaligo enade bomo yai homu daŋ olama, mube," Jisasgo te po wai. Polobadu digi, aga se ebo gagalali sogode, Jisas aga koneai agade bomo yai homu daŋ olama, musiabo bage. Tama aga koneai me, te aga te boi bidigo nogoba sela maiabo bidi, te me agai polobadu koneai. ⁶⁵ Tama Jisasgo po me wadoloyu, te po wai, "Te pagede eno dagebolo te po wai dao, Ayago bidi mebolo usu dao wasiŋyu da, teda te bidi ena pageba asobo usu egobeo," Jisasgo te po wai.

⁶⁶ Te po silama, tama Jisas aga wali pabo we bidi hauwa augwaligo te po odama, Jisas tagalama, augwa ma geasa pai, tama augwali Jisas dali me bidibeo. ⁶⁷ Tama tibaso Jisas aga bidi nogo si olama, saŋa badu si bidibolo te po hanalu wai, "Dagego me ena tagalama, paibawe?" te po hanalu wai. ⁶⁸ Saimon Pitago Jisasbolo po wei ponoyu, te po wai, "Genuai Bidi, dago nage tagalama, da mena bidi pageba pogowe? Nago po da, te bidada peyu bidada pabo bomu elalubuo. ⁶⁹ Tama dago te pode bomu yai homu daŋ olama, bidibo dao. Me dago nage koneai, naga digi naga Godigo doloba pai bidi mu dao, Godigo tagala palai bidi dao, te dago konebao," Pitago Jisas dali te po wai. ⁷⁰ Jisasgo

te po wei ponoyu, te po wai, “Eno dage nogo si bidi selama, şağā badu si bidi dage eno sai dao. Tialima, dage tomode me deli dwai haubo bidi te bidibao,” Jisasgo te po aga bidi dali wai. ⁷¹ Jisas agai te Judasde te po wai, te gasa bidi Saimon tego ogwa, aga bulu nogi Keriot. Te aga nogo si olama şağā badu si bidi te tomode, tialima, nosali te Judas agai Jisas boi bidi nogoba sela muaibao.

7

Jisas aga ama dede dabe dali pelama, te Juda bage olo osogo bidibo bede bidibo sugi pali

¹ Te silama, tama Jisas aga Galili genuai tōba pelama, tede bidiyu, te me me buluba bilalio. Juda bage augwaligo Jisas elainogo yai, tama tibaso Jisas aga te Judia genuai tō te badu me bilibo te hagela yai. ² Tama Juda bage olo bidibo side, te augwaligo nogi te nami ugwa bede bidabo side, te olo bidibo si te pāba yagasai. ³ Tama tibaso aga ama dabe augwaligo Jisas agabolo te po wai, “Nage e bulu tagalama, tama nage Judia moni tōba pao, te nago ebo şe te naga wali pabo we bidi augwaligo te şe sumainogo yao. ⁴ Bidi me deli agai homu te tigidali we bidigo aga sumainogo, te agai ebo şe me geme dualama ebo menio. Te tiwai, nago te şe eyu da, tiali da, nage tigidali we bidi gedude augwaligo nage sumainogo, waselao,” aga ama dedego te po wai. ⁵ Magi basowe? Aga ama dede augwaligo agabolo bomu yai homu dāu olama, mubeo, tama tibaso augwaligo te nage te moni Judia tōba pao po wai.

⁶ Jisasgo augwalibolo te po wai, “Eno side te polo pedalobeo. Tialima, tigidali sogo te dagego side dao,” wai. ⁷ “Tode we bidi augwaligo dage dali sebe elama, boi bidi me ebo menio. Tialima, augwaligo ena dali sebe elama, boi bidi mu ebo dao. Magi basowe? Eno augwaligo ebo dwai kolesaga bolo eno augwali dali po wabo dao. ⁸ Dage naga ugwaba holião, te Juda bage augwaligo olo bidibo side te dagego sugi pao. Tialima, ena teba pabo me elalubo. Eno bodolu mani si te me elalubo,” Jisasgo te po wai. ⁹ Jisasgo agai tama po augwali dali wai, tama aga Galili bulude bidai.

Jisas pelama, Juda bage augwali ugwa bede bidabo olo bidibo side sugi pai

¹⁰ Tialima, Jisas aga ama dede augwali Juda bagego olo bidibo side ebo se sugi pai. Sugi pelama, tama nosali Jisas aga me holai. Aga teba hania me holobeo. Jisas aga geme pai. ¹¹ Te Juda hani tobolu bidi dabe augwaligo te side aga gegebo se yai. Tama augwaligo te po wai, “Te bidi mena bidibowe?” te po te Juda bagego hanalu wali. ¹² Tama te we bidi augwa hasi pomu po hauwa Jisasde wali. Mebago te po wai, “Te dwagi yai bidi dao,” wai. Tialima, mebago te po wai, “Agai augwali we bidi ili po ola mabo dao,” Jisasde te we bidi augwa hasi te pomu po wai. ¹³ Tialima, augwaligo te Juda tobolu bidi dabe suyu, wi yai. Tama bidi deligo Jisasde aga po hanilama me wabeo.

¹⁴ Te Juda bagego olo bidibo si tomode mu Jisas te Moni Lotu Be tempel tomoba holama, te we

bidi po ola mabo gagalali. ¹⁵ Tama te Juda bage tobolu bidi dabe augwaligo agai ola mabo pode noma sali. Augwaligo te po wai, “Te bidi aga te skulba pisawai bidi dao. Te tiwai bidama, tama agai mena se ilama, te po page hauwa konebo dawe?” augwa hasi te po wai.

¹⁶ Te Jisago augwalibolo te po wei ponoyu, te po wai, “Te po eno dagebolo ola mani po da, te eno po menio. Te God agai po dao, agai ena tagala palbaso, ena asai dao. ¹⁷ Niwai bidigo Godigo homu kolesaga wali pabo bidi agai eno ola mabo po page koneageo. Eno te we bidibolo ola mabo po menade saliwe? Te Godigo po dawe? Ma eno homugo naga te po obawe? Niwai bidigo Godigo homu kolesaga wali pabo bidi agai eno ola mabo po page koneageo.

¹⁸ Bidi mego agai homugo digi po wabo bidi da, te bidi aga genuai nogi aga digi sainogo tibo dao. Tialima, bidi homugo tego ena tagala palama, ena asai da olama, agai Godigo nogi ugwaba siyu da, te usu yaibao, te tebo bidi da doloba pai bidi da, agade tibo dwai se me isiawai bidi dao.

¹⁹ Polobadu Mosesgo dage te Godigo homo yai po mawai dao. Tialima, dage tomode bidi mego te bomo yai po wali pabo menio. Magi baso dagego ena elainogo ebawe?” Jisago te po hanalu wai.

²⁰ Te we bidi augwaligo Jisasbolo po wei ponoyu, te po wai, “Dege nage elainogo ebawe? Woo, noma bidi dwai me deli nagede bidibaso, nago te po wali,” te olo we bidi augwaligo te po wai. ²¹ Jisago augwalibolo po wei ponoyu, te po wai, “Ena bomai se me deli te Sabat sogode ebaso, dage tigidali noma sali. ²² Moses agai

dagebolo te bomo yai po polobadu mawai dao, ogwa ame nenama, a naga bidama me badu nogo sela wabo side, aga tigiwali togwa, daꞑ ilao wali. Duga waꞑ mu te po me wai dao, tama nosali Moses me agai te bomo yai po aseani. Tama te bomo yai po holidali weyu, me sogo Sabat sogode dagego ogwa tigiwali togobo se ebo dao.

* ²³ Dagego te tigiwali togobo bomai po wali peyu, te Sabat sogode me sogo te se eyu da, teda dagego enade magi baso sebe ebawe, ena te gasi yai bidigo tigi eno dodolobo se yalide. ²⁴ Dagego gedugo naga ena olo dali osola sulamuo. Dagego bugagia osola suyu, homu kolesaga dolo mu yao,” Jisago te po wai.

Augwaligo te po wai, “Te bidi te sa muyu, asaibao wali bidi dawe?”

²⁵ Te Jerusalem we bidi mebago noma dwasianu siyu, te po wai, “E bidi te tobolu bidi dabego elai hagede yali bidi dawe? ²⁶ Suao. Agai po bidi gabidide te wabao. Tialima, augwaligo Jisas dali po me wabeo. Dago tobolu bidi dabe augwaligo me e homu ebawe, ‘Te bidi Jisas da te Krai da, te sa muyu asaiba wali bidi,’ augwaligo te homu ebawe? ²⁷ Tiali goli te asaiba wali bidi pedalobo si, te bidi me deligo agai page bulu me konegobeo. Me ma, dago e bidi Jisas agai page bulu te dago kone dao,” te we bidi mebago te po wai.

²⁸ Tama Jisas agai te Moni Lotu Be tempel tomode te we bidi agai po ola mobadi, agai i bomo elama weyu, te po wai, “Ao, dagego ena

* **7:22:** Gag 17:10; Prs 12:3

koneai dao, eno page bulu be dagego koneai dao. Tiali digi, ena homugo digi ena me asobeo. Ayago ena tagala palobaso, ena asai dao. Agai kolesaga te mu tama dao. Dagego aga me konebeo. ²⁹ Tiali digi eno da God aga koneai dao. Ena da aga dali bidai. Agai ena tagala palai, e tōba. Tama tibaso, eno aga mu koneai dao,” Jisasgo te po wai, te Juda dabe dali.

³⁰ Tama tibaso, te Juda bage tobolu bidi dabe augwaligo Jisas aga kalabus ilainogo yai. Tiali digi, agai sogo meba elalubuo, aga bodolu mani sogo asobeo, tama tialima bidi me deligo aga nogo me tubeo. Menio. ³¹ Me ma, te olo we bidi hauwago Jisasbolo augwa konealubo homu daḡ olama, elaluali. Augwaligo te Jisasba homu musiawai bagebolo te po wai, “Te God agai sa muyu, asaiba wali bidi pedalobo si, te bidigo bomai se hauwa mu eyu da, Jisasgo yali bomai se aiyaba elaluaibawe? Menio,” augwaligo te po wai

Augwaligo Jisas kalabus emainogo enesigi bidi dabe tagala palai

³² Te Farisi hani bidi augwaligo te olo we bidigo Jisasde te tobage po pomu po wabo odali. Tama te po odama, te Farisi hani bidi dabe dede, te pris tobolu bidi dabe dede, augwaligo enesigi bidi dabe tagala palama, Jisas kalabus yainogo, “Sigi pao,” wai. ³³ Tialima, Jisasgo te po wai, “Dwasianu sogo ena dage dali bidaibao. Te silibo si, ena te ena tagala palai bidi pageba ma paibao. ³⁴ Tama dagego ena gegebo se yaibao, tiali digi dagego ena me sugobeo. Magi basowe? Dagego

ena bidabo buluba me pogobeo,” Jisasgo te po te Juda dabe dali wai. ³⁵ Tama Jisasgo te po obaso, te Juda dabe tobolu bidi augwa hasi po weyu, te po wai, “Te bidi Jisas aga menaba pai digi, dago aga gegelama, sugobewe? Jisas aga te Grik po wabo bidi dabego moni be naniba pogowe? Tede Juda bage me badu bidibo dao. Tama Jisas teba pelama, agai te Juda dabe me, Grik dabe augwalibolo te po ola magi paibawe? ³⁶ Agai dabolo te po wai, ‘Dagego ena gegebo ş yaibao, tiali digi dagego ena sugobeo.’ Agai te po me wai, ‘Dage ena bidabo buluba me pogobeo.’ Jisasgo te wali po page mena tamawe?” te Juda dabe tobolu bidi dabe augwa hasi te po wai.

Jisasgo te bidabo bomu elalubo ađide po wai

³⁷ Te olo bidibo si silibo side, te genuai side dao, wai. Te tebo side Jisas dolaluyu, bomu olama, i wai, “Bidi me deli ađi nogone ebaso da, te bidi ena pageba aselama, ađi tuagasao. ³⁸ Godigo wali po aşani bukude te po aşani po gilama, ‘Bidi mego enabolo homu dađ olama, mubaso da, ta, te bidigo homu kolesagade te bidabo bomu elalubo ađi hauwa mu ulu pedalama, bilaibao,’ wai,” Jisasgo te po wai. * ³⁹ Jisas agai te ađi po te Godigo Mobo Bidide wai. Augwa homu dađ olama, Jisasba mubo we bidi teba Godigo Mobo Bidi nosali asaibao. Tiali goli te sogo Jisas aga bomu dali moni nogi dali sisabadi, God agai Mobo Bidi te we bidibolo mabe, te nosali mawaibao.

* **7:38:** Ese 47:1; Sek 14:8

Te we bidi augwali bidi hani si pedai

⁴⁰ Meba we bidi augwaligo Jisasgo wali po odolama, te po wai, “Mu tama, te bidi Jisas da te polasa asobo bidi, te Kraisi aga asobo sogo te pade tama dao.” ⁴¹ Meba bidigo te po wai, “Te aga da, te Godigo sa muyu asaibao wali bidi dao.” Tiali digi mebago te po me wai, “Woo, Godigo asaiba wali bidi te Galili bulude pedalogobeo. ⁴² Godigo nosali yabo se po ola mani profet bidi mego bukude aşani po, te po me deli te tiwai dao, Godigo asaibao wali bidi te Devitgo hani asali digi tedu asaibao, te be nani nogi Betlehem tedu asaibao, te bulu polobadu Devit aga page bulu dao,” bidi mebago te po wai. * ⁴³ Tama tibaso, te we bidi augwali bidi hani si tomode bugwai, te Jisasde. ⁴⁴ Meba bidi hani augwaligo homugo Jisas kalabus yabo homu yai. Tiali digi bidi me deligo Jisas agaba nogo me mubeo.

Juda bage tobolu bidi dabego Jisasba homu mubeo

⁴⁵ Te geasa pelama, enesigi bidi dabe augwali te pris tobolu bidi dabe dali, te Farisi bidi dabe dali, augwali bidibo digi sabolai. Tama te tobolu bagego te enesigi bidi dabe hanalu wai, “Magi yaliwe? Dagego te bidi Jisas sela asai meniwe?” ⁴⁶ Te enesigi bidi dabego po wei ponoyu, te po wai, “Polobadu bidi mego Jisasgo wabo po tiwai munu me wai menio,” te po wai. ⁴⁷ Tama tialima, te Farisi bagego dwai homu eyu, augwalibolo po wei ponoyu, te po wai, “Agai dage me ili po ola maniwe?” ⁴⁸ Da tobolu bidi hani dali, Farisi

* **7:42:** Mai 5:2

bidi hani dali dago Jisasgo wabo pode homu musiabaso, te dagego me agabolo duga homu mugio. ⁴⁹ Tialima, te olo we bidi hani augwaligo Godigo bomo yai po page konebeo. Tama tibaso, augwali Godigo gedude dola silaibao,” Farisi bagego te po wai.

⁵⁰ Nikodemus te bidi polobadu Jisas pageba pai, te bidi te Farisi aga hani tobolu bidi me. Tama agai augwalibolo te po wai, ⁵¹ “Dago bomo yai po e tiwai dao, te olo bidi me po tu odosiabadi, dago te bidibolo sege magobeo. Aga yali se po dago odama, te aga dwai se ebaso, teda dago aga po tu elama, sege mawaibao,” Nikodemusgo te po wai. ⁵² Augwaligo po wei agabolo ponoyu, te po wai, “Nage me nage Galili bulu bidi dawe? Godigo bukude po bugagia nedao. Nedelama, koneao, Godigo nosali yabo se po ola mabo profet bidi me deli te Galili buludu munu me pedalogobeo,” augwaligo Nikodemusbolo te po wai.

8

Te we me deli penani ebo sulama, augwaligo nogo tulama, Jisas pageba odasa asali

¹ [We bidi augwaligo Jisasgo wabo po odama, tama augwa beba tedela pai. Tialima, Jisas bulu du me nogi Oliv te bulu duba Jisas pai. ² Jisas aga kigamu digi mu te Moni Lotu Be tempel teba ma pai. Tama we bidi hauwa augwali Jisas agaba asai. Tama Jisas aga dualama, te we bidi po ola mabo ma gagalali. ³ Tama te Juda dabego bomo yai po mu koneai bage dali, te

Farisi hani bidi dabe dali, augwaligo we me deli magasali. Te we penani ebo sulama, augwaligo aga nogo tulama, ođasa aselama, tama te we tomode dolaluai, te we bidi gabidide. ⁴ Tama augwaligo Jisasbolo po weyu, te po wai, "Po ola mabo bidi, te wego penani ebuo, bidi mego suai," augwaligo te po wai. ⁵ Augwaligo te po me wai, "Te Moses agai aşani bomo yai pode e tiwai wali, "Tiwai we yai baso da, masigi şanama, isimainogo elao," te po wai dao. Jisas, nago magi po obaso, dago nago po naga odaibao," augwaligo Jisasbolo hanaluyu, te po wai. *

⁶ Augwaligo tama po obaso Jisas homu magibo yabowe naga suainogo tiwai. Augwaligo homugo Jisasgo wabo pode augwaligo po tu ela maiabo tu me gegainogo, te Jisasgo po weyu, aga geda muyu da, teda augwaligo agade nogo tu ela mumai hagede. Tialima, Jisas tıba basialuyu, aga nogo danigo tıba po aşduai. ⁷ Augwaligo Jisasbolo ma hanaluyu, ma hanaluyu yai. Tialima, Jisas doligulama, agai te po augwali dali wai, "Bidi me dage tomode seęe meni yai bidi aga hasia mu te bidigo te we masigi şayao," wai, Jisasgo te po augwali dali wai. ⁸ Tama Jisas aga tıba basialuyu, tıde ma aşduai. ⁹ Augwaligo tama po odolama, tama augwali tomode te seęe meni yai bidi meni baso, tama augwali tigidali buluba deli deli naga buluba pai. Tobolu bidi polasa pai, tama meba augwali nosali pai, te po tu ebo tagalama, tama augwali Jisas taga pai. Tama Jisas agaduba deli digi bidai, tama te we Jisas aga

* **8:5:** Prs 20:10; Bom 22:22-24

gesabide dolaluai. ¹⁰ Tama Jisas doligulama, te we dali po wai, “Augwali mena bidibawe? Bidi me deligo nage po tu ela maiabo bidi bidibowe?” Jisasgo te we dali te po wai. ¹¹ Te wego te po wai, “Genuai Bidi, me deli me bidibeo.” Tama Jisasgo te po wai, “Eno me nage po tu elama, nagebolo sege magobeo. Nage pao. Tama nosali nago dwai se ma egio,” Jisasgo te we dali te po wai.]

Jisas aga e tde ula dao wai

¹² Te Jisasgo te Farisi hani bidi augwalibolo nosali te po ma wai, “Ena te tde we bidide ula dao. Bidi ena wali asobo bidi aga te bugagia bidabo ula aga selama, e tde bidaibao, aga hulide munu me bidigobeo,” wali. ¹³ Tama te po obaso, te Farisi hani bidi augwaligo Jisas agabolo te po wai, “Megi nago e pusubo po naga tobade wabo. Gasa bidi mego nagede te po wabeo. Nago po da, te mu po menio,” augwaligo te po wai. ¹⁴ Tama Jisasgo augwalibolo po wei ponoyu, te po wai, “Woo, te mu tamao. Ena digi ena tobade te po wali goli, te po mu dao. Magi basowe? Dagego ena taga soyu asali bulu te dagego konebeo, ena mena buluba pabowe te me dagego konebeo. Tialima, ena hogodama, taga soyu asali bulu, te ena konealubo. Tama ena te buluba ma pabo te me eno konealubo. Tama tibaso, ena digi ena tobade te ena da tde we bidigo ula dao po wali goli, te mu po dao. ¹⁵ Dagego bidi me osola subo si, tama dagego tde bidibo we bidigo kolesagade osola subo dao. Ena da bidi me osola subo menio. ¹⁶ Tialima, eno bidi me osola sugi sogo da, teda eno dolo mu naga te bidi osola

sugi da. Magi basowe? Enaduba naga te se ebo menio. Ena tagala palali bidi ena Ayago ena dali te se ebo dao. ¹⁷ Dagego bomo yai po me deli e tama telaluboo, bidi sigo gasa bidide wali po deli po tiwai naga weyu da, te po mu po dao. ¹⁸ Ao, te tiwai, eno po da te ena digi ena tobade wabo dao, tama Ayago ena tagala palobaso, te ena asai dao, te Ayago agai me ena me da sigo ena tobade po wabo dao. Te ena tobade po wabo bidi si dao, dagego bomo yai po wali tiwai dao,” Jisasgo te po wai. ¹⁹ Tama tialima, augwaligo Jisasbolo te po wai, “Nago aya mena bidibowe?” Jisasgo te po wei ponoyu, te po wai, “Dagego ena page kuna konebeo. Tama dagego eno Aya me dagego konebeo. Dagego ena konegi sogo da, teda dagego eno Aya me konegi da,” Jisasgo te po wai.

²⁰ Jisas agai te po te masigi ge mubo be habude bidiyu, te po wai. Agai te we bidi te Moni Lotu Be tempel tomode ola mayu, te po wai, te masigi ge mubo be habude. Tama tialima, bidi me deligo aga kalabus me ebeo. Magi basowe? Te Jisas agai bodolu mani si te me elalubuo.

*“Dage ena pabo buluba pabo usu egobeo,”
Jisasgo te po wai*

²¹ Jisas agai augwalibolo po ma wai, “Ena paibao. Dagego ena gegebo se yaibao. Tialima dagego yali dwai sego sege me elalubadi, dage isaibao. Dage ena pabo buluba pabo usu egobeo,” Jisasgo te po wai. ²² Tama Juda bage tobolu bidi dabe augwaligo te po augwa hasi wai, “Agai te po wali, da aga pabo buluba pabo usu

egobeo, wali. Te po page e tama tiwai elalubowe, Jisas aga digi aga ma elainogo waliwe?" Juda bage augwaligo te po wai.

²³ Jisasgo augwalibolo te po wai, "Dagego page bulu aiyadu dao, eno page bulu ugwadu dao. Dage e tde bidibo bage dao, ena e tde bidi menio. ²⁴ Tama tibaso, eno dagebolo po wai dao, dagego yali dwai sego sege te me elalubadi, dage isaibao. Tama dage mu tama te segede isaibao, dage enade ena te tba dulali bidi dao po dagego te pode 'Mu po dao' homu esişyu da," Jisasgo te po wai.

²⁵ "Nage dewe?" augwaligo aga hanalu wai. Jisasgo augwalibolo te po wai, "Hasia sogode eno dagebolo wali gilamao. ²⁶ Eno dagede wabo po hauwa elalubao, dagego ebo kolesaga hauwa me eno osola sueibao. Tialima, ena tagala palali bidi te agai homu kolesaga te mu tama dao. Tama tigidali po eno Godide odobo po te po naga eno tde we bidibolo wabo dao," Jisasgo te po wai.

²⁷ Augwaligo Jisasgo aga Ayade po wabo te augwaligo me konebeo. ²⁸ Tama tibaso, agai augwalibolo te po wai, "Nosali dagego Godigo Bidi Mu ni pedaide daganama, te ugwaba sela muaibao. Te tebo sogo da, te dagego koneaibao, ena te ena digi dao. Te sogo me dagego koneaibao, eno haniani se eyu, eno homu wali pisişyu te se yalio. Eno po Ayago ena ola mani po naga wabo dao. ²⁹ Agai ena tagala palobaso, ena asai, agai ena dali bidibao. Agai ena tagalama, enaduba bidibo menio. Magi basowe? Eno ebo se te God agai godolo yabo se naga ebo dao,"

Jisasgo te po wai. ³⁰ Jisas agai te po obadi, we bidi hauwa agabolo homu daꝝ olama, muai.

³¹ Tama tibaso, Jisas agai te agabolo homu tamadi muai we bidi tebolo te po wai, "Dagego eno ola mabo po wali peyu da, teda dage ena wali pabo we bidi mu dao. ³² Tama dagego te Godigo enade wabo mu po dagego mu koneaibao. Te mu po dagego mu koneama, tama te po mugo dage tau selama, tama dage nogo daꝝ wali kolesaga tagalama, tama dage olo mu bugagia bidaibao," Jisasgo te po wai.

³³ Tama augwaligo Jisasbolo te po wai, "Woo, da Abrahamgo hani dao. Te tebo side bidi deligo da hani olo se ebo bidi te nigilama munu me bidai menio. Magi baso nago te po obawe, 'Dage te nogo daꝝ wali kolesaga tagalama, tama dage olo mu bugagia bidaibao' po magi baso obawe?" augwaligo Jisas dali te po wai. ³⁴ Jisasgo augwali dali te po wai, "Eno mu po dagebolo obao, tigidali we bidi augwaligo dwai se edu da, augwali te dwai se sege dologode me bididu ebao, te augwali te nogo daꝝ wali olo se ebo bidi dabe gagawai bidibao. ³⁵ Te olo se bidi aga te be page bidigo hanide mu bidigobeo, osogo tama bidaibao. Tialima, te be page bidigo ogwa aga te bidi hanide tigidali sogo mu bidada paibao. ³⁶ Ena da God agai Ogwa dao. Tama eno dage bonogo nogo keꝝluali pisigina sayu da, teda dage bonogo nogo ma keꝝlugobeo, olo mu bugagia bidaibao. ³⁷ Eno koneanio, dage te polobadu bidai bidi Abrahamgo hani dao. Tialima, dagego eno po sabo homu isiꝝbaso, dagego bomo elama, ena elabo homu naga ebo dao. ³⁸ Eno Aya agai

enabolo ola mani şe po naga te tigidali sogo eno wabo dao. Tama tiali goli, dagego da, duga ayago dagebolo ola mani şe selama, te şe ebo dao,” Jisasgo te po wai.

Dagego aya te Satan dao

³⁹ Augwaligo Jisasbolo po wei ponoyu, te po wai, “Dago ayago hani page bidi da te Abraham dao,” te po wai. Jisasgo augwalibolo te po wai, “Dage Abrahamgo wai dabe tigi sogo da, teda dage Abrahamgo yali kolesaga gagawai eyu, Godigo po odigi da. ⁴⁰ Eno dage dali wabo po te eno Godigo mu po eno odolama, te po naga dagebolo wabo dao. Tialima, dagego ena elainogo ebao. Abraham agai tama tiwai menio. ⁴¹ Dagego duga ayago yali kolesaga megi ebao,” Jisasgo te po wai. Augwaligo Jisasbolo te po wai, “Dago idago da penani elama, da ame nai menio. Dago aya deli te God dao,” te Juda bagego te po wai, Jisas dali.

⁴² Te bidi Jisasgo augwalibolo te po wai, “Te God aga dagego aya mu tigi sogo da, teda dagego ena dali godolo mu egi da. Magi basowe? Ena God dali bidilama asaı dao. Ena homugo digi ena asobeo. Godigo ena tagala palbaso, asaı dao. ⁴³ Magi baso dagego eno po homugo bugagia konebewe? Te page tama dao. Dagego bomo elama, dagego eno po sabo homu ebo menio. ⁴⁴ Dage da duga ayago wai dabe dao. Dagego aya te Satan dao. Tama dage me bomo elama, duga ayago ebo homu kolesaga wali painogo ebo dao. Polobadu mu, tigidali nai gagalama nigali, te sogo te bidi Satan agai te bidi elebo şe tama ela

asiyu, megì tama me te sē ela pabo dao. Tama agai mu po me wali pai menio. Magi basowe? Mu po agade bidibo menio. Tibo po wabo da te agai po mu dao. Satan aga tibo po wabo bidi mu dao. Tama aga tibo po wabo page bidi mu dao. ⁴⁵ Tialima, ena da mu po obaso, dagego eno po mu po dao homu esiayu, tama dagego te pode homu mubo menio. ⁴⁶ Dage tomode bidi me deligo te enabolo nago dwai sē yali po weyu, tama te dwai sē page agai hania ola mabo usu egobeo. Te po kedu enade meni yai po dao. Tialima, eno mu po obadi, te dagego magi baso homude dāu olama, mubewe? ⁴⁷ Godigo wai dabego da augwaligo Godigo po tigidali odobo dao. Tiali digi, dage Godigo wai dabe menio. Tama tibaso, dagego bomo elama dagego Godigo po sabo homu ebo menio,” Jisasgo te po wai.

Abraham pedalisiabadi, te sogo ena bidai

⁴⁸ Te Juda bagego Jisasgo po wei ponoyu, te nogi posobo po wai, “Dago nagede tama po wai dao, ‘Aga da dwai Samaria hani bidi dao. Tama dwai haubo mobo bidi agade bidibao,’ dago te po nagede wai dao. Dago mu po tamao,” Juda bagego Jisas dali te po wai. ⁴⁹ Jisasgo po wei ponoyu, te po wai, “Enade dwai haubo mobo bidi me bidibeo. Eno ena Ayago nogi ugwaba sabo dao. Tiali digi, dagego eno nogi posobo dao. ⁵⁰ Tialima, eno ena nogi ugwaba sabo sē me ebeo. Tialima bidi me deligo eno nogi ugwaba sabo sē ebo dao. Tama te bidi aga te ena dali dage dali tomode te po tū ebo po dodolabo bidi mu dao. ⁵¹ Mu po eno dagebolo obao, eno po wali pabo

bidi dabe augwali munu me isigobeo,” Jisasgo te po wai.

⁵² Te Juda bage augwaligo Jisasbolo te po wai, “Megi da dago mu konebao, nagede dwaı haubo mobo bidi bidibao. Abraham isai dao. Godigo nosali yabo şe po ola mani profet bidi dabe me augwali isai dao. Te genuai nogi elalubo bage augwali isai digi, nago te po wai, ‘Eno po wali pabo bidi dabe augwali munu me isigobeo.’

⁵³ Magi yainuwe? Nago dago waı Abraham aiyaba elaluai hagede, nago te po waliwe? Te isai dao. Godigo nosali yabo şe po ola mani profet bidi dabe augwali me isai dao. Naga digi magi baso naga nogi ugwaba sobawe?” Juda bagego Jisas dali te po hanalu wai.

⁵⁴ Jisasgo po wei ponoyu, te po wai, “Ena digi ena nogi ugwaba sigi sogo da, teda eno nogi olo tşde nai tiwai egi dao. Ena Ayago digi eno nogi ugwaba sabo dao. Te bidide dagego te po wabo dao, ‘Te dago God dao.’ ⁵⁵ Tiali goli, dagego aga munu me konebeo. Eno da aga hania konebo dao. Eno God aga konebeo po wagi sogo da, teda ena te dage gilama, tibo po wabo bidi tiwai bidigi dao. Tialima, te menio. Eno aga koneai, tama eno agai po wali pabo dao,” Jisasgo te po wai.

⁵⁶ “Duga waı mu Abraham agai ena e tşba nosali bidagasaiba, te agai polobadu koneyu tama agai dwagi yai homu yai. Tama agai ena bidagasobo sulama tama agai tede dwagi yai homu mu yai dao,” Jisasgo te po wai.

⁵⁷ Te Juda bage augwaligo Jisasbolo te po wai, “Nago kibu be bidi sese si olama, nogo si ebeo. Nage gesi bidi dao. Tama tialima, nago Abraham

suali po obawe?” ⁵⁸ Jisasgo augwalibolo te po wai, “Mu po eno dage dali obao. Polobadu Abraham tede bidu ame nesiabadi yaide, te sogo ena bidai dao, megi tama me ena bidibo dao,” Jisasgo te po wai. ⁵⁹ Te Juda bage augwaligo Jisasgo te po wabo odobaso, tama augwaligo masigi selama, Jisas aga elainogo yai. Tialima, aga geme duala siyu, ela pelama, tama te Moni Lotu Be tempel taga peyu, aga buluba teda pai.

9

Gedu widai bidigo po

¹ Te Jisas pobadi yaide, agai gedu widai bidi suai. Aga idago tabide elalubadi, tama aga gedu widai. ² Jisas aga wali pabo bidi augwaligo aga hanalu wai, “Po ola mabo bidi, te bidi dego seęę selama, aga idago gedu widai ame naniwe? Te bidi aga digi seęę saliwe, ma aga aya de ida sigo seęę saliwe?” te po wai. ³ Jisasgo te po wei ponoyu, te po wai, “Te bidi aga seęę dali aga aya de ida sigo seęę dali tede menio. Te seę pedalali, te Godigo bomo te bidide hania pedalobo te we bidi dabe augwaligo sumainogo yai. ⁴ Megi ulade dao. Tama ulade dago ena tagala palali bidigo seę yao. Hulua sabo magade, hulua sabode, bidi me deligo seę me egobeo. ⁵ Ena e tõe bidibo sogo, te ena e tõe we bidigo ula dao,” Jisasgo aga isabo sogode te po wai.

⁶ Jisasgo te po olama, tama agai tũa pesa şawai. Tama pesa dali, tũa dali piligai. Tama Jisasgo te tũa selama, te bidi geduba pilali. ⁷ Tama agai te bidibolo te po wai, “Nage wę ge aı nogi

Siloam te ʔi paugi pao,” wai. (Te wɛ ge ʔi nogi Siloam, te nogi begelama, te po wai, bidi tagala palai.) Jisas agai te po obaso, te bidi pelama, ʔi paugi pai. Tama aga ma asai. Tialima, te bidi aga gedu megi tama mu tonobo usu yalio. ⁸ Tama aga deli be bage aga hasi augwali me, te gasa bidi me badugo polobadu aga suai, te sogo agai we bidibolo agai masigi ge gonai, augwaligo augwa hasi te po wai, “Magi yaliwe? Te bidi te gedu widai dulaludu, masigi gonani bidi dawe?” augwaligo te po wai. ⁹ Mebago te po wai, “Te bidi tama dao.” Tama mebago te po wai, “Te bidi menio. Te bidi tiwai dao, tiali te gasa bidi dao.” Tama te bidi aga digi te po wai, “Te ena te bidi tama dao,” te po wai. ¹⁰ Augwaligo te bidibolo te po wai, “Magi ilama, nago gedu dwagi yai yaliwe?” te bidibolo augwaligo te po wai. ¹¹ Te bidigo po wei ponoyu, te po wai, “Te bidi nogi Jisas, agai tɔ dali, ʔi dali piligilama, eno gedude pilai. Tama aga enabolo te po wai, ‘Nage Siloam wɛ ge ʔiba pelama, te ʔi paugi pao,’ wai. Tama ena pelama, te ʔi paugi pai, tama eno gedu dwagi yai elama, tigidali nai eno subo dao,” te bidigo te po wai. ¹² Augwaligo te bidibolo te po wai, “Te bidi mena bidibowe?” Tama te bidigo te po wai, “Eno konebeo.”

¹³ Te bidi polobadu gedu widali bidi augwaligo te Farisi bidi hani bidi dabebolo odasa pai. ¹⁴ Te Juda bagego Sabat sogode Jisasgo aiyana pai tɔ selama, te bidi gedu pedalai. ¹⁵ Tama te Farisi hani bage augwaligo te bidibolo ma hanalu wai, “Nago gedu mena tama dwagi yai pedalaliwe?” Te bidigo augwalibolo te po wai, “Te bidi agai

aiyana pai t̄o eno geduba muai, tama ena āi pauwai, tama eno gedu ula yai.” ¹⁶ Tama te Farisi bidi hani tomode si bugulama, mebago Jisasde te po wai, “Godigo te bidi tagala palobeo. Agai Sabat sogode bomo yai po wali pabeo.” Tialima meba bidigo te po wai, “Dwai s̄e ebo bidi mego te tiwai bomai s̄e me ebo menio. Te bidi dwagi yai bidi dao,” wai. ¹⁷ Augwa hasi tama bugulama, tama augwaligo te gedu widai bidibolo ma hanaluyu, te po wai, “Nago gedu geselali bidi, te bidide nago magi homu ebowe?” Agai te po wai, “Aga da, te Godigo nosali yabo s̄e po ola mabo profet bidi me deli dao, eno te homu ebao,” wali.

¹⁸ Polobadu te bidi agai gedu halua sai, megi agai gedu pedai. Tialima, te Juda bage tobolu bidi dabe augwaligo homugo, te mu menio. Tama augwaligo te gedu widai bidi aga aya de ida si i wai. ¹⁹ Augwaligo te we de bidi sibolo hanalu wai, “E dage sigo ogwa dawe? Aga idago ame neyu, gedu widai ame nai, dage sigo tama po obawe? Tialima, magi ilama, agai gedu mu pedaliwe?” te po wai. ²⁰ Te gedu widai bidi aga aya de ida sigo te po wai, “Da sigo koneai, e ogwa te da sigo ogwa dao. Aga idago ame neyu, gedu widai ame nai, tama te me da sigo koneai. ²¹ Tiali, megi agai gedu ula mena tama ilaliwe, te da sigo konebeo. Tama dego agai gedu pedalaliwe, te me da sigo konebeo. Dagego agabolo hanalu wao. Aga genuai yai dao, aga digi dage dali po wabo usu yaibao,” augwali sigo te po wai. ²² Aga aya de ida si Juda dabe dali wi eyu, te po peda sai. Magi baso meni,

te Juda bagego po mia siyu, te po wai, “Bidi mego te Jisas te sa muyu asaiba wali bidi Kraisa da weyu da, te dago te po wabo bidi te dago bomo yai po ola mabo be tomoba asidali weyu habu selaibao,” te po wai dao. ²³ Tama tibaso, te polobadu gedu widai bidi aga aya ida sigo te po wai, “Aga genuai yai dao. Duga agabolo hanalu wao.” ²⁴ Tama si sogo te gedu widai bidi i wai. Te tobolu bidi dabe augwaligo te po agabolo wai, “Godigo nogi naga ugwaba sao, te bidigo nogi ugwaba sigio. Dago koneai, te nago gedu dwagi yai ilali bidi aga dwai se ebo bidi dao. Tama nago agai nogi ugwaba sigio,” augwaligo te po wai. ²⁵ Agai po wei ponoyu, te po wai, “Aga dwai se ebo bidi dawo, te eno konebeo. Eno te se deli koneai. Polobadu eno gedu widai. Tiali megi eno gedu ula yai.” ²⁶ Tama augwaligo agabolo te po wai, “Agai nage dali magi se yaliwe, agai nago gedu magila pedalaiwe?” ²⁷ Agai augwali dali te po wai, “Eno dagebolo wai dao, tialima dagego odobo hagela yai. Magi baso dagego ma odainogo obawe? Dage aga wali pabo bidi mu pedalainogo ebawe?” te bidigo Juda bage dali te po wai. ²⁸ Tama augwaligo aga dali dwai nogi posobo po weyu, te po wai, “Nage da, aga wali pabo bidi dao. Tialima, da te polobadu bidai nogi yai bidi Moses wali pabo bidi dabe dao. ²⁹ Dago koneai, God agai po Mosesbolo mawai. Tialima, u bidi menade pedalaiwe, te dago konebeo,” augwaligo te po wai.

³⁰ Te gedu widai bidigo te Juda bagego tobolu bidi dabebolo te po wai, “Te bidi noma sabo se yali bidi dao. Aga menadu asaliwe, te dagego

konesiawai goli, agai eno gedu si dwagi yai ilali.
³¹ Dago koneai, Godigo te dwai se ebo bagego hanalu wabo po odo bo menio. Tialima, bidi me deligo agai Godide wi eyu, Godigo po odoyu, Godigo homu wali pabo bidi, te bidigo hanalu wabo po Godigo odo bo dao. ³² Tigidali sogo polobadu bidi me deli aga idago gedu widai ame nani po dago odai. Tiali digi bidi me deligo te gedu pedalali po dago munu me odai menio. Dago wai mu, augwaligo te tobage po odai menio, dago ayago me, tama meggi dago me odai menio. ³³ Godigo te bidi tagala paligi menigi da, teda agai eno gedu dwagi yai iligi menio,” te polobadu gedu widai bidigo te po wai.

³⁴ Augwaligo te gedu widai bidibolo te po wai, “Nage ame neyu, nage dwai se dali bidai. Nage dwai sege de bidai bidi mu da, nage. Tama tiali goli, magi baso nago da ola mawainogo ebawe?” augwaligo te po wai. Te po olama, augwaligo te polobadu gedu widai bidi te augwaligo homo yai po ola mabo be tomoba asidali weyu, habu selali.

Homu kolesaga tomode gedu halua sai

³⁵ Te bidi Jisas agai te Juda bagego te polobadu gedu widai bidi habu selali po odai. Agai te bidi gegelama, sulama, te po wai, “Nago te Godigo Bidi Mude naga homu daw olama, mubawe?” Jisasgo te po wai.

³⁶ Te bidigo te po wai, “Genuai Bidi, te Godigo Bidi Mu te de daw? Nago enabolo wao, agabolo eno homu muainogo yaibao.” ³⁷ Jisasgo agabolo te po wai, “Nago aga suai. Te meggi nage dali po

wabo bidi tama dao,” Jisasgo te bidi dali te po wai.

³⁸ Tama te bidigo kidu t̄ba sugunama, Jisas-bolo te po wai, “Genuai Bidi, eno nagebolo homu daꝓ olama, mubao,” te bidigo te po wai.

³⁹ Jisasgo te po wai, “Ena e t̄ba asali, t̄de bidibo we bidi dagalai hagede asai. Te homu kolesaga tomode gedu halua sai bidi, gedugo ma sumainogo te ena asai. Me ma, we bidi meba augwaligo homu, ‘Ao, dago koneai dao, te da te gedugo subo bage dao,’ augwaligo te homu ebo dao. Tama tibaso, augwaligo Godigo homu koneidali weyu augwali gedu halua somainogo ena asai dao,” Jisasgo te po wai.

⁴⁰ Te Farisi bage me badu augwali Jisas dali tede bidai. Tama augwaligo te po odai. Augwaligo Jisasbolo te po wai, “Da me homu kolesaga tomode gedu halua sai dawē, nago te po obawe?”

⁴¹ Jisasgo po wei ponoyu, te po wai, “Dagego te homu eyu, ‘Ao, da te homu kolesaga tomode gedu halua sai bage dao,’ te dagego te homu eyu, tama dagego eno po sela saꝓi menigi da, teda dage dwai seꝓe menigi da. Tialima, dagego duga gedu ula elalubao po waligo da, teda dagego seꝓe me elalubao,” te po wai.

10

Kibu sipsip tomogae tomode bidibo po begelama wai

¹ Jisasgo te po wai, “Mu po eno dagebolo obao. Bidi kibu sipsip bidibo bagulali obo tomogae tomoba pabo t̄du dolo pişabo bidi da, te tialima

agai gasa badu tomogae bolama tomoba pabo bidi yai baso da, teda te tebo bidi aga te nai wi sabo bidi dao, mena nai anoma elama sabo bidi dao. ² Tialima, bidi tuđu tomoba pabo bidi, te aga sipsip tonalubo bidi dao,” te po wai. ³ “Te sipsip tonalubo bidi asobaso, te sipsip tomogai tu tonalubo bidi aga te tu dalama, tama te sipsip tonalubo bidi tomoba pelama, tama aga aga kibu sipsip nogi deli deli i wabo dao. Sipsip dabe i olama, tama aga polasa pobaso, tama te sipsip dabe augwali aga wali buluba soabo dao, te tubo noswai gegemainogo tebo dao. ⁴ Tama augwali tigidali buluba teda soabode, te sipsip tonalubo bidi aga polasa peyu, augwali aga wali pabo dao. Magi basowe? Augwaligo aga po wabo dogoni odoyu, wali pabo dao. ⁵ Augwali gasa bidi wali me pabo menio. Augwali te bidigo po wabo dogoni odolama, tama konesiawai dogonigo po obaso, augwali wi pabo dao,” Jisasgo te we bidibolo te po wai. ⁶ Jisasgo te po begelama, augwali dali wai. Tialima, augwaligo Jisasgo te wali po page augwaligo konebeo.

⁷ Te augwaligo Jisasgo wali po digi begelai po page konesiabaso, aga augwalibolo te po ma wai, “Eno mu po dage dali obao, ena digi ena da kibu sipsipgo tomogai tu palialubo bidi dao,” te po wai. ⁸ “Te ena nosali asobadi, polasa asali te bidi dabe augwali nai wi sabo bage dao, dage meba tiwai dao, te mena nai anoma elama, nai wi sabo bage dao. Tialima, te sipsip dabe augwaligo te bidi dabego wali po odoceo. ⁹ Ena digi ena te tomogai tu tiwai dao. Te kibu sipsip dabe tomogai tomoba pelama, tama

bugagia bidiyu, buluba ma soyu, tede nai tuyu elama, bugagia bidibo dao. Te tiwai egilama yaibao, bidi me ena bidibo digi asobaso da, aga Godigo tau selama, ma saibao. Tama te bidi dwagi yai madide bugagia bidaibao, te kibu sipsip bidibo tiwai egilama. ¹⁰ Te tibo po wabo bidi, aga te sipsip wi sabo bidi tiwai dao, te wi sabo bidi agai te homu deli naga elasa asai, agai te sipsip dabe wi siyu, ela munama, doloyu yainogo, te homu naga elasa asai. Tialima eno da, we bidi augwaligo bidabo bomo somainogo ena asai. Tama te bidabo bomo augwalide mu pağana pomainogo, ena asai dao,” Jisasgo te po wai.

Jisas aga dwagi yai kibu sipsip tonalubo bidi dao

¹¹ Jisasgo te po me wai, “Ena te kibu sipsip dabe bugagia tonalubo bidi dao. Te kibu sipsip bugagia tonalubo bidi agai te homu ebo dao, ‘Ena te sipsip tau sabo şe ebadi, tama te sipsip kibu elainogo asali bidigo ena me elebaso da, te usu dao,’ te kibu sipsip bugagia tonalubo bidigo te homu ebo dao. ¹² Tiali digi sipsip tonalubo masigi sabo şe naga ebo bidi, tama agai sipsip tonalubo bidi mu meni, te sipsip kibu aya wasiawai bidi, aga te uni yowi asobaso, te sipsip dabe taga peyu, wi pabo dao. Tama tibaso, uni yowigo te sipsip kibu dabe ela tuyu, me badu wi pabo dao. ¹³ Magi baso te bidi wi pabo dawe? Te bidigo masigi sabo şe naga yai. Agai te kibu sipsip dabede homu dene eyu, tau sabo homu isiawai bidi dao. ¹⁴⁻¹⁵ Ena da, te kibu sipsip dabe

bugagia tonalubo bidi da. Eno Ayago ena konebo dao, te eno ena Aya me konebo dao. Tama te tiwai egilama, eno ena kibu sipsip konebo dao, augwaligo me ena konebo dao. Eno te sipsip tau sidubadi, bidi mego ena ela muiyu da, te usu dao. Eno homu ena te sipsip tau saibao. ¹⁶ Eno gasa sipsip me elalubuo. Megi augwali e tomogai tomode bidibo menio. Te me eno sigi pelama, odasa asaibao, e tomogai tomoba muaibao. Tama augwaligo eno po odaibao. Tama deli kibu sipsip hani bidaibao, tama te sipsip dabe tonalubo bidi deli digi yaibao.

¹⁷ Ena bidabo bomo te eno kibu sipsip tobade tagalaibao. Tama tibaso, Ayago ena godolo mu ebo dao. Tama nosali eno te bidabo bomoma somai hagede eno te homu elama, ena bidabo bomote kibu sipsip tobade tau siyu hasia tagalaibao. ¹⁸ Bidi me deligo eno bidabo bomome sela şagobeo. Magi basowe? Ena digi ena homugo koneama, tama ena bidabo bomoenakibu sipsip tobade tagalaibao. Tama ena bomogobidabo bomotagalama, tama bidabo bomoenama sabo elalubuo. Ena Ayago enabolo te şe ya wai dao," Jisasgo te po wai.

¹⁹ Juda bage augwaligo te po odolama, augwali bidi hani si ma bugai. ²⁰ Bidi hauwago te po wai, "Dwai haubo noma bidi agade bidiyu, aga polobao. Magi baso dagego agai po odobawe?" Juda bage me badugo Jisasde te po wai. ²¹ Meba bidigo te po wai, "Te bidi Jisasde dwai haubo noma bidi bidigi sogo da, teda agai te tobage po wagi menigi da. Dwai noma bidigo gedu widai

bidi gedu pedalaibawe?" Juda bage mebago Jisasde te po wai.

Juda bage augwaligo Jisas dali boi bidi homu yai

²² Te kedau side, Jerusalem moni hanude te Juda bagego olo bidibo si pedalali. Te olo bidibo si page e dao. Polobadu boi bidi mego te habu selali bolama, tama te Moni Lotu Be tempel dwai meda ilai, habu selali nai te be tomoba mugi pali. Tama nosali te Juda dabe augwaligo te be ma dwagi yai ilama, tu ma dawai. Nosali tigidali kibu bede te sogo ma konemainogo eyu, te side augwaligo olo bidibo sogo dao wai. ²³ Tama te olo bidibo side Jisas aga te Moni Lotu Be tempel moni mabode bilali. Tama te be mabo te polobadu genuai nogi yali bidi Solomon agai nigali be mabo dao. ²⁴ Jisas te moni be mabode bilibadi, tama Juda bage aselama, Jisas bagulama, te po wai, "Nisu naga sogo nago dago homu si pedemainogo ebawe?" Juda bagego Jisas dali te po wai. "Nage Godigo sa muyu asaiba wali bidi da, te Krai bidi da wida, nago po hanilama, da dali wao," augwaligo te po wai.

²⁵ Jisasgo augwali dali te po wai, "Eno dagebolo polobadu wai dao. Tama tiali goli, dagego eno po mu po dao homu ebeo. Eno Ayago tigidali bomo yai se eno agai nogide te se yao obaso, tama tigidali ena konesiawani we bidi eno te ebo se de sulama, ena konemainogo, eno te se ebo dao. ²⁶ Tiali goli, dagego enabolo duga homu da u olama, mubeo. Magi basowe? Dage da eno kibu sipsip menio. ²⁷ Eno kibu sipsip dabego eno

po wabo dogoni odo bo dao. Eno augwali koneai, tama augwali ena wali asobo dao. ²⁸ Tama eno augwali bidada peyu, bidada pabo bomobao, tama augwali munu me isigobeo, hagagobeo. Menio. Bidi me deligo augwali eno nogode ma dobola sabo usu egobeo. ²⁹ Magi basowe? Eno Aya agai augwali enabolo mawai. Agai bomote gasa bidi tigidaligo bomoiyaba elalubo dao. Tama tibaso, bidi mego Ayago nogode augwali dobola sabo usu egobeo. ³⁰ Ena dali Aya dali si page deli tama dao,” Jisasgo te po te Juda bage dali wai.

³¹ Te Juda bage augwaligo te po odolama, tama augwaligo masigi ma selama, tama Jisas tigiba masigi şawai hagede, aga elemainogo yai.

³² Jisasgo augwalibolo te po wai, “Eno dagebolo Ayago dwagi yai bomoiyai şe hauwa ola mawai dao. Tama dagego eno te yali şede dwai şe me deli ebo sulama, tama dagego te homu eyu, ena masigi şanama elainogo ebawe?” Jisasgo augwali dali te po wai. ³³ Tama Juda bage augwaligo Jisas dali po bomoielama weyu, te po wai, “Dago homugo nago de dwagi yai şe yalide dago te homu elama, nage masigi şanama elainogo ebeo. Nage olo tşede bidi tiwai digi, nago Godibolo posobo po weyu, te po wai, naga digi nage te God dao, te po obaso dago nage masigi şanama elainogo ebao,” augwaligo te po wai.

³⁴ Jisasgo te po augwali dali wai, “Dagego bomoiyai po aşani bukude te God agai wali po me deli elalubao, e dao, ‘Eno te po wai, “Dage da God dabe dao,” ’ te bukude te aşani po elalubao. *

* **10:34:** Tib 82:6

³⁵ Tama dago koneai, Godigo te bukude aşani po te mu po tigidali sogo mu po dao. Tama te po tomode God agai te gasa we bidi tonalubo we bidi augwali god dabe dao wai. Te we bidibolo God agai po mawai dao. ³⁶ Tialima God aga digi ena sa muyu, e tþba tagala palai. Tama eno te po wai dao, 'Ena da Godigo Ogwa dao.' Tama tilama, dagego enabolo magi baso 'Nage Godigo nogi dwai posobo po wai dao,' waliwe? ³⁷ Eno Ayago enabolo yao wali şe eno egi menigi sogo da, teda duga homu enaba mugimio. ³⁸ Dagego duga homu eno wali poba musiawai goli, eno Godigo enabolo yao wali şe eyu da, teda dagego duga homu te yali şeba muiào. Magi basowe? Te eno yali şeba duga homu mubaso da, te dagego homu bugagia mu koneaibao, God Aya enade bidiyu, ena God Ayade bidiyu ebao, te dagego konemainogo duga homu eno yali şeba muao," Jisasgo te po wai.

³⁹ Te Juda bage augwaligo Jisas nogo bono duainogo homu ma yai. Tialima, agai augwali bidibo digi tagalama, gasa badu pai.

⁴⁰ Te Jisas ma pelama, Jordan pabo aı ma togogi pelama, tama pelama, Jongo we bidi polobadu baptais mani te bulu sabolama, Jisas te bulude bidai. ⁴¹ Tama te we bidi hauwa Jisas bidibo digi asai. Augwaligo te po wai, "Mu tamao, Jongo e bidigo ebo bomo yai şe me deli yai menio. Tiali digi tigidali po Jongo Jisasde wali po mu tama wai," augwaligo te po wai. ⁴² Tama tede we bidi hauwa augwaligo augwa bomo yai homu daų olama, Jisasba muani.

11

Lasarus isai

¹ Bidi me deli nogi Lasarus, te bidi gasi yai. Te Lasarus aga bulu Betani, te bulude te we si bidali, we me nogi Maria, we me nogi Marta, augwali si ama name si dao. ² Te we Mariago Jisas şağade denami yai wel nosali pilama, tama aga moni bobobage tobolu nisigo ma holai. Te Maria aga abe Lasarus gasi yai. ³ Tama tibaso, aga abe sigo Jisas bidibo digi po ola tolai. Augwali sigo te po wai, “Genuai Bidi, nago godolo mu yali bidi aga gasi salio,” te po wai.

⁴ Jisasgo te po odama, te po aga wali pabo bidi dabebolo wai, “Te gasi page tama telalubuo. Te gasigo şe te bidi Lasarus isibo gasi naga menio. We bidi augwaligo Godigo ula yai bomo sumainogo eyu te bidi gasi yai. We bidi augwaligo Godigo Ogwa me nogi ugwaba somainogo eyu, te gasigo Lasarus sai,” Jisasgo te po wai.

⁵ Jisasgo te Marta dali, aga ama dali, Lasarus dali augwali Jisasgo godolo mu yai goli, ⁶ agai te Lasarus gasi ebo po odama digi, tama Jisas aga polo pişabadi, si sogo te bidibo bulude ma bidai. ⁷ Nosali si sogo silama, Jisas aga wali pabo bidi dabebolo te po wai, “Da Judia tıba ma pebelainao,” wai.

⁸ Aga wali asobo bage augwali noma selama, tama te po wai, “Po ola mabo bidi, polobadu gana Juda bagego nage masigi şanama elai hagede te homu yai. Nage teba ma pelamuo,” te po wai.

⁹ Jisasgo te Godigo bodolu mani sogo naga te aga isaibao po augwalibolo ola momainogo agai

po nogo habu sugunama te po wali, “Te giliga nanobadi yaide, te ula elalubao. Tama siade bilibo bidi tulamubo menio. Magi basowe? Te ulade dao, agai aga pabo tu bugagia suagameo. ¹⁰ Tiali ma, bidi hulide bilibo bidi, aga tulamubo dao. Magi basowe? Ula menio, te aga te pabo tu huliala sai elalubo,” Jisasgo te po wai.

¹¹ Jisasgo te po ma wadolama, te po wai, “Dago abagi Lasarus godege pibao. Tialima, eno aga hodoligi paibao,” Jisasgo te po aga wali pabo bidi dabe dali wai. ¹² Augwaligo te po wai, “Genuai Bidi, aga piyu da, te aga usu ma yaibao.” ¹³ Jisasgo wali po “Lasarus godege pibao,” te po page aga isai dao wali. Tialima, geda muyu, augwaligo homugo aga olo godege piali, te homu yai. ¹⁴ Tama tibaso, Jisasgo augwalibolo hanilama, te po wai, “Lasarus mu isalio,” te po wai. ¹⁵ “Aga isali sogode ena aga dali bidibeo. Dage tobade ena agaba pabeo. Magi basowe? Nosali dagego enaba duga homu mumainogo ena tama tiwai. Te se ebode eno dwagi yai homu ebao. Megi da aga bidibo digi pinao,” Jisasgo te po wai. ¹⁶ Tomas, augwaligo aga nogi me Didimus wabo, te nogi page aga ama name dali deli sogo ame nai bidi, te bidi te Jisas wali pabo bidi me deli dao. Agai te Jisas wali pabo bidi mebabolo te po wai, “Da aga dali pinao, da me aga dali isimainogo pinao,” Tomasgo te po wai.

Isai bidi hodalobo bomo dali, bidabo bomo dali si Jisasde elalubo dao

¹⁷ Te augwali pelama, pelama, tama Betani be naniba sabolali. Bidi mego Jisasbolo “Lasarus pubulama, me si me si sogo bidali,” te po wai.

¹⁸ Te dwasianu be nani Betani te moni hanu Jerusalem pade digi tamao, usu ni kilomita sela tamao.

¹⁹ Tama Juda we bidi hauwa augwali Jerusalemdu aselama, Marta dali Maria dali si bidibo digi asai, augwali si dali mumonani po omainogo, augwa si abe isali sogo tiwai.

²⁰ Tama Martago Jisas asobo po odai, tama agai te be nani tagalama, tama Jisas tiaba pai. Tialima, Maria aga te be tomode bidai.

²¹ Martago Jisasbolo te po wai, “Genuai Bidi, nage ede bidigi sogo da, eno abe isigi menio,” Martago te po Jisasbolo wai.

²² “Tialima, megì eno koneai, nago Godibolo magi nai me hanaluyu da, agai nagebolo mawaibao,” Martago Jisas dali te po wai.

²³ Jisasgo Martabolo te po wai, “Naga abe ma hodaluama, bidaibao.”

²⁴ Martago te po wai, “Eno koneai, aga nosali to dagalu dali silibo side hodaluama, ma bidaibao. Te sogo tigidali we bidi ma hodalu-aibao,” Martago te po wai.

²⁵ Jisasgo te po wai, “Isai bidi hodalobo bomo dali, bidabo bomo dali, te ena digi eno tonalubo dao. Bidigo enabolo homu daq olama, muani bidi isali, te aga bidabo bomo selama, ma bidaibao.

²⁶ Bidibo bidi me agai enaba aga homu mu mubo bidi, aga munu me isigobeo. Nago homu te po waboba mubawe?” Jisasgo te po wai.

²⁷ Martago Jisasbolo te po wai, “Ao, Genuai Bidi. Nage da Krais dao. Nage Godigo Ogwa

dao. Nage te bidi polobadu Godigo po weyu, e tþba asaibao wali bidi da. Ena homu daŋ olama, nageba muai dao,” Martago te po wai.

Jisas aga gela wai

²⁸ Te we Martago te po olama, aga ama Maria i wagi pai. Te po dua digi wai, “Po ola mabo bidi aselama, bidibao, agai nage i wai dao,” te po wai. ²⁹⁻³¹ Tama te Juda dabe Maria dali be tomode bidai. Augwaligo Mariabolo mumanobo po weyu bidai. Mariago te Martago pusali po odolama, aga polo hodaluama, Jisas bidibo digi pabo gagalai. Jisas te be nani Betani sabalisiþbadi, aga Martago hasia tiþba aselama, suali madigi me bidai. Tama te Juda bage augwaligo Maria polo hodaluama, buluba pabo suyu, tama augwaligo te homu yai, ‘Aga gŋ pageba gela wainogo pabo,’ te homu yai. Tama augwali aga wali pai.

³² Te Maria Jisas bidibo digi sabolai. Agai Jisas suyu, polo tama Maria aga tigi tþba pigilubo tiwai yai, Jisasgo saŋa pagede. “Genuai Bidi, nage ede bidigi sogo da, eno abe isigi menio,” Mariago te po Jisas dali wai. ³³ Jisasgo suai, Maria gela wabo. Tama agai suali, Juda bage aga dali asali bage, augwali me gela wabo suali. Tama Jisas agai me homu dene mu eyu, tama aga þade gela wabo homu yai, homu he wai. ³⁴ Jisasgo te po wai, “Dagego aga menade muaniwe?” Augwaligo Jisasbolo te po wai, “Nago suagasao.” ³⁵ Jisas gela wai. ³⁶ Tama tibaso Juda bage augwaligo augwa hasi te po wai, “Suao. Agai te bidi godolo genuai mu yai dao,” te po wai. ³⁷ Tialima, meba bidigo e po wai, “Te bidi agai

gedu widai bidi gedu ma pedalai. Agai te isai bidi me tau sigi sogo da, aga isigi menio. Agai magi baso aga tau sabewe?" Juda bagego Jisasde te po wai.

Jisago Lasarus ma hodolai

³⁸ Homu he ma weyu, Jisas te gu pageba pai. Te gu page augwaligo moni masigi tomode nigai dao. Tama moni sawali masigi me deli selama, tama sunumi paliali. ³⁹ Jisago te po wai, "Dagego te masigi sela sayao." Te isai bidigo abe nogi Marta, te wego Jisabolo te po wai, "Genuai Bidi, aga isilama, me si me si tama sogo piai dao. Tama dwai kugumini ebo," Martago te po wai. ⁴⁰ Tama Jisago Martabolo te po wai, "Magi yaliwe? Hasia nagebolo eno wai dao, nago enabolo homu muyu da, nago Godigo bomo nago sueibao," Jisago te po wai. ⁴¹ Te agai te masigi sela sayao te po obaso, augwaligo te masigi sela sawai. Tama Jisago dagaluba tonaluyu, te po wai, "Aya, eno nagebolo nage usu dao obao. Nago eno hanalu wali po nago odai dao. ⁴² Eno koneai, tigidali sogo nago eno hanalubo po wabo odo bo dao. Tiali eno e dolalubo we bidi tobade e po megi nagebolo obao, augwaligo nago ena tagala palali bidibolo homu mumainogo ebao." ⁴³ Jisago te po olama, tama agai i bomo elama wai, "Lasarus, nage buluba asao," Jisago te po wai. ⁴⁴ Tama tilama, isai bidi hodaluama, buluba asai. Aga saqa dali nogo dali augwaligo nami ugwago bebe pai dao. Augwaligo dwasianu nami ugwago aga gesabidide haluama tama kani. Te kani tama

elalubadi, buluba soai. Jisasgo augwalibolo te po wai, "Pisigina sayao, aga pomainao." Tama augwaligo te ugwa dabe pisigina sanama, tama aga beba pai.

Juda bage tobolu bidi augwaligo Jisas elabo po miai

(Mat 26:1-5; Mak 14:1-2; Luk 22:1-2)

⁴⁵ Te Juda bage augwali Maria bidibo digi asai dao. Augwaligo Jisas agai te ebo se suai. Tama augwali hauwago homu agaba muai. ⁴⁶ Tialima, bidi meba pelama, Jerusalem be naniba sabo-lama, tama Jisasgo te yali se po te Farisi bagebolo wagi pai. ⁴⁷ Tama tibaso, te Farisi hani bage me, te pris hani tobolu bage me, augwaligo te kaunsil bage dali sisanama, Jisasde te po wai, "Dago te bidide magi yaibawe? Agai bomai se hauwa mu ebo dao. ⁴⁸ Tama tibaso, dago aga gogolama, agai te se me ela peyu da, tigidali we bidigo agabolo homu munama, tama augwali aga wali paibao. Tama tiyu da, te da tonalubo Rom gavman bagego te ebo se sulama, sebe elama, tama dago Moni Lotu Be tempel dali, da bidi hani dali, augwaligo dolagasaibao," Juda bagego te po wai.

⁴⁹ Tialima, augwali tomode bidi me nogi Kaiafas, aga bidai. Te kibu bede aga te pris bage tuni bidi nigai. Agai augwali dali te po wai, "Dage umunalubo bidi dabe tiwai dao. ⁵⁰ Dago hani tigidali dolidali weyu, bidi me deli isilama, tama aga isibogo te we bidi tau siyu da, te usu yaibao. Dagego te konebewe?" Kaiafasgo te po wai. ⁵¹ Agai po aga homugo digi wabeo. Te

menio. Me ma, te kibu bede aga te pris hani bage tuni bidi bidiyu, agai te Jisasde nosali pedalabo şe po, te Juda we bidi tau siyu, aga nosali isabo şe pedalisişbadi te agai te po wai. ⁵² Tama Jisas aga isiyu, Juda we bidi naga tau sogobeo, te Godigo we bidi gasa bulude bidada pali we bidi deliba sisinama, agai hani deli naga yaibao.

⁵³ Te sogo te Juda bagego tobolu bidi dabe augwaligo po gagalama, Jisas elabo po miai. ⁵⁴ Tama tibaso, Jisas te Judia tş tomode hania bilibeo. Agai te bulu tagalama, tama te moni tş me nogi Efraim, teba pai, te bidi meni yai tş sesegeba. Tama Jisas te bulude aga wali pabo bidi dabe dali bidai.

⁵⁵ Te Juda bagego bo disşwai nai bret tubo si te pşde dao, te si nogi Pasova. Tama tibaso, we bidi hauwa te haniani bulu bidi hani augwali Jerusalem te buluba hodali, augwa yali dwai şeşę hasia sela şamainogo yai. Nosali te Pasova nai augwaligo tueibao. ⁵⁶ Tama Jerusalemdede augwaligo Jisas gegainogo yai. Tama augwali te Moni Lotu Be tempel tomode augwa hasi deliba sisinama, tama po miyu, te po hanalu wai, "Dagego magi homu ebowe? Jisas aga e nai tubo si eba asogowe?" Juda bagego augwa hasi te po wai. ⁵⁷ Te pris tobolu bage me, te Farisi hani bage me, augwaligo bomo elama, te po wai, "Bidi mego Jisas menade bidibo sulama, te bidi dabolo wagasao, tama dago aga kalabus yaibao," te po wai.

12

Mariago te dwagi yai denami ebo wel Jisas

şaqade gelai

(Mat 26:6-13; Mak 14:3-9)

¹ Te Sarere deli elalubadi, te Juda bagego bo disawai nai Bret tubo si, te sogo pedalaibao. Te olo bidibo sogo nogi Pasova dao. Te Pasova sogo pedalisiaḅadi, tama Jisas te Betani be naniba pai, te Lasarus aga bulu dao. Te bidi Jisasgo ḡu pagede hodolali bidi dao. ² Augwaligo Jisas nai te bulude nogeai. Tama te we Marta agai te nai dobabo tau sai. Tama Lasarus Jisas dali nai tubo bidi dabe dali dulaluai. ³ Tilama, te we Maria aga dwagi yai denami ebo wel selasa asai, dwasianu genagide. Te wel abelabo moni te hauwa mu, te dila pai nai mu dao. Agai te wel Jisas şaḡa sawalide pilai. Tama Jisas şaḡa Maria aga moni bobobage tobolu nisigo holai. Tama te bede bidali we bidi tigidali augwaligo te wel denami odai.

⁴ Te Jisas aga wali pabo bidi me Judas, aga page bulu Keriot, nosali te bidigo Jisas boi bidigo nogoba muani bidi, agai te wede wado po wai. ⁵ Agai te po wai, "Te we agai te wel dabolo menama, tama dago te wel munama, gasa bidigo abelegi sogo da, teda dago masigi hauwa 300 kina sigi dao. Te şe egi sogo da, teda te masigi ge dago te nai meni yai we bidibolo magi da. Magi baso agai te tiwai şe ebewe?" Judasgo te po wai. ⁶ Judas agai te nai meni yai we bidide homu dene elama, te po wabeo. Menio. Aga nai wi sabo bidi bidai dao. Tama agai te Jisas wali pabo bagego masigi mubo halobage tolalu, tama aga te halobagede mubo masigi deli deli sogo meba wi sai dao. ⁷ Tialima Jisasgo te po

Judasbolo wai, “Te we tagalao, wado po wagio. Agai te wel tolalubadi, ena gu pageba muabo sogo asobo si, te wel ena tigide mumainao. ⁸ Nai meni yai we bidi augwali dage dali sesemane sogo bidaibao. Tama tibaso, dagego augwali tau sabo sogo hauwa elaluaibao. Tialima, ena da dage dali sesemane sogo bidigobeo,” Jisasgo te po wai.

Te pris tobolu bage augwaligo Lasarus elabo po miai

⁹ Te Juda bage hauwa mu augwaligo Jisas te be nani Betanide bidibo po odolama, tama teba Jisas sugi pai. Augwali Jisas naga suainogo asobeo. Augwaligo Lasarus te Jisasgo polobadu gu pagede ma hodolali bidi dao obaso, te Lasarus me augwaligo suainogo asai. ¹⁰ Tama tibaso, te pris hani tobolu bidi dabe augwaligo Lasarus me elabo po miai. ¹¹ Magi basowe? Juda we bidi hauwa augwaligo te Jisasgo Lasarus dali yali seḏe homu elama, tama augwaligo te pris bage wali pabo tagalama, tama augwaligo augwa homu tigidali Jisasba naga muani.

Jisas Jerusalem hanu tomoba tuni bidi tiwai pai (Mat 21:1-11; Mak 1:1-11; Luk 19:28-40)

¹² Umabo we bidi augwali Jerusalem moni hanuba asai dao, te Pasova olo bidibo side. Tama do tama wabo sogo augwaligo Jisas Jerusalem buluba asaibao wabo po augwaligo odai. ¹³ Tama tibaso, genuai bidi asobo homu eyu, augwaligo te ni sebedi nologo tiwai ni selama, Jisas tuḏu tiḏa pai. Augwaligo bomo elama, i wai, “Dago Godigo nogi ugwaba sao. Dago te bidi nogi ugwaba

sao. Aga Genuai Bidigo nogide asai. Aga da Israel bidi dabego tuni bidi dao," augwaligo te po wai, Jisasde. Te genuai bidi dabe augwali genuai wiegi yai kibu hos tudide dualasa pabo dao.

¹⁴ Tialima Jisas aga nagamea pai homu eyu, tama gasa kibu hos nogi donki, te donki wai selama, tama te donki wai tudide dualasa pai. Te yali şe te Godigo bukude wali po egilama, te po tama wai,

¹⁵ "Te dage Jerusalem hanu tomode bidiyu te bulu du nogi Saion tede bidibo bage, dage wi egio.

Suao. Dagego tuni bidi asobo, aga kibu donki waide

dualasa asobao," *

te po polobadu bukude tama po aşani.

¹⁶ Te şe yali sogo Jisas wali pabo bidi dabe augwaligo te şe page konebeo. Tiali goli nosali Jisas dagaluba hodaluama, aga genuai nogi dali, genuai bomo dali si ma selama, te sogo augwaligo te bukude aşani po ma koneai. Te po ma koneyu, augwaligo te homu yai 'Jisas te kibu donki wai tudide dualasa pali me, te we bidi augwaligo wali po me, te po si polobadu bukude aşani po wali peyu, te şe yai.'

¹⁷ Polobadu Lasarus isilama, gų pagede munalubadi, tama we bidi hauwa augwali Jisas aga dali bidibadi, tama agai Lasarus i olama, hodolai, tama augwaligo suai. Megi te we bidi hauwa augwaligo Jisasgo te yali şe po te gasa buludu tamadi asai we bidibolo pusai. ¹⁸ Te tamadi asai we bidi augwaligo Jisasgo te bomai şe yali po

* **12:15:** Sek 9:9

odobaso, tama augwali Jisas tiąba pai. ¹⁹ Tama te Farisi bage augwaligo te we bidigo te şe ebo sulama, tama augwa hasi po weyu, te po wai, “Megi dagego koneao. Agade dago yali şe usu ebeo. Tigidali tđde bidibo we bidi augwaligo aga wali poba,” te Farisi bage augwaligo te po wai.

Grik bidi dabe augwaligo Jisas suainogo yai

²⁰ We bidi umabo augwali te olo bidibo side Jerusalem hanuba holama, lotu po Godibolo wainogo yai. Tama Grik bidi hani bidi me badu augwali me Jerusalem hanuba lotu po wagasai.

²¹ Te Grik bage augwali Filip pageba asai. (Te bidi Filip aga page bulu te Betsaida be nani, te Galili tđde.) Tama te Grik po wabo bage augwaligo Filipbolo hanaluyu, te po wai, “Edao, dago Jisas gedugo sulama, te bidi deli dali dago po mieo,” te po wai. ²² Tama tilama, Filip te

bidi Andru pageba pelama, tama agabolo te Grik bagego hanalu wali po pusali. Tama pusulama, tama Andru dali, Filip dali augwali si pelama, Jisasbolo te Grik bidi dabego wali po wagi pai.

²³ Tama Jisago augwali dali po wei ponoyu, te po wai, “Te Godigo Bidi Mu aga moni nogi dali, moni bomo dali, te si sabo sogo mu pedalai dao, megi. ²⁴ Eno mu po dagebolo obao, te nai wit wai tđba tulaluai, te pedama, kulubi holisiąyu da, te agaduba deli bidaibao, te tđde daumua paibao. Tialima, aga pedama, kulubi pedaliyu da, te agai nai hauwa walaibao. Te ena me tiwai dao. ²⁵ Tama te tiwai bidi aga tđde bidibo sogode aga tobade aga digi dąą obaso da, teda nosali te

bidi aga mu bidada pabo sogo mu hagawaibao.

Me ma, bidigo e tde bidibo sogo aga digi tudiba muyu da, te bidi aga bidibo sogo mu elaluaibao, aga bidada peyu, bidada paibao. ²⁶ Niwai bidi me deligo eno se yainogo ebo bidi, te bidi aga ena wali asao. Tama ena bidibo bulu, te bulude naga eno se ebo bidi ena dali bidaibao. Bidigo eno se ebo bidi, te eno Ayago te genuai nogi mawaibao,” Jisasgo te po wai.

Jisas aga isabo te po wai

²⁷ Agai po ma weyu, Jisasgo te po wai, “Megi eno homu sege mu eyu, midigi ebao. Tama eno magi po wagowe? Tiyu eno te po wagawe, ‘Aya, nago te enabolo tamadi pedalainogo ebo se sela sayao, enaba asidali.’ Eno te po wagawe? Woo, te po eno wagobeo. Tialima, te tiabo sogo ena pedalagasai dao, te ena dene somainogo yaibao. ²⁸ Aya, naga nogi genuai emainao, eno homugo tama te ebo dao,” Jisasgo te po wai. Te po olama, tama dagaludu po me deli duali, “Eno ena nogi genuai yai dao. Tama eno nogi genuai ma ilaibao,” dagaludu po asiyu, te po Jisas dali wai.

²⁹ We bidi dabe pade dolaluai, augwaligo te po odolama, mebago te po wai, “Be kulu wai,” tama mebago te po wai, “Ensel mobo bidi me deligo aga dali po wai,” te po wai. ³⁰ Jisasgo po wei ponoyu te po wai, “Te wali pogo ena tau sabo po wabeo. Menio. Te wali po agai dage tobade asai, dage tau somainogo yai. ³¹ Megi Godigo tde we bidi osola suyu, sege mabo sogo dao. Megi e tde elalubo dwai kolesaga tobolu bidi Satan sela sabo sogo dao. ³² Nosali augwaligo ena ni pedaide ugwaba selama, elaibao. Tama te se ebo

sogo eno tigidali tode we bidi ena pageba gegasa asaibao,” Jisasgo te po wai. ³³ Agai augwalibolo aga isabo tu ola mayu, agai augwali dali te po wai.

³⁴ Te we bidi augwaligo Jisasbolo po wei ponoyu, te po wai, “Dago bomo yai pode tama po elalubo dao, Godigo sa muyu, asaiba wali bidi Kraisa aga bidada peyu, bidada paibao, te po wai. Tama tibaso, magi baso nago te po obawe, augwaligo te Godigo Bidi Mu ugwaba sao, po wai. Te Godigo Bidi Mu wali te de dawe?” augwaligo te po wai. *

³⁵ Tama Jisasgo augwalibolo te po wai, “Dwasianu sogo me te ula dage dali bidaibao. Te hulisa sabo dageba asidali weyu, megidagego te ula elalubo si, te ulade dage bidao. Te hulide pabo bidi aga mena pabowe te agai konegobeo. ³⁶ Megi ula dagede elalubao. Tama tibaso, duga homu tigidali te ulaba muao. Tama tilama, dage te ula tiwai pedalama, bidaibao,” Jisasgo te po augwalibolo wai.

Juda bage hauwa augwaligo homu Jisasba mube

Jisasgo te po olama, tama agai augwali taga peyu, geme duala sigi pai. ³⁷ Agai yali bomai se hauwa augwaligo suali goli, augwaligo agabolo homu dau olama mubeo. ³⁸ Magi basowe? Polobadu Godigo nosali yabo se po ola mani profet bidi nogi Aisaia, agai aseani po usu numainogo yai. Aisaiago polobadu te po wai,

* **12:34:** Tib 110:4; Ais 9:7; Ese 37:25; Dan 7:14

“Genuai Bidi, dago wali po mena bidigo aga
homu
te poba mubowe? Bidi menio. Tama Genuai
Bidigo
aga bomu yai şe yali goli te bidi mego te homu
teba
me mubeo,” *

Aisaiago te po aşani. ³⁹ Tama te we bidi
augwaligo homu Jisasba mubo usu egobeo. Magi
basowe? Po me Aisaiago aşani, e dao,

⁴⁰ “ ‘Augwaligo homu begelegi sogo da, teda eno
augwali usu ma iligi da,’ Godigo te po wai.

Tialima,
augwaligo gedugo sulama, homugo koneidali
weyu,

Godigo augwaligo gedu haluai dao. Agai augwali
te homu tomoba masigi şawai gagawai we bidi
ilali,” *

Aisaiago te po polobadu aşani. ⁴¹ Aisaiago
Jisago nosali sabo moni bomu suyu, agai moni
nogi po odoyu yai dao. Tama tibaso Aisaiago
agade te po aşani.

⁴² Te Juda bage augwaligo Jisago yali bomu
şe sualı goli, augwaligo agabolo homu tigidali
mubeo. Tiali digi, Juda bage tobolu bidi hauwa
augwaligo agabolo augwa homu muai. Tialima,
augwali te Farisi bage dali wi eyu, augwaligo
augwa homu Jisabolo muani po gasa bidibolo
hanilama te po wabeo. Farisi bagego augwali te
bomu yai po ola mabo be tomoba asobo habu
selidali weyu, augwaligo gasa bidibolo te po
pusubeo. ⁴³ Augwaligo te homu yai, ‘Bidi dabego

* **12:38:** Ais 53:1 * **12:40:** Ais 6:10

dabolo “Dage dwagi yai bage dao,” obaso, te usu dao, te genuai dao. Te Godigo naga dabolo “Dage dwagi yai bidi dao,” obaso, te genuai menio, usu egobeo,’ augwaligo te homu yai.

Jisasgo pogo bidi po tų ela mawaibao

⁴⁴ Te Jisasgo i weyu, te po wai, “Bidigo homu enaba mubo bidi, agai enabolo naga homu mubeo. Te bidi agai homu te ena tagala palali bidibolo me muani. ⁴⁵ Tama niwai bidigo aga gedugo ena suali bidi, agai te ena tagala palali bidi me subo. ⁴⁶ Ena e tųba asali, te ula tiwai dao. Magi basowe? Tigidali bidi enabolo homu muani bidi augwali te hulide bididali weyu, ena te tųde ula tiwai asai dao. ⁴⁷ Bidi me deligo eno po odolama, wali pişawani bidi, aga eno po tų ela magobeo. Ena tųba asali, te eno te tųde we bidi po tų ela momainogo asobeo. Ena asali eno augwali ma sagasainogo asai. ⁴⁸ Bidigo te ena tudiba munama, eno po agai sela şabo bidi, aga po tų yabo şe elalubao. Eno wali po, te pogo nosali te tų dagalu silibo side te eno wali pogo te bidi dali po tų yaibao. ⁴⁹ Magi basowe? Eno po ena digi homugo me wabeo. Te menio. Aya Godigo ena tagala palobaso, ena asai dao. Aga digi enabolo te po wai, ‘Nago te şe eyu, po weyu yao,’ te po wai. ⁵⁰ Tama eno koneai, eno Ayago pogo te bidada peyu, bidada pabo bomu te we bidibolo mabo dao. Tama tibaso, eno wabo po tigidali agai enabolo wali po eno te po tigidali wabo dao,” Jisasgo te po wai.

13

Jisasgo aga wali pabo bidi dabe saęa ąi telawai

¹ Te olo bidibo si nogi Pasova pedalisiąbadi, deli sogo naga elalubadi, tama Jisasgo koneai, aga e tų tagalama, Aya pageba pabo sogo te pąba yagasai. Tama Jisas agai aga te tųde bidibo we bidi tigidali sogo godolo mu eyu bidai. Megi agai te godolo mu ebo seę tagalobeo. Agai augwali godolo mu ela pidubadi te aga isibo sogoba usu nai dao.

² Te dwai haubo mobo bidi Satan agai dwai homu kolesaga te bidi Judas homuba hasia muai dao, agai Jisas te boi bidigo nogoba muabo po Judasgo homude muai dao. Judas aga aya nogi Saimon, tama aga bulu nogi Keriot. Te pio hulide Jisas dali, aga wali pabo bidi dabe dali, augwaligo nai tuyu bidali. ³ Tama Jisasgo koneai, 'God agai tigidali bomu enabolo mawai dao. God agai ena tųba tagala palai, te ena God aga pageba ma paibao,' te me aga koneai. ⁴ Tama tibaso, Jisas aga nai tubo tagalama, hodaluama, tama aga bulu badu muani ugwa te pedela muani. Tama tigi holobo ugwa selama, tabide bea sai. ⁵ Tama tilama, agai ąi moni pouba gelama, tama agai wali pabo bidi dabego saęa ąi telabo gagalama, tama aga tigi holobo ugwago saęa ma holai. ⁶ Tama te seę gagalama, tama Saimon Pita pageba asai. Pitago te po wai, "Genuai Bidi, nago ena saęa ąi telawainogowe?"

⁷ Jisasgo wei ponoyu, te po wai, "Eno ebo seę page nago megi kuna konebeo. Tialima tamadi

digi te nago te se page koneaibao,” Jisasgo te po wai.

⁸ Pitago agabolo te po wai, “Nago eno saḡa aḡi munu me telagobeo. Te menio,” te po wai. Tama Jisasgo te po wai, “Eno nago saḡa aḡi telasiayu da, teda nage ena wali pabo bidi bidigobeo,” te po wai.

⁹ Po wei ponoyu, Pitago te po wai, “Genuai Bidi, eno saḡa naga aḡi telagio. Nago eno tobolu me, nogo me aḡi telayao,” te po wai, Pitago.

¹⁰ Jisasgo te po wai, “Bidi aga aḡi mu pauwai bidi te meda menio. Aga tigi ma aḡi paugobeo, saḡa naga aḡi telaibao. Tama te tiwai dage meda meni yai bidi dabe da. Tiali goli, dage tomode te bidi me deli digi aga te meda yai bidi bidibo,” Jisasgo te po wai. ¹¹ Jisas aga boi bidi nogoba muabo bidi aga polo koneai. Tama tibaso, agai te po wai, “Dage tomode te bidi me deli digi te meda yai bidi bidibo.”

¹² Te Jisasgo augwaligo saḡa aḡi tedela silama, tama aga holobo ugwa ma tigide ma munama, tama aga augwali dali ma duayali. Tama agai augwali dali te po hanalu wai, “Eno dage dali megī tama yali se sulama, tama te se page dagego koneaniwe? ¹³ Dagego enabolo po ola mabo bidi da weyu, tama Genuai Bidi dao wabo dao. Ao, dagego te po mu po dao. Ena te bidi tama dao. ¹⁴ Ena te po ola mabo bidi, Genuai Bidi da. Te eno dagego saḡa aḡi megī tama tela yali. Tama tibaso, dagego me duga ama dabego saḡa aḡi telabo se tama yao. ¹⁵ Tama eno dagebolo ola mobao, dage me te se ebo sulama, wali pomainogo yai. ¹⁶ Tama te se page ola mayu, eno

dagebolo mu po obao, şe ebo bidi agai aga genuai bidigo nogi aiyaba elalugobeo. Tama te po sela pabo bidigo aga tagala palali bidigo nogi aiyaba elalugobeo. ¹⁷ Dagego te po page koneyu da, te şe yao. Tama te şe eyu da, teda dage dwagi yai homu yagameo,” Jisasgo te po wai.

¹⁸ Te agai po me weyu, te po wai, “Dage tigidali dali eno te po wabeo. Ena digi te ena sa muai bidi dabe, te eno konealubao. Tialima, te Godigo po bukude polobadu wali po te nai egilama, mu pedalaibao. Te polobadu aşani po te dao, ‘Ena dali nai tuali bidi te bidi agai megi ena dali boi bidi yaibao.’ ¹⁹ Te age dolobo şe pedalisiaşadi, megi eno dagebolo te obao. Tama tibaso, nosali te şe pedalobaso da, teda dagego te mu koneaibao, te ena da Godigo tagala palai bidi dao. ²⁰ Eno dagebolo mu po obao, eno şe bidi tagala palobao. Tama gasa bidigo te eno tagala palai bidide dwagi yai kolesaga ebaso da, te agai enade me te dwagi yai kolesaga ebo tiwai dao. Te kolesaga me ela pabo. Te bidigo te dwagi yai şe te ena tagala palali bidibolo me te şe ebo tiwai dao, te Godibolo,” Jisasgo te po wai.

*Judasgo Jisas boi bidigo nogoba muabo po
(Mat 26:20-25; Mak 14:17-21; Luk 22:21-23)*

²¹ Te Jisasgo te po olama, tama aga homu şeşe mu yai. Tama agai po hanilama pusuyu, te po wai, “Eno mu po dagebolo obao, dage tomode me deligo ena boi bidi nogoba muaibao,” Jisasgo te po wai. ²² Jisas agai te po obaso, te aga wali pabo bidi augwa hasi deli deligo augwa hasi tonono pai. Augwaligo konebeo, Jisas agai

debolo wabowe, te homu yai. ²³ Te augwali tomode bidi me deli te Jisasgo aga dali dwagi yai homu eyu tama mu godola pabo, te bidi aga pade bidai. ²⁴ Te bidibolo Saimon Pita agai “Nago agabolo hanalu wao, agai debolo te po waliwe?” te po wabo tiwai Pitago te bidibolo guni midigilali. ²⁵ Tibaso, te bidi me Jisas tigiba kisa sagaselama, Jisas dali te po hanalu wai, “Genuai Bidi, nago mena bidide te po obawe?” wali.

²⁶ Tama Jisasgo po wei ponoyu, te po wai, “Eno e tubo nai bret dagego te poude elalubo tubo nai meba selama, tama bidi me deli mawaibao. Te bidi te tama dao.” Tilama, Jisasgo bret naigo te poude elalubo nai meba selama, tama Judasbolo mawai. Te bidi Judas, aga aya nogi Saimon, aga bulu nogi Keriot dao. ²⁷ Judasgo te nai sai, tama tamadi tama te dwai haubo mobo bidi nogi Satan agai Judasgo homude dwai po mu muai. Jisasgo agabolo te po wai, “Nago te se yai wida, te nago polo yao,” Jisasgo te po Judas dali wai. ²⁸ Te nai tuyu dulaluali bidi dabe augwaligo Jisasgo Judasbolo wali po page konebeo. ²⁹ Judas agai augwaligo masigi bubo honoli tonalubo bidi dao. Tama tibaso, mebago te homu yai, Jisasgo Judasbolo olo bidibo side tubo nai abelabo po agabolo wabo, te homu yai. Mebago te nai meni yai bidi dabe maiabo nai po wabo, te homu yai. ³⁰ Tialima, Judas Jisasgo mani nai agai sai, tama polo Judas aga te be buluba pai. Tama bulu hulua sai.

Gesi bomo yai po

³¹ Te Judas te be buluba pai digi, tama Jisasgo te po wai, “Megi tama te Godigo Bidi Mu aga genuai bomo dali genuai nogi dali te we bidi augwaligo koneaibao. Tama Godigo Bidi Mu agai Godigo genuai bomo dali genuai nogi dali augwalibolo ola mawaibao. ³² Tama Godigo nogi te Godigo Bidi Mude siyu da, teda Godigo te Bidi Mu nogi ugwaba saibao, tamadi tama te se yaibao. ³³ Abagi dede, dwasianu sogo ena dage dali bidaibao. Tama dagego ena gegebo se yaibao. Tama eno Juda bagebolo wali po gilama, tama megie eno dagebolo me obao, dage ena pabo buluba me pogobeo. ³⁴ Eno dagebolo gesi bomo yai po mobao, dagego duga hasi dali dwagi yai homu eyu, augwali godolo mu yao. Eno dage dali dwagi yai homu eyu, godolo mu yali gilama, tilama duga hasi dali me dwagi yai homu eyu, augwali godolo mu yao. ³⁵ Tama dagego duga hasi dali dwagi yai homu eyu, augwali godolo mu eyu da, teda tigidali we bidigo sulama, koneaibao, dage da ena wali pabo bidi da waibao,” Jisasgo te po aga bidi dabe dali wai.

*Jisasgo te po wai, “Pitago eno nogi dualaibao”
(Mat 26:31-35; Mak 14:27-31; Luk 22:31-34)*

³⁶ Te Jisasgo te po augwalibolo olama, tama Saimon Pitago agabolo te po wai, “Genuai Bidi, nage mena paiwe?” Jisasgo Pitabolo po wei ponoyu, te po wai, “Ena pabo bulu nago ena wali megie pogobeo. Tialima, nosali da, nago ena wali asaibao,” wali.

³⁷ Pitago agabolo te po wai, “Genuai Bidi, magi baso eno nage megie wali pogobewe? Eno nage

tau somainogo ena isiyu da, te usu yaibao,” Pitago te po wai. ³⁸ Jisasgo po wei ponoyu, te po wai, “Mu dawewe? Ena tobade nage ena tau siyu, isabo sisi ebawe? Menio. Eno mu po nagebolo obao, be posisiabadi, te ba kakaruk po wasiabadi, sela sogo nago eno nogi dualaibao,” Jisasgo te po wai.

14

Tode we bidi da te Aya pageba pabo tu te Jisasde elalubao

¹ Te bidi Jisasgo aga bidi dabebolo te po me wai, “Dagego homu kolesaga midigi sigio. Dagego duga homu God dali dau wabo dao. Dagego ena dali me duga homu dau wao. ² Eno Ayago be tomode dau habu togwali te bidibo madigi hauwa elalubo. Te tiwai elalugi menigi sogo da, te eno dagebolo te po wagi menio. Eno dage bidabo bulu dodoligi pobao. ³ Tama eno dage bidabo bulu dodoligi peyu da, tama ena ma aselama, dage selama, ena dali bidigi paibao,” Jisasgo aga bidi dabebolo te po wai. “Ena bidibo bulude, dage me ena dali te bulude hodobo bidaibao,” Jisasgo te po wai. ⁴ “Tama dagego koneai dao, ena te buluba painogo ebo tu,” Jisasgo te po aga wali pabo bidi dabe dali wai. ⁵ Tomasgo Jisasbolo te po wai, “Genuai Bidi, nage mena paiwe, dago konebeo. Magi ilama, dago te tu koneaibawe?” Tomasgo te po Jisas dali wai. ⁶ Jisasgo Tomasbolo te po wai, “Ena digi ena te pabo tu dao, tama ena mu po wabo page dali, bidabo ula page dali te enade elalubo dao. Tialima bidi me deli Aya

pageba gasa tuđu nogo habu sugunai tuđu me pogobeo. Pabo tu ena deli dao. ⁷ Tibaso, dagego ena kuna koneyu da, te dagego eno Aya God me koneaibao. Megi tama dagego gagalama, aga konebao, tama dagego God aga سوالio,” Jisasgo te po wai.

⁸ Te bidi nogi Filip agai te po wai, “Genuai Bidi, nago Aya dabolo ola mao, tama tiyu da, te da usu yaibao,” Filipgo Jisas dali te po wai. ⁹ Jisasgo Filip dali te po wai, “Bobobage sogo ena dage dali bidali digi, tama nago ena gisiga konebewe? Bidigo ena سوالi da, te bidi agai Aya God me سوالio. Magi baso nago ‘God dabolo ola ma,’ po waliwe?” Jisasgo te po wai. ¹⁰ “Ena eno Aya dali bidibo dao, te aga ena dali me bidibo dao. Filip, nago te po odama, te mu po dao homu ebo meniwe? Eno dagebolo wabo po, te ena homugo digi me wabo menio. Aya ena dali bidiyu, Aya agai se mu te se naga eno ebo dao. ¹¹ Eno tamadi tama e po wali, ‘Ena eno Aya dali bidibo dao, te aga ena dali me bidibo dao.’ Tama dagego te po odoyu, tama duga homu te poba begi pao. Te meni eyu da, eno te yali se dagego sulama, teba duga homu begi pao, te ena dali, eno Aya dali hodobo bidibo dao, te poba homu begi pao. ¹² Eno mu po dagebolo obao, bidigo enaba aga homu muyu da, eno ebo se te agai me yaibao. Tama agai genuai se mu yaibao, tama te sego eno yali se aiyaba elaluaibao. Magi basowe? Ena eno Aya God bidibo digi paibao. ¹³ Tama dagego magi nai po hanalu obaso da, Godigo aga Ogwade moni nogi somainogo, te eno dage tau saibao. ¹⁴ Dagego eno magi se me deli emainogo, eno

nogide gedu haluasa po weyu da, eno te dagego po odolama, te se yaibao,” Jisasgo te po wai, aga bidi dabe dali.

Jisas agai Mobo Bidi tagala palaibao, te po wai

¹⁵ Te Jisasgo te po wai, “Dagego enabolo dwagi yai homu eyu, godolo mu eyu da, teda dagego eno bomo yai po wali paibao. ¹⁶ Tama eno te Ayabolo hanaluama, tama agai dage tau selama, gasa tau sabo bidi dagebolo mawaibao. Tama te bidi dage dali bidada peyu, bidada paibao. ¹⁷ Te bidi da, te mu po naga wabo Godigo Mobo Bidi dao. E tode hulua sai we bidi augwaligo aga sogobeo. Magi basowe? Augwaligo aga susuayu, tama augwaligo te Mobo Bidi aga konegobeo. Tialima, dagego aga koneai, aga dage dali bidibao, tama aga dage deli deli tomode bidaibao,” Jisasgo te po aga bidi dabe dali wai.

¹⁸ Jisasgo te po me wai, “Eno dage tagalama, duga naga olo bidigobeo, aya ida meni yai tiana wai bidibo tiwai egobeo. Ena dage pageba ma asaibao. ¹⁹ Nosali gana tode hulua sai we bidi augwaligo ena ma sugobeo. Tialima, dagego ena nosali ma sueibao. Dagego ena ma subo sogode ena bidibo ula elalubaso, tama dage dali me te bidibo ula elalu, bidaibao. ²⁰ Tama te sogo asobo si, dagego koneaibao, ena eno Aya dali bidibo dao, tama dage ena dali bidibo dao, ena dage dali bidibo, te dagego koneaibao,” Jisasgo te po wai.

²¹ “Bidigo eno bomo yai po selama, bugagia wali pabo da, te bidi agai ena godolo mu eyu ebao. Tama niwai bidigo ena godolo ebo bidi, te eno Ayago me te bidi godolo yaibao. Tama eno

me aga dali dwagi yai homu eyu, godolo eyu, ena digi te ena agabolo hania ola mawaibao,” Jisasgo te po wai.

²² Te Jisasgo te po obadi, tama gasa bidi Judas, aga te Keriot bulu bidi menio, te bidi agai Jisasbolo te po wai, “Genuai Bidi, magi ilama, nage dago gedude hania pedalaibawe, tiali goli, nage tɔde hulua sai we bidi gedude hania pedalogobewe?” Judasgo Jisas dali te po wai. ²³ Jisasgo aga dali po wei ponoyu, te po wai, “Ena godolo mu ebo bidi, te bidi agai eno ola mabo po bugagia wali paibao. Tama eno Aya agai me te bidi godolo yaibao. Tama da si talua si aga dali bidagaselama, bidada peyu, bidada paibao. ²⁴ Ena godolo mu isiabo bidi, agai eno po bugagia wali pabo menio. Tama dagego te odali po, te eno po menio. Te po ena tagala palama asali bidi eno Ayago po dao,” Jisasgo te po wai.

²⁵ “Ena dage dali bidiyu, eno te po dagebolo wai dao. ²⁶ Tama dage tau siyu bomo maiabo bidi mu da te Godigo Mobo Bidi dao. Tama eno nogide Ayago te Mobo Bidi tagala palaibao. Te Mobo Bidi agai dage tigidali se ola mawaibao. Tama agai dagego homu kolesaga ma hodoloyu, tama eno wali po tigidali dagego homugo ma koneaibao,” Jisasgo te po wai.

²⁷ “Eno dage taga pabo sogo pade dao. Tama dage wi idali weyu, tama eno dage homu nagame elama, dua bidimainogo eno dagebolo bomo mobao. Eno te dwagi yai homu nagame ebo kolesaga eno dagebolo mobao. Tɔde we bidigo nagame yai mabo homu kolesaga tiwai eno dagebolo mabeo. Dagego homu kolesaga polo

midigi siyu, tama dage wi egio. ²⁸ Dagego eno mani po odai dao, eno dage taga peyu, ena pelama, tama ena dage bidibo digi ma asaibao. Dagego ena godolo mu egi sogo da, teda ena Aya pageba ma pabode dagego dwagi yai homu egi da. Magi basowe? Aya God aga genuai bidi mu dao, tama ena aga dali usu menio. ²⁹ Te se pedalisiabadi, megi eno dagebolo e po wai dao. Tama tibaso, nosali te se pedalobaso da, teda dagego enade te duga homu mumainogo yaibao. ³⁰ Eno dage dali po hauwa megi wagobeo. Magi basowe? E tode tobolu bidi megi tama asobao. Agai ena dali magi se ebo usu egobeo. ³¹ Tialima, eno homugo tode we bidi augwaligo eno ena Aya godolo mu ebo, augwaligo sulama, konemainogo, tama eno Ayago wabo po gilama, eno te se ebo dao. Tialima, dage hodaluama, da pebelainao,” Jisasgo aga wali pabo bidi dabe dali te po wai.

15

Jisas aga naga te bono ni wain mu dao

¹ Te Jisasgo te po me aga wali pabo bidi dabebolo pusuyu, te po wai, “Ena da, te du walobo bono ni wain tigi mu tiwai dao. Tama eno Aya da, te bono ni wain gi page bidi dao. ² Tama enade wadolali nologo, te nai walisiawai nologo te tigidali eno Ayago togolama, sela sabo dao. Tialima, nai walobo nologo tigidali agai te dwai sewa yali nologode elaluali yabe te peya sayu sela sabo dao, tama aga nai genuai walomai hagede tiwai. ³ Tama eno dage meda meni yai bidi dabe ilai dao. Eno dagebolo polobadu

wali pogo te dage meda meni yai bidi dabe ilai dao. ⁴ Dage ena dali wadoloyu, bidao. Ena dage dali wadoloyu bidimainao. Te bono ni nologo te ni wain tigide daŋ wasiabaso da, nai walogobeo. Tibaso, dage ena dali wadoloyu, bidisiayyu da, dage te tiwai yaibao, dage me nai me walogobeo,” Jisasgo te po aga bidi dabe dali wai.

⁵ Te Jisasgo te po me wai, “Ena da, te bono ni wain tigi dao, te dage da te bono ni waingo nologo dao. Bidi ena dali wadolama bidiyu, ena aga dali wadoloyu bidaibao. Tama te tiwai bidi agai du hauwa walaibao. Tibaso, dagego ena dali wadoloyu bidisiayyu da, teda dagego te eno dwagi yai se me egobeo, usu egobeo. ⁶ Bidi me deli ena dali wadoloyu bidisiayyu da, te aga da te sasia pai ni nologo tiwai dao. Te augwaligo te tobage ni nologo sela sabo dao. Tama sela şanama, augwaligo te sasia pai nologo sisinama, tama augwaligo siaba şanama, dabo dao. ⁷ Dage ena dali wadolama bidiyu, tama eno wali po dage dali bidiyu da, tiali dagego magi naide hanalu obaso da, tama te eno dagebolo mawaibao. Dagego homu koneani gilama, dagebolo tama pedelaibao. ⁸ Dagego se yalide du hauwa waliyu da, te kolesagade eno Ayago genuai nogi saibao. Tama tilama, dage eno po wali pabo bidi dabe mu yaibao. ⁹ Tama eno Aya agai ena dali dwagi yai homu eyu, godolo mu ebo gilama, tama eno dage dali dwagi yai homu eyu, godolo mu yai dao. Sesemane sogo dage eno te godolo ebo kolesaga tomode bidişo. ¹⁰ Tama dagego eno bomo yai po bugagia wali peyu da, teda dage

eno te godolo mu ebo kolesaga tomode bidaibao. Eno ena Ayago bomo yai po bugagia wali peyu, tama agai dwagi yai homu eyu, godolo mu ebo kolesaga tomode ena bidibo dao. Tama dagego tebo gilamao. ¹¹ Ena dwagi yai homu mu eyu bidibo. Tama eno homugo dage me dwagi yai homu mu eyu, te dwagi yai homu kolesaga ebo dagego homu tomode mu pağanalu maio. Tama eno te homu eyu, dage dali te po mobo mabo po wai dao. ¹² Eno bomo yai po e tama dao: duga hasi godolo mu eyu, bidiaño, eno dage dali godolo mu yali gilama. ¹³ Bidi me deli aga abagi dabe dali godolo mu eyu, tau somainogo, aga bidabo ula augwali tobade olo mobaso da, teda te tobage kolesagago gasa kolesaga tigidali aiyaba elalubo dao. ¹⁴ Tama dagego eno wali po selama, te po bugagia wali asobaso da, teda dage eno abagi dabe dao. ¹⁵ Genuai bidi agai aga şe ebo bidibolo te şe yao po naga wabo dao. Agai te bidibolo te şe yabo po page ola mabo menio. Tiali goli, eno Ayago ena dali wali po tigidali, te po eno dage dali wai dao. Tama tibaso, eno dage şe ebo bidi da wabo nogi naga ma wagobeo, eno dage dali abagi dabe dao wabo. ¹⁶ Dagego ena sai olama, sa mubeo. Eno dage sa muyu, dage ena bage dao wai dao. Tama eno dage şeba muai dao, tama dage pelama, du gilama walama, tama dagego du elalumainogo, te da eno dage sa muani page dao. Tama dagego tama du waloluyu da, eno nogide dagego magi şe me yainogo, eno Ayabolo hanalubaso da, agai dage tau siyu, te nai mawaibao,” Jisasgo te po wai, aga wali pabo bidi dabe dali.

Tode bidi dabe augwaligo Jisas aga wali pabo se bidi dali boi bidi gagawaibao

¹⁷ Te Jisas agai te po me wai, “Te eno bomo yai po e dao, duga hasi dwagi yai homu eyu, godolo mu eyu, bidiào. ¹⁸ Tode we bidi, augwaligo dage dali boi bidi yabo homu ebaso da, dagego koneao, hasia augwaligo ena dali boi bidi yabo homu yai dao. ¹⁹ Tama dage e tode bidi mu tigi sogo da, teda tode we bidi augwaligo dage dali dwagi yai homu eyu, dage augwaligo hani da wagi da. Tiali goli dage e tode bidi menio. Eno dage saiba olama, sa muyu, dage ena bage dao wai dao. Tama dagego e tode kolesaga tagalai dao. Tama tibaso, tode we bidi augwaligo dage dali boi bidi yabo homu ebo dao. ²⁰ Eno tamadi wali po dagego bugagia ma koneao. Eno dagebolo te po wai, ‘Te nogi meni yai se ebo bidi agai aga genuai bidigo nogi aiyaba elalugobeo.’ Tama te tiwai me, te tode we bidi augwaligo ena dali dwai se yaligo da, teda dage eno se ebo bage dali me augwaligo dwai se yaibao. Tama augwaligo eno po wali pigi sogo da, te dagego po me augwaligo wali pigi dao. ²¹ Tiali goli, augwaligo God konebeo, agai ena tagala palama, ena asai. Tama tibaso, dage eno hani gagalama, te eno po wali pabo suyu, tama augwaligo dage dali me dwai se yaibao. ²² Tama ena aselama, eno augwalibolo te dwai se de po wasiawai tigi sogo da, te augwali sege menigi dao. Tialima, eno augwalibolo te po waligo da, megı augwaligo sege dualabo tu elalubo menio. ²³ Bidigo ena dali boi bidi yabo homu eyu da, te bidi agai eno Aya dali me boi bidi yabo homu ebao. ²⁴ Haniani

se polobadu gasa bidigo esiaʷani se, te se eno augwali tomode yai. Tialima eno te se me esiaʷu da, te augwali sege me sigi menio. Tialima, megi augwaligo te eno yali se sulama digi, tama augwaligo ena dali, eno Aya da si talua si dali boi bidi yabo homu ebo dao. ²⁵ Tama polobadu God agai po obaso, te bidi mego te po bukude aseani, augwaligo bomu yai po bukude. Tama augwaligo megi ebo boi bidi homu ebo sege, augwaligo te po wali peyu, te po usu nuyu nai gilama walobao. Te polobadu aseani po e dao, 'Augwaligo olo dali ena dali boi bidi yabo homu yai dao,' te po wali," Jisasgo te po wai. *

²⁶ Te Jisasgo po me weyu, te po wai, "Te tau mabo Mobo Bidi eno Aya dali bidibo. Tama eno aga dage bidibo digi tagala palaibao. Aga mu po naga wabo Mobo Bidi dao. Tama aga aselama, agai te we bidibolo enade po ola mawaibao. ²⁷ Tama dagego me enade te we bidibolo po pusao. Magi basowe? Polobadu dage ena dali bidibadi, eno te se gagalama ebo dagego suai, tama megi me eno te se ela asela daʷi yagasobo dagego subao," Jisasgo aga bidi dabe dali te po wai.

16

¹ "Te dagego ena konealubo bomu yai homu kolesaga me tagalidali weyu, tama eno te po dagebolo wai dao," Jisas aga bidi dabebolo te po wai. ² "Augwaligo dage te Juda dabego bomu yai po ola mabo bede mu sela sawaibao, te dagede habu selebao. Tama te se naga egobeo. Nosali

* 15:25: Tib 35:19; 69:4

sogo pedalobode, tama te dage ela mubo bage augwaligo homugo Godigo se augwaligo bugagia ebao, te homu yaibao. Tama te homu eyu, tama dage dali tiwai se yaibao. ³ Tama augwaligo Aya konesiayu, tama augwaligo ena me konesiayu ebaso, te se dage dali yaibao. ⁴ Tialima dagebolo eno te se pedalabo po megı wai dao. Magı basowe? Nosali te se pedalobo si, tama dagego eno te se de polobadu wali po dagego homugo ma koneagameo,” Jisasgo te po wai.

God agai Mobo Bidigo ebo se

“Te polobadu ena dage dali bidibaso, tama eno te po dage dali wabeo,” Jisasgo te po aga se bidi dabe dali wai. ⁵ “Tialima megı ena te ena tagala palai bidi pageba ma pobao. Tama dage tomode bidi me deligo enabolo me hanalu, ‘Nage mena pobawe?’ wabeo. ⁶ Tialima, dage dali eno te tamadi wali po obaso, tama dagego homu se ge mu te ebao. ⁷ Tiali goli, eno mu po dage dali obao. Dage tau somainogo, dage eno taga peyu, ena pobao. Ena pisayu da, te Tau Mabo Bidi dageba asogobeo. Tialima, ena peyu da, te bidi eno dage bidibo digı tagala palaibao. ⁸ Tama aga asobo si, tama agai te t de we bidi augwaligo te dwai se de geda muani se augwalibolo hanilagasaibao. Tama agai augwaligo dwai se ebo page ola mawaibao. Te doloba pai kolesaga page me, te po tu ebo page me, te Mobo Bidi agai augwalibolo ola mawaibao. ⁹ Te t de we bidi augwaligo dwai se page e dao, te augwaligo enaba augwa homu tıgidali mubeo. ¹⁰ Te Mobo Bidi agai te t de we bidibolo ena te doloba pai bidi ena dao te po ola

mawaibao. Ena eno Aya pageba pobao. Tama ena teba pobaso, augwaligo koneaibao, ena te doloba pai bidi mu dao, te waibao. Tama dagego ena ma sugobeo. ¹¹ Te Godigo po tu ebo page me, te Mobo Bidi agai augwali e tama ola mawaibao. Godigo e tode dwai we bidigo tuni bidi dali po tude te bidi aiyaba elaluali po te Mobo Bidigo augwalibolo hanilagasaibao," Jisasgo te po aga bidi dabe dali wai.

¹² "Te eno po hauwa dagebolo maiabo me elalubo. Tialima, te po dagego megisugobeo, te sege yai po mu dao. ¹³ Tiali goli, te mu po naga wabo Mobo Bidi aga asobo si, tama agai dagebolo tigidali mu po bugagia ola mawaibao. Agai wabo po aga digi homude sabo po me wagobeo. Agai eno wai po aga odolama tama te po naga te agai dagebolo pusaibao, tama agai dagebolo nosali pedalabo se te po dage dali waibao. ¹⁴ Agai eno po selama, dage dali pusaibao. Agai te kolesaga ebode eno nogi genuai pedalumainogo yaibao. ¹⁵ Ayago tigidali nai te eno nai dao. Tama tibaso, eno te po tamadi tama wai dao, te Mobo Bidi agai eno po selama, dage dali te pusaibao," Jisasgo te po aga wali bilali bage dali wai.

Homu segego begelama, dwagi yai homu pedalaibao

¹⁶ "Te nosali ganama dagego ena ma osogo sugobeo. Tama bidama, nosali ma dwasianu sogo dagego ena ma sueibao," Jisasgo te po wai.

¹⁷ Jisas aga bidi augwa hasi po weyu, te po wai, "Agai te wali po magi po page da dali waliagawe? Agai te po wai, 'Nosali ganama dagego ena ma

sugobeo,' te po wai. 'Tama nosali ma dwasianu sogo dagego ena ma sueibao,' tama agai te po wai. Te po me wai, 'Ena Aya pageba pobao,' agai te po da dali wai. ¹⁸ Te 'dwasianu sogo' wali, te wali po page mena tama dawe? Te po page dago konebeo," augwaligo augwa hasi te po wai.

¹⁹ Augwaligo Jisas aga dali hanalu wainogo ebo agai koneai. Tama agai augwalibolo te po wai, "Dagego eno wali pode tama duga hasi te po page hanalu obawe? Eno te po wai, 'Nosali ganama dagego ena sugobeo, tama nosali ma dwasianu sogo te dagego ena ma sueibao,' te pode dagego hanalu obawe? ²⁰ Eno mu po dage dali obao, dage genuai gela weyu, tama homu dene eyu, gela mu waibao. Tiali goli, enade konesiawai we bidi augwali da dwagi yai homu yaibao. Tama dagego homu sege yaibao. Tiali goli dagego homu sege yali ma begelama, dwagi yai homu mu yaibao. ²¹ Te tiwai dao. Wego wai tega pabo sogo asobo si, te dene ebo sogo pedalobo koneyu, te we aga homu sege ebo dao. Tiali goli, agai nosali te wai ame nenama, tama agai te dene homu yali ma agai konebeo. Tama te wai ame nenama, tama bidibaso, aga idago dwagi yai homu ebo dao. ²² Tama dage dali me te tiwai dao. Tama tiyu, megi dage homu sege ebao. Tiali goli, eno dage ma sueibao, tama dage dwagi yai homu ma yaibao. Tama niwai bidi mego dagego te dwagi yai homu ebo me sela sagobeo," Jisasgo te po aga bidi dabe dali wai.

²³ "Te sogo dagego ena dali magi nai me hanalugobeo. Eno dage dali mu po obao, dagego gedu haluasa po weyu, Ayago magi nai me

dagebolo mao eno nogide weyu da, teda Aya agai dagebolo mawaibao,” Jisasgo te po wai. ²⁴ “Polobadu dagego eno nogide magi nai sainogo hanalu obeo. Tama dagego homu dwagi yai mu emainogo, tama megi hanalu wao, tama te nai God agai dagebolo mawaibao,” Jisas aga şe bage dali te po wai.

*Jisas agai te dwai noma bidi Satango bomoy
aiyaba elaluali po*

²⁵ Te Jisasgo te po wai, “Te eno te po begelama, dage dali wai dao. Nosali eno po begelama, dage dali ma wagobeo. Te meni. Eno po hanilama, Ayade po dage dali waibao. ²⁶ Tama tebo sogo dagego eno nogide aga hanalu waibao. Tama eno dagebolo te po wabeo, ena digi Ayago dage tau sabo po eno hanalu waibao. Te menio. Duga digi te Ayabolo gedu haluasa po dolo wao. ²⁷ Magi basowe? Aya aga digi dage godolo mu ebo dao. Tama agai dage magi baso godolo mu ebo dawo? Woo, dagego ena mu godolo eyu, tama dagego bomoy yai homugo koneama, te ena Aya dali bidama asali, te homu dagego yai. Tama dagego te homu ebaso, Aya agai dage godolo mu eyu, dagego hanalu wabo po wei ponaibao. ²⁸ Polobadu ena Aya dali bidai, tama eno aga taga soyu, ena e t̄ba dulai. Tama megi ma eno e t̄ba taga peyu, Aya God bidibo digi painogo ebaso,” Jisasgo te po aga bidi dabe dali wai.

²⁹ Jisas aga wali pabo bidi augwaligo te po wai, “E, megi nago po te begelama po wabeo, tama nago po hania obao. ³⁰ Dago nagebolo hanalu wabo po te dago hanalusiabadi, te po nago polo

koneai. Megi da dago koneanio, te nago tigidali nai koneai. Tama tibaso, nage God dali bidilama asai dao po, te pode dago te mu po dao te homu ebao,” Jisas aga wali pabo bidi augwaligo te po wai.

³¹ Jisasgo te bidi augwali dali po wei ponoyu, te po wai, “Megi da, dagego duga homu enaba mu muaniwe? ³² Edao. Te sogo pade pedalainogo ebao, te polo pedalalio, tama augwaligo dage tigidali deli deli pobeasa bilibaso, tama duga buluba tedela paibao. Tama dagego ena taga peyu, enaduba deli digi bidaibao. Tialima, enaduba me bidigobeo. Aya God ena dali bidaibao. ³³ Eno homugo dage ena dali wadoloyu, tama dwagi yai homu nagame elama bidimainogo eyu, eno e po tamadi tama dage dali wai dao. Dage tode bidibadi te tode we bidi augwaligo dwai se dage dali yaibao. Tialima, dagego homu bomo elama, bidao. Eno e tode kolesaga aiyaba elalui dao,” Jisasgo te po aga se bidi dabe dali wai.

17

Jisasgo gedu haluasa po aga bidi dabe tau siyu wai

¹ Te bidi Jisasgo te po aga bidi dabebolo olama, tama agai dagaluba tonaluyu, te po wai, “Aya, te bodolu muani sogo pedalalio. Tama eno nagebolo te genuai nogi momainogo, tama nago enabolo te genuai nogi mao,” Jisasgo aga Aya God dali te po wai. ² “Tama nago ena sa muyu, moni bomo mayu yai dao. Ena te tigidali tode we bidigo genuai bidi dao weyu, tama nago te bomo enabolo mawai dao. Magi basowe?

Te bidada pabo bomo te we bidi nago enabolo mani we bidi augwali eno te bidada pabo bomo mawaibao, te homu eyu, nago enabolo te nogi yai şe mawai dao. Tama te bidada pabo bomo menama, tama augwali bidada peyu, bidada paibao, gamonaibao. ³ Tama te bidada pabo bomo page e dao. Augwaligo nage koneyu, nage God deli mu dao. Augwaligo Jisas Krais koneyu, nago aga tagala palbaso asai bidi dao. Augwaligo te si mu koneyu da, teda te bidada pabo page te dao. ⁴ Eno nago genuai nogi dali, bomo dali, te si te tde we bidi augwalibolo ola mawai. Nago enabolo yao olama mani şe, te şe eno tigidali mu ela silai dao. Tama tiyu, eno nago nogi dali bomo dali te we bidi augwalibolo ola mawai. ⁵ Polobadu, te t pedalisibadi digi, tama ena nage dali bidai dao. Tama ena nage dali bidiyu, bomo yai ula elaluai dao. Aya, ena nage dali bidiyu, tama nago megi enabolo te bomo yai ula digi ma mao," Jisasgo te po God dali wai.

⁶ "Tde bidibo we bidi meba nago sa muyu, tama nago augwali di sali. Tama nago augwali di selama, tama nago augwali enabolo mani. Te augwali nago bidi te elaluama, tama nago enabolo mani. Tama augwalibolo eno nago nogi haninai dao. Tama augwaligo nago po bugagia wali pai dao. ⁷ Megi da augwaligo konebo, tigi-dali nai nago enabolo mani nai te nage pagedu te nai asai. ⁸ Nago enabolo wali po, te po tigidali eno augwalibolo pusai dao. Tama augwaligo te po sali. Te po selama, tama augwaligo mu koneai, polobadu ena nage dali bidilama, asai dao. Tama nago ena tagala palama, ena asai dao,

te pode augwaligo homugo te po wali, ‘Te po mu po da,’ olama, tama augwaligo konealubo po te pode dađ wabo dao,” Jisasgo te po wai.

⁹ “Te nago augwali tau somainogo, eno nagebolo e po obao. Eno nago te tđde we bidi augwali tau somainogo me wabeo. Eno e po nagebolo obao, nago ena mani bidi dabe augwali tau somainogo, augwali nago bidi hani bidibaso, eno te po nage dali obao. ¹⁰ Tama eno bidi tigidali augwali te nago bidi me dao. Tama nago bidi tigidali te eno bidi dabe dao. Tama augwaligo eno nogi ugwaba sai dao. ¹¹ Tama megi da ena tđde ma bidigobeo. Tialima, augwali da tđde me bideibao. Tama ena da nage bidibo madigi asobao. Aya, nage magi dwai şe me isiđwai bidi, nago augwali tonaluaao. Nago enabolo nago bomo mawai dao. Tama te bomogo nago augwali tonaluaao, augwali me deli homu naga elama, bidimainogo yao. Dadi si deli homu elama bidibo gilama, te tiwai augwali me te emainao. ¹² Tama ena augwali dali bidibo sogo da, nago nogi elalubo bomogo eno augwali bugagia tonaluali, nago te enabolo mani bomo. Eno augwali bugagia tonaluyu, tama augwali me hagabeo. Hagawali te bidi deli digi hagawai dao. Te nago polobadu bukude aşeyu wali, te po nai gilama walomainogo, te dolabo bidi deli naga tamadi hagawalio,” wali. *

¹³ “Megi ena nage pageba asobao. Tama eno te po e tđde nage dali obao, te eno dwagi yai homu eno bidi dabe augwalide pađanalumainogo aug-

* **17:12:** Tib 41:9; Jon 13:18

wali dwagi yai homu mu emainogo ebao. ¹⁴ Nago po eno augwalibolo mawai dao. Tama tõe we bidigo augwali dali boi bidi gagawai dao. Ena da e tõe bidi menio. Te tiwai augwali me e tõe bidi menio. Tama tibaso, tõe we bidigo augwali dali boi bidi gagawai dao. ¹⁵ Tama eno e po nage dali weyu, eno nage augwali te tõe bidibo tagalomainogo hanalu wabeo. Te meni. Nago augwali bugagia tonalumainogo eno te po nagebolo obao, tama te dwai bidi Satan agai augwali dolidali weyu, eno e po nagebolo obao. ¹⁶ Ena da e tõe bidi menio. Te tiwai augwali me e tõe bidi menio. ¹⁷ Tama tibaso, naga digi nago mu po augwalibolo ola mao, augwali gasagi yai tedali bidi dabe bidimainogo, magi se isiawai bidi dabe bidimainogo yao. ¹⁸ Tama polobadu nago ena tũa tagala palama, tama ena augwali tõe we bidi tomode bidai. Te tama tiwai eno e bidi dabe me tagala palama, augwali te tõe we bidi tomode bidigi pali. ¹⁹ Tama eno augwali tobade tau siyu, ena digi ena bidabo ula tagalama, nago po wali peyu, ena isaibao. Tama po mu wabogo augwali nago bidi hani mu bidimainao," Jisasgo te po wai.

²⁰ "Te nago augwali naga tau somainogo eno nage dali e po wabeo. Menio. Nosali augwaligo gasa we bidibolo eno po ola mayu, tama te po odoobo we bidi augwaligo augwa homu enaba muaibao. Tama te tibo we bidi augwali tobade me tau siyu, tama eno megì nage dali e po obao, ²¹ augwali tigidali deli homu naga elama bidimainogo ebao. Aya, nage ena dali wadoloyu, tama ena nage dali wadoloyu bidibo tiwai, eno

homugo augwali da si dali homu deli elama, wadoloyu bidimaio. Tama te tiwai elama, tama tɔde we bidi augwaligo te nago ena e tɔba tagala palali po odama, tama augwaligo te mu po dao olama, koneagameo. Tama te se pedalomainogo, eno e po nage dali megì obao. ²² Nago enabolo te bomò mani, te bomò eno augwalibolo manio, augwali deli homu elama, bidimainogo, dadi si deli homu elama bidibo tiwai, augwali me te deli homu elama bidimainogo eno te bomò augwalibolo mani. ²³ Ena e bidi dabe augwali dali bidiyu, tama nage ena dali bidiyu yai, tama tiwai eno homugo augwali me deli homu elama, bidimainao. Tama tiyu, te tɔde we bidi augwaligo koneaibao, nago ena tagala palama, ena asai. Te me augwaligo koneaibao, te nago ena godolo mu ebogia, nago e bidi dabe me godolo mu ebo dao,” Jisasgo te po wai.

²⁴ “Aya, eno homugo nago ena mani bidi dabe augwali ena bidibo bulude ena dali da hodobo nosali bidaio, augwaligo eno bomò yai ula dali bomò dali sumainogo yaibao. Polobadu, te tɔ pedalisiaɓadi, te sogo nago ena godolo mu eyu, tama nago te bomò yai ula dali te bomò dali enabolo mawai dao. ²⁵ Aya, nage doloba pai bidi mu dao. Tama tɔde we bidi augwaligo nage konebeo. Tiali goli, eno da nage koneai dao. Tama e bidi dabe augwaligo konebao, te nago ena tagala palama, ena asai dao. ²⁶ Tama nago nogi eno augwalibolo haninai dao. Tama tiyu, te se nosali me eno mu ela paibao. Magi basowe? Te nago ena godolo mu ebo homu tiwai augwa hasi te godolo mu ebo homu emainogo

eno nago nogi augwalibolo haninai dao. Tama ena me augwali dali bidimainogo, eno nago nogi augwalibolo hanilaibao,” Jisasgo te po Godigo aga bidi dabe tau somainogo wai.

18

Judasgo Jisas boi bidi nogoba muai

(Mat 26:47-56; Mak 14:43-50; Luk 22:47-53)

¹ Te Jisasgo te po olama, tama Jisas aga bidi dabe dali augwaligo te bulu tagalama, tama peyu, Kidron ađ odogo nogogi pai. Te ni oliv sili, te ađ u badu elaluai. Tama Jisas aga wali pabo bidi dabe dali augwali te oliv ni sili bulu tomoba pai. ² Hauwa sogo Jisas aga wali pabo bidi dabe dali augwali te oliv ni siliba sisinama bidiyu yai, polobadu. Tama tibaso, Judas, Jisas te boi bidi nogoba muabo bidi, agai me te ni sili koneai. ³ Tama tibaso, Judasgo ami bidi hani dali, tama meba pris tuni bidigo enesigi bidi dabe dali, te Farisi bagego enesigi bidi badi, tama selama, augwali te ni sili giba dolo asai. Tama augwaligo lam dali sole dali tolasa asiyu, tama augwaligo hwiabo nai dabe dali sela asai. ⁴ Tama Jisasgo agade pedalabo şę tigidali koneyu, tama aga te ni sili gi buluba pelama, tama augwali tiąba pai. Tama agai augwali dali te po wai, “Dagego de gegagasai dawew?”

⁵ Te augwaligo Jisas aga dali po wei ponoyu, te po wai, “Dago te Nasaret bulu bidi Jisas gegagasai dao,” te po wai.

Jisasgo augwali dali te po wai, “Te bidi ena tama dao.”

Tama Judas, Jisas te boi bidi nogoba muabo bidi me augwali dali dolaluai.

⁶ Jisago augwali dali “Te bidi ena tama da” obaso, tama augwali meba gegemani siyu, tudi bulu peyu elama tama t̄ba degasa pai. ⁷ Tama Jisas agai augwali dali ma hanalu wai, “Dagego de gegagasai dawe?” Tama augwaligo te po wai, “Te Nasaret bidi Jisas gegebao,” te po wai.

⁸ Jisago po wei ponoyu, te po wai, “Eno dage dali wai dao, te bidi ena tama dao. Dagego ena naga gegeba wida, e bidi dabe olo pomainao,” Jisago te po wai. ⁹ Tamadi agai te po God dali wai, “Nago ena mani bidi dabe augwali eno me tagalobeo,” wali. Tama Jisas agai te tamadi wali po usu numainogo, agai ‘Augwali olo pomainao’ po megi wali.

¹⁰ Te Saimon Pita agai moni kago hw̄a mu-naluai, te kago hw̄a bulubo bede. Tama agai te kago hw̄a kega siyu, tama agai bidi mego dolo nogo badu olo te kago hw̄ago togwa şawai. Tama te bidi nogi Malkus, aga te pris tuni bidigo şe ebo bidi da. ¹¹ Tialima Jisago Pita dali te po wai, “Nago te kago hw̄a aga bulubo beba ma bulama muao. Eno Aya agai enabolo bodolu mani, te ena tigide dene saibao. Te augwaligo ena dali yabo şe nago te bodolu didigili painogo ebawe?” Jisago Pita dali te po wai.

Augwaligo Jisas te Anas bidibo digi odasa pai

¹² Te ami bidi hani dali, te augwa polalubo bidi dali, tama te Juda dabego enesigi bidi dabe dali, augwaligo Jisas nogo tulama, tama augwaligo bonogo agai nogo si tudi badu munama, k̄ai.

¹³ Tama kenama, tama augwaligo Jisas te bidi nogi Anas bidibo digi hasia teba sela pai. Te bidi Anas te bidi Kaiafas aga waj dao. Tama te kibu bede te bidi Kaiafas agai te pris tuni bidi bidai.

¹⁴ Tama te bidi Kaiafas agai te Juda bage dali te po mobo mabo po polobadu wai dao. Agai te po wai dao, “Dago hani tigidali dolidali weyu, bidi me deli isilama, tama aga isibogo te we bidi tau siyu da, te usu yaibao,” te po wali bidi Kaiafas aga dao. Tama augwaligo Jisas te Kaiafas aga waj Anas te bidi bidibo digiba sela pai.

*Pitago “Jisas eno konebeo,” te po wai
(Mat 26:69-70; Mak 14:66-68; Luk 22:55-57)*

¹⁵ Te augwaligo Jisas sela pobaso, te Saimon Pita dali, te Jisasgo se bidi me dali augwali si Jisas wali pai. Tama te pris tuni bidi agai te gasa bidi konebaso, te gasa bidi te obo tomoba Jisas dali peyu, te be mesaloba sabolali, te pris hani tuni bidigo bede. ¹⁶ Tialima Pita te tu sesege pade dolaluai, bulu badu. Tama te gasa bidi, Jisas wali pabo bidi, aga te pris tuni bidigo abagi yaibaso, te bidi aga pelama, agai te tu tonalubo webolo po olama, tama agai Pita tomoba odasa asai. ¹⁷ Te tu tonalubo wego Pita dali te po wai, “Nage me te bidi Jisas wali pabo bidi dawe?” te wego Pitabolo hanaluyu, te po wai. Tama Pitago te po wai, “Woo, ena te bidi wali pabo bidi menio,” wai.

¹⁸ Te bede se ebo bage dali, te Jisas odasa asali enesigi bidi dabe dali, augwaligo te be mesalo tomode sia nogai. Te kedau ebaso, tama augwali dolaluyu, te siade kedau tuyu, tigi posolo iliyu

yai. Tama Pita me augwali dali dolaluyu, sia kedau tuai.

*Te pris tuni bidi agai Jisas dali po hanalu wai
(Mat 26:59-66; Mak 14:55-64; Luk 22:66-71)*

¹⁹ Te be tomode, te pris tuni bidi agai Jisas aga wali pabo bidi dabede po hanalu wai. Tama agai Jisago te we bidi dali ola mani pode me hanalu wai. ²⁰ Jisago aga dali po wei ponoyu, tama po wai, “Eno we bidibolo mani te po eno bulu ulade hania wai dao. Eno te we bidibolo po ola mabo şe eyu, tama te bomo yai po ola mabo be tomode te şe eno yali, ma te Moni Lotu Be tempel, tede me eno te şe yai dao. Te be dabede te Juda bage sisinibo bulude eno augwalibolo eno po hania ola mawai dao. Tama eno po geme dualama bulu tomode me wabeo. ²¹ Tama tibaso, magi baso nago ena dali hanalu obawe? Nago eno te po odali we bidi dali hanalu wao. Eno wali po augwaligo koneai dao,” Jisago te po te pris tuni bidi dali wai. ²² Tama Jisas agai te po tama obadi yaide, enesigi bidi me deli Jisas pađe dolaluali bidi, te enesigi bidi agai Jisas nogo sawaligo Jisas nabo gede eleyu, te po wai, “Nago te tobage po te pris tuni bidi dali wei ponoyu obawe? Te dwali,” te po wai. ²³ Jisago te enesigi bidi dali po wei ponoyu, te po wai, “Eno dwai po wagi sogo da, nago te dwai po hania wagi da. Tialima, eno po dolo naga obadi da, teda magi baso nago ena elaliwe?” Jisago te enesigi bidi dali te po wai. ²⁴ Tama Jisas te aga nogo si bonogo keani tama elalubadi yaide, tama te bidi Anasgo Jisas aga te pris tuni bidi Kaiafas bidibo digi tagala palai.

Pitago te po ma weyu, te po wai, "Jisas eno konebeo," wai

(Mat 26:71-75; Mak 14:69-72; Luk 22:58-62)

²⁵ Te Saimon Pita dolaluyu, sia kedau tudai. Tama augwaligo aga dali te po wai, "Nage me te bidi wali pabo bidi dawe?" Tama Pita agai hogwa siyu, "Ena menio," te po wai. ²⁶ Tama te pris hani tuni bidigo se ebo bidi me deli tede bidai, te Pitago hwaŋgo olo togwali bidi aga deli hani bidi dao. Tama te bidi agai te po wai, "Eno homu eno nage suali, te nage te bidi Jisas dali te ni sili gide bidibo eno suali. Te mu dawe?" te po hanalu wai. ²⁷ Tama Pitago po ma weyu, hogwa siyu, te po wai, "Ena menio." Tama Pitago te po obadi yaide, megi tama ba kakaruk po wai.

Augwaligo Jisas te gavman bidi Pailat bidibo digi sela pai

(Mat 27:1-2, 11-14; Mak 15:1-5; Luk 23:1-5)

²⁸ Te be tama posobadi, tama augwaligo Jisas ma selama, te bidi Kaiafas agai be tagalama, tama augwaligo Jisas te gavman tuni bidigo beba sela pai. Tama te beba sabolama, tama te Juda bage augwali digi te gavman tuni bidigo be tomoba pabeo. Te gavman bidi te Juda hani isawai bidi bidibaso, te Juda dabe aga be tomoba pabeo. Te habu selali bolidali weyu, tama augwali te be bulu badu bidali. Augwaligo te homu yai, te habu selali bolisiabadi, dago te Pasova nai tueibao, te homu yai. ²⁹ Tama tibaso, te Rom gavman tuni bidi nogi Pailat aga te be tomode bidilama, bulu badu augwali bidibo digi asai. Agai augwali dali te po wai, "Dagego

te bidi magi pode tu ela mawainogo ebawe?" te gavman tuni bidigo augwali dali te po wai. ³⁰ Tama augwaligo aga dali po wei ponoyu, te po wai, "Te bidi dwai kolesaga isawai bidi tigi sogo da, te dago nage bidibo digi sela asigi menio," augwali Juda bidigo te gavman tuni bidi dali te po wai. ³¹ Tama Pailatgo augwalibolo te po wai, "Duga digi Jisas aga selama, tama duga bomo yai po usu gilama, tama duga digi aga po tu ela mao," te Pailatgo Juda bidi dabe dali te po wai. Tama Juda bagego Pailatbolo te po wai, "Woo, dage Rom gavman bidi dabego te bomo yai po dabolo mawai, te po wai, 'Dage Juda bagego po tu eyu da, te dwai se yali bidi dagego elegio. Da Rom dabego naga te dwai se yali bidi ela mubo se ebo dao,' dagego da Juda bagebolo te po wai dao. Tama tibaso, dago e bidi nage pageba sisali, te aga isimainogo yali," augwaligo te po wai. ³² Polobadu Jisasgo aga isabo sogode po me weyu, te po wai, "Juda hani isawai bagego ena nide walama, tama ena isaibao." Tama te po nai gilama walomainogo, meggi te Juda bage augwaligo Jisas te Pailat pageba odasa aselama, tama te po wai.

³³ Te bidi Pailat aga te gavman be tomoba ma pai. Tama agai Jisas i weyu, asao wai, tama agabolo hanalu wai, "Nage te Juda we bidigo tuni bidi dawewe?" Jisas dali Pailatgo te po wai. ³⁴ Jisasgo po wei ponoyu, te po wai, "Naga digi te po homugo koneama obawe? Ma gasa bidigo nagebolo te po weyu, ena dali te po wao te po waliwe?" Jisasgo te po wai. ³⁵ Pailatgo Jisasgo po wei ponoyu te wai, "Ena da Juda bidi dawewe?"

Mu menio. Naga hani dali, te pris tuni bidi dabe dali, augwaligo nage ena bidibo digi sela asai dao. Tama nago magi se yaliwe?" te Pailatgo Jisas dali te po wai.

³⁶ Te Jisasgo po wei ponoyu, te po wai, "Eno te we bidi tonalubo se te e tode yabo menio. Tama eno te we bidi tonalubo se te e tode elalugi sogo da, teda eno se bidi augwaligo ena meggi tau somainogo hwigi dao. Tama tiyu, ena niwai bidi mego agai ena te Juda dabego nogoba muggi menio. Tiali goli, eno te we bidi tonalubo se te e tode menio," Jisasgo te po wai. ³⁷ Tama tibaso, Pailatgo Jisas dali te po wai, "Nage te tuni bidi me deli dawewe?" Jisasgo agai po wei ponoyu, te po wai, "Naga digi te po weyu, ena tuni bidi dao, te po wali. Te mu po page mu hania pedalomainogo, te ena te idago ena ame neyu, te ena e toba asai dao. Tama tibaso, te mu po naga wali pabo we bidi augwaligo eno po odobo dao," Jisasgo te gavman tuni bidi dali te po wai. ³⁸ Pailatgo Jisas dali te po hanalu wai, "Mu po te magide dawewe?"

Te Pailatgo Jisas dali te po olama, tama aga te Juda bage bidibo digi buluba ma pelama, tama agai augwali dali te po wai, "Eno Jisas agade magi dwai se yali sege me subeo. ³⁹ Tialima dagego kolesaga tama telalubo dao, te dagebolo eno te bo disawai nai tuabo side, te si nogi Pasova, te side te kalabus bidi me deli eno dageba olo tagala palobo dao. Tama tiyu, eno dagebolo te Juda bidi dabego tuni bidi dageba tagala palagawe?" te Pailatgo Juda bidi dabe dali te po hanalu wai. ⁴⁰ Tama te bidi dabe augwaligo

i hae me po dağ me genuai mu olama, te po wai, “Te bidi Jisas menio, nago te bidi Barabas daba olo tagala palao,” te po olama i wai. Te bidi Barabas ağı da te bidi eleyu mena nai anoma elama sabo bidi bidai.

19

¹ Te gavman tuni bidi Pailat ağı po olama, tama te ami bidi dabe augwaligo Jisas selama, tama ağı tudide elali, te kibu waligo nigai dila pai bıgo. ² Tama augwaligo ağı dali gisugu omainogo, augwaligo sesani yai bono selama, tobolu madi nigilama, tama Jisasgo tobolude muai. Tama augwaligo te mama yai nami ugwa selama, ağı tigide muai. ³ Tama augwaligo Jisas dali tibo posobo po weyu, “Siade dao, Juda we bidigo tuni bidi da” olama, tama augwaligo nogo sawaligo ağı nabo gede elali. Augwaligo ağı dolobo ş yainogo, te tiwai te ami bidi hauwago ağı elidu geai.

⁴ Te Pailat te Juda bage bidibo digi buluba ma aselama, te po wai, “Dagego suo, eno Jisas ağı buluba odasa asobao, tama dagego konemainogo, eno agade magi dwai ş yali şeş me subeo,” Pailatgo te po wai. ⁵ Tama Jisas buluba asai, augwaligo te sesani yai bonogo nigali madi ağı tobolude munaluai. Tama te mama yai nami ugwa me ağı tigide me elaluai. Tama Pailatgo augwali dali te po wai, “Te olo bidi dagego suo,” te po wai.

⁶ Te tama tialima, te pris tobolu bidi dabe dali, te enesigi bidi dali augwaligo Jisas sulama, tama augwaligo po dağ weyu, te po wai, “Te

bidi ni pedaide elao, te bidi ni pedaide elao,” te Juda bage augwaligo te po wai. Tama Pailatgo augwali dali te po wai, “Duga digi aga selama, ni pedaide elao,” te po wai. “Eno agade magi seęe me subeo,” te Pailatgo Juda bage dali te po wai. ⁷ Juda bage augwaligo te gavman tuni bidi Pailat agai po wei ponoyu, te po wai, “Dago bomo yai po me deli tama telalubo. Niwai bidi agai ‘Ena da Godigo Ogwa dao’ obaso da, te bidi ela muao. Te bomo yai po agai bolobaso, aga isao,” augwaligo te po wai.

⁸ Te Pailat agai te po odolama, tama aga wi genuai mu yai. ⁹ Tama tibaso aga te gavman moni be tomoba ma pai. Tama agai Jisasbolo te po wai, “Nage mena badu bidi nage asai dawe?” Tiali goli, Jisas agai te Pailatgo po wei ponobeo. ¹⁰ Tialima, Pailatgo Jisas dali te po wai, “Magi baso nago ena dali po wabewe? Eno nage olo tagala palabo bomu elalubao. Ma, eno nage ni pedaide elabo bomu me, te eno elalubao. Tama nago te konesişyu ebawe?” te Pailatgo Jisas dali te po wai.

¹¹ Te Jisasgo agai po wei ponoyu, te po wai, “Tialima, God dagalu ugwadu bidibo bidi agai bomu nagebolo magi menigi sogo da, te nago bomogo ena aiyaba elalugi menio. Tama tibaso, ena nago nogoba muani bidi, te bidi agai seęe genuai mu eyu, tama nago seęe aiyaba elalu-aibao,” Jisasgo te po wai.

¹² Te Pailat agai Jisasgo te po odolama, tama agai Jisas olo tagala palabo tu gegai yai. Tiali goli te Juda bage augwaligo bomu elama po daga weyu, te po wai, “Niwai bidi aga digi ‘Ena tuni

bidi da' weyu da, te bidi agai te Rom gavman tuni bidi Sisar dali boi bidi dao. Tama e bidi Jisas agai te tobage po wai dao. Tama tibaso, nago te bidi Jisas olo tagala palu da, te nage te Rom gavman tuni bidi Sisargo abagi menio, boi bidi tiwai bidaibao," Juda bagego Pailat dali te po wai. ¹³ Pailatgo te po odolama, tama agai te gavman moni be tomoba ma pelama, tama Jisas buluba sela asai. Tama Jisas buluba sela aselama, tama Pailat aga po tu odainogo duabo digi duawai, te bulu augwaligo nogi masigigo bidabo sai nigai digi dao wai. Tama te Hibru pogo te nogi tama wai, Gabata, te nogi tama wai. ¹⁴ Te tebo sogo te bo disawai nai tuabo si nogi Pasova te nai dodolobo side dao. Tama belo nai tubo te giliga tomo ebode tamao. Tama Pailatgo Juda bagebolo te po wai, "Duga tuni bidi suiyao," wai.

¹⁵ Te augwaligo po daga weyu, te po wai, "Te bidi sela sayao, te bidi sela sayao," tama po wai, "Te bidi ni pedaide elao," te po wai. Pailat tuni bidigo augwali Juda bage dali te po wai, "Dagego homugo eno duga tuni bidi ni pedaide elao, te homu ebawe?" Te pris hani tobolu bidi dabe augwaligo po wei ponoyu, te po wai, "Dago tuni bidi me menio, te dago tuni bidi te Sisar deli tama dao," te bidi dabego tama po wai. ¹⁶⁻¹⁷ Tama tialima, Pailatgo te Jisas augwali Juda bidigo nogoba munama, tama augwaligo Jisas ni pedaide elamainogo yali.

*Augwaligo Jisas ni pedaide elama daganai
(Mat 27:32-44; Mak 15:21-32; Luk 23:26-43)*

Tama tiwai, tama te ami bidi dabe te Jisas augwa nogoba sai. Tama selama, tama Jisas aga digi te aga elabo ni pedai tolai, tama aga te Jerusalem hanu tagalama, t̄o me nogi Tobolu Dili te t̄oba pai. Tama te Hibru pogo te bulu du nogi Golgota wai. ¹⁸ Te bulu dude augwaligo Jisas ni pedaide elama daganai. Tama augwaligo gasa bidi me si me Jisas dali elai. Tama me bidi Jisas agai dolo nogo badu eleyu, me bidi agai pobase nogo badu eleyu yai. Tama Jisas aga tomode elai. ¹⁹ Tama gavman tuni bidi Pailat agai po me deli aşenama, tama augwaligo te Jisas elali ni pedaide muai. Te aşani pode te po wai, 'Jisas Nasaret bidi te Juda we bidigo tuni bidi dao,' te po te ni pedaide aşena muai. ²⁰ Augwaligo te Jisas ni pedaide elama daganani, te Jerusalem hanu p̄ade tamao. Tama tibaso, Juda bidi hauwa augwaligo te aşani po nedai te Hibru pogo. Tama Pailatgo te po Hibru pogo aşeyu, te Rom pogo aşeyu, te Grik pogo aşeyu yai, te Jisasgo ni pedaide tama po aşai. ²¹ Tama te pris tobolu bidi dabe augwaligo Pailatbolo te po wai, "Nago te po tama aşegio, 'Juda bidigo tuni bidi dao,' te po wagio. Nago tama po aşeo, 'Te bidi Jisas agai te po wai, "Ena te Juda we bidigo tuni bidi dao," ' te po agai wai dao," augwaligo te po wai. ²² Pailatgo augwaligo po wei ponoyu, te po wai, "Eno aşani po te eno polo aşai dao. Te po tama elalumainao," te po wai.

²³ Te ami bidi dabe augwaligo Jisas ni pedaide elama daganai. Tama te şe elama, tama augwaligo Jisas aga ugwa dabe sai. Aga ugwa dabe selama, tama ami bidi me si me si augwa hasi

te ugwa dabe dobola sai, tama te ami bidi deli deligo Jisas agai te ugwa me deli sai. Tialima agai holobo ugwa hobolisişwani bobobage mu nigai ugwa dao. ²⁴ Tama tibaso, te ami bidi dabe augwa hasi po miyu te po wai, “Dago te ugwa pedegobeo. Dago satu gagali elama, tama te ugwa sabo bidi nigilaibao.” Augwaligo tama tiwai tama tiyu, te bukude polobadu wali po usu nanio. Te bukude te po wai, “Augwaligo eno ugwa dabe dobola sai. Tama augwaligo eno holobo ugwa sabo bidi nigilainogo, te satu gagali yai,” te bukude te po polobadu aşani. Tama te po usu nanio. Te ami bidi dabe augwaligo tama tiwai. *

²⁵ Te Jisasgo ni pedai pade Jisas aga ida tede dolaluai. Te Jisas aga ida aga ama dede me tede dolaluai. Te gasa we me, aga nogi Maria, aga bidi nogi Klopas, te we me Jisas aga ida dali dolaluai. Tama gasa we te Makdala bulu we nogi Maria, aga tede dolaluali. Te we dabe me si me si augwali Jisas elali ni pedai pade dolaluyu bidali. ²⁶ Tama Jisas aga ida dali, te se bidi me agai godola pali bidi me, augwali si te pade dolaluai. Tama Jisasgo augwali si tede dolalubo sulama, tama aga ida dali te po wai, “Te nage dali dolalubo bidi te naga ogwa dao,” Jisasgo te po aga ida dali wai. ²⁷ Tama Jisas agai te se bidibolo te po wai, “Te naga ida dao.” Tama te sogo te bidigo Maria aga beba odasa pelama, tama Maria aga dali bidai.

* **19:24:** Tib 22:18

Jisas isai

(Mat 27:45-56; Mak 15:33-44; Luk 23:44-49)

²⁸ Te silama, Jisas agai koneai, eno sę tigidali megi tama siliyu te ebao, te homu yai. Tialima, Godigo polobadu aşani po me usu numainogo, agai te po wai, “Ena ąi nogonego sobao,” te po wai. * ²⁹ ąi tubo nai me deli tede munaluai, tede gasagi yai ąi paęanaluai. Tama augwaligo te wawi yai bola tiwai nai selama, tama te ugwa te ąide munama, tama augwaligo te ąi sali ugwa awi dilide keņama, tama augwaligo Jisas agai te ąi tumainogo te ugwaba selama, mawai. ³⁰ Jisas agai te ąi tulama, tama agai te po wai, “Eno yabo sę tigidali te silali,” Jisasgo te po wai. Agai tama po olama, tama aga mage basi gulu, aga noma bidi tagala palama, tama Jisas aga isai.

³¹ Te Jisas ni pedaide elali sogo augwaligo te Pasova bo disawai nai sisi ebo side dao wai. Te do me te Sabat yabo sogo dao, tama te Pasova olo bidibo si te do gagalaibao, te genuai sogo mu dao. Tama tibaso, Juda bage augwaligo homugo te Sabatde te isai bidigo tigi te ni pedaide me daganalubo hagelabo wai. Tama augwaligo Pailat tuni bidibolo te po olama, tama augwaligo te bidi dabe saęą dili togolama, tama megi augwali polo isimainogo yao. Tama isai digi, augwaligo tigi te ni pedaide sao, te po wai. ³² Tama tibaso, te ami bidi dabe pelama, augwaligo te Jisas dali elali bidi si saęą dili togogi pai. ³³ Te bidi si saęą dili togolama, tama augwali Jisas munalubo digi aselama suai, tama augwaligo Jisas aga isai

* **19:28:** Tib 69:21; 22:15

digi suai. Tama tibaso, augwaligo Jisas aga saęa dili togobeo. ³⁴ Tialima ami bidi me deligo Jisas punali badu sesemonego enai. Tama polo kaneme dali ađ dali geasa dulai, tōba. ³⁵ (Te tebo eno suali, eno po polo wai dao, tama tiyu, dagego duga homu Jisas agaba mumainogo yai. Tama eno te wali po te mu po tama dao. Tama ena digi koneyu, tama eno mu po wabo dao.) ³⁶ Te se tama pedalai, tama Godigo bukude wali po usu numainogo yai. Te bukude aşani po tama wai, "Augwaligo agai dili me deli togogobeo," te po aşani. * ³⁷ Tama gasa po me te Godigo bukude aşeyu te po wai, "Tama augwaligo te enani bidi teba gedugo tonaluaibao," te po me aşani. *

*Augwaligo Jisas tigi ola be tomoba muai
(Mat 27:57-61; Mak 15:42-47; Luk 23:50-56)*

³⁸ Te augwaligo Jisasgo tigide yali se silama, tama gasa bidi me nogi Josep, Arimatea bulu bidi, agai te gavman tuni bidi Pailatbolo olama, "Jisas tigi eno saio," te po wai. Te bidi Josep aga Jisas wali pabo bidi dao. Tialima aga te Juda tuni bidi dabe dali wi eyu, tama agai 'Ena da Jisas wali pabo bidi da,' po hania wabe. Tama Pailatgo "Usu dao, nago sa," te po wai. Tama tilama Josep pelama, Jisas tigi sigi pai. ³⁹ Te bidi me, agai nogi Nikodemus, te bidi polobadu hasia Jisas bidibo digi hulide asali bidi, aga me asai. Agai te ni kaneme si taluama sesai, te dwagi yai denami ebo nai dao. Tama te nai dila pai nai mu dao, abelabo mone genuai mu dao. ⁴⁰ Tama te bidi

* **19:36:** Sai 12:46; Nam 9:12; Tib 34:20 * **19:37:** Sek 12:10;
Ped 1:7

si augwali sigo Jisas tigi selama, tama augwali sigo te denami yai nai aga tigiba muyu, te pedai ugwago aga tigi bebe peyu yai. Te Juda bidi dabego isai bidi pubulainogo ebo tiwai gilama yai. ⁴¹ Te ami bidi dabe augwaligo Jisas te elali digi tede gi me deli elaluai. Tama te gide isai bidi musiawai gu page ola be elalualio. ⁴² Do te Sabat sogo dao. Megi da te Juda we bidi augwaligo Pasova bo disawai bret nai sisi ebo side dao. Te ola be pađe elalubaso, te bidi sigo Jisas tigi teba muai.

20

Jisas gu pagede ma hodaloai

(Mat 28:1-8; Mak 16:1-8; Luk 24:1-12)

¹ Te Jisas gu pagede munama, si sogo bidilama, tama moni Sarere dao wabo side, tama te Makdala bulu we nogi Maria, te we aga gu pageba kigamu asai. Tama te bulu hulialubadi ganao. Tama agai suali, te ola be tu haluali moni masigi te halualubo agai subeo. ² Tama sulama, tama te we aga Saimon Pita dali, te gasa bidi te Jisas agai godolo yali te bidi dali, te bidi si bidibo digi te we udawai. Tama Mariago augwali si dali po bomonama weyu, te po wai, "Augwaligo dago Genuai Bidi te ola bede sela pai yalio. Tama dago konebeo, augwaligo aga menaba mugi paliwe naga subeo," te we Mariago te Jisas wali pabo bidi si dali te po wai. ³ Tama te wego te po obaso, Pita dali te gasa bidi me dali, tama augwali si te bidali be tagalama, tama augwaligo te hanu tagalama, Jisas muani digi ola beba pabo gagalali. ⁴ Tama

augwali si hodobo udawai. Tialima gasa bidigo Pita geanama, tama aga polasa pai, tama ola beba polo polasa sabolai. ⁵ Tama te polasa pali bidi aga basi gulama, bomo elama suali, te pedai ugwa nami dabe naga munalubo suali. Tialima aga te ola be gų page tomoba pabeo. ⁶ Saimon Pita aga nosali tudi badu asai, tama aga te gų page ola be tomoba polasa pai. Tomoba pelama, tama aga bomo elama suali, te pedai ugwa nami dabe naga munalubo Pita agai suai. ⁷ Tama gasa ugwa me munalubo agai suai, te Jisas tobolude bebe pali ugwa dao. Te ugwa gasa ugwa dabe dali munalubeo. Tama te ugwa bebe pelama, agaduba tali munaluai. ⁸ Tama te gasa bidi aga polo Pita geanama polasa asali, te bidi aga me te gų page ola be tomoba pai. Tama agai te tiwai elalubo sulama, tama te bidi agai te Jisas ma hodaloali tede te sogo konealuali. ⁹ (Tama te sogo augwaligo Godigo polobadu aşani po page koneşabadi. God agai po te bukude aşeyu, te po wai dao, "Aga gų pagede ma hodaluao," te po wai. Te sogo augwaligo te po page konebeo.) ¹⁰ Tama te bidi augwali sigo te şę tigidali sulama, tama augwali si augwa si beba ma pai.

*Maria te Makdala bulu we agai Jisas suai
(Mat 28:9-10; Mak 16:9-11)*

¹¹ Te we Maria te gų pageba ma sabolali, te bidi si augwali te ola be tomode bidibadi. Tama augwali si augwa si beba ma pelama, tama Maria te gų page ola be bulu badu gana dolaluyu, tama Maria aga gela udai. Aga gela udu digi, tama aga basi gulama, tama agai Jisas te muani ola

be tomoba tonai. ¹² Tama Maria agai Godigo şe ebo ensel mobo bidi si tedela bobobage ugwa muai bidi si suai, te Jisas muani ola be tomode dulalubo suai. Tama te ensel mobo bidi me deli te Jisas tobolu muani digi dulaluyu, me te şağā muani digi dulaluyu yai, te Maria agai suai. ¹³ Tama te ensel mobo bidi sigo Maria dali te po wai, “Te we, nage magi baso gela obawe?” te po wai. Tama Mariago augwali si dali te po wai, “Augwaligo eno Genuai Bidi selama, tama augwaligo menaba muaniwe, te eno konebeo,” Mariago te ensel mobo bidi si dali te po wai. ¹⁴ Maria agai te po weyu, tama agai begelama suai, tama agai Jisas dolalubo suai. Tialima Mariago koneyu, te Jisas tama dao, te homu agai ebeo. ¹⁵ Jisasgo Maria agabolo te po wai, “Magi baso nage gela obawe? Nago de gegeyu ebawe?” Maria agai te homu yai, te bidi aga e gi tonalubo bidigo agai te po aga dali wabowe, agai te homu yai. Tama agai te bidibolo te po wai, “Genuai bidi, nago te isali bidi tigi sela pali wida, te nago enabolo aga muani digi ola mao, tama eno aga sela paio,” wali.

¹⁶ Jisasgo agabolo te po wai, “Mariaio.” Tama Maria aga ma begelama, Jisas dali agai Hibru pogo weyu, “Rabonai,” te po wai. Te po page e tama wai, “Po ola mabo bidio,” te po wai. ¹⁷ Jisasgo Maria dali te po wai, “Nago ena diągio. Ena eno Aya God bidibo digi dagaluba me pabeo. Tama tibaso, nago ena daų ola sigio. Tialima, nage eno ama dabe bidibo digi pelama, augwali dali te po tama wagibao, ‘Ena eno Aya bidibo madigi dagaluba holobao, tama te aga dagego

Aya me dao. Tama eno ena God bidibo digi pobao, tama te God dagego God me dao,' te po eno ama dabebolo pusigi pao," Jisasgo Maria dali te po wai.

¹⁸ Tama tibaso, te Makdala bulu we nogi Maria aga pai, tama agai te Jisas wali pabo bidi augwali dali po weyu, te po wai, "Eno Genuai Bidi Jisas سوالیو," te po wai. Tama agai te Jisasgo agabolo mani te po augwali dali wai.

Agai bidi dabe augwaligo Jisas suai
(*Mat 28:16-20; Mak 16:14-18; Luk 24:36-49*)

¹⁹ Te Jisas wali pabo bidi dabe augwali Juda bidi dabe wi eyu, tama augwali bidibo te be tu daų olama, augwali te be tomode bidai. Te sogo moni Sarere dao wabo sogo giliga iba dega sigi pai. Tama Jisas augwali bidibo digi tomoba dolaluagasai, tama augwalibolo te po wai, "Dagego homu dwagi yai elama, tama dage bugagia bidao," Jisasgo augwali dali te po wai.

²⁰ Jisas agai te po olama, tama agai nogo dali punali badu dali augwalibolo waselai. Tama agai bidi augwaligo Genuai Bidi sulama, tama augwaligo homu dwagi yai mu yai. ²¹ Tama Jisasgo augwalibolo te po ma wai, "Dage dwagi yai homu elama, bidao," te po wai. "Tama Ayago ena tagala palobaso, ena asai dao. Tama tialigia, eno me dage tagala palobao," Jisasgo te po aga wali bilali bidi dabe dali wai. ²² Jisas agai te po olama, tama aga mobo augwalibolo ponai, tama augwalibolo te po wai, "Dagego Godigo Dwagi Yai Mobo Bidi te sao," Jisasgo te po wai.

²³ "Dagego gasa bidi dabe mego dwai se yali seųe

sela sayu da, tama te dwai sego sege Godigo silaibao. Dagego gasa bidi dabego dwai se yali sege dau weyu da, teda te sege me elaluaibao, te dwai se sege Godigo sela sagobeo,” Jisasgo te po wai.

Tomasgo Jisas suai

²⁴ Jisas aga te aga wali pabo bidi augwali bidibo digi pedalai, te sogo aga bidi me deli augwali dali bidisiawai, te bidi Tomas dao, tama agai gasa nogi me Didimus wai, te nogi page aga idago wai si deli sogo ame nai. Te baso te nogi Didimus wai. ²⁵ Tama Jisas aga wali pabo bidi mebago Tomas agabolo te po wai, “Dago naga Genuai Bidi dago suai dao,” te po Tomas dali wai. Tialima Tomasgo augwalibolo te po wai, “Eno aga nogode nel enani digi susiayu da, tama eno nogo dani te nel enani digi tomoba musiyayu da, te eno nogo aga punali badu palama susiayu da, teda te eno te poba ena homu mu mugobeo,” Tomasgo te po wai, augwali dali.

²⁶ Te nosali a naga olama me badu nogo sela sogo bidai, tama Jisas aga wali pali bidi augwali te be tomode ma bidai, tama Tomas me augwali dali bidai. Augwaligo tigidali tu mu dau ola silai digi, tama Jisas augwali tomoba dolagasai. Tama agai te po wai, “Dagego homu dua bugagia bidao.” ²⁷ Tama agai Tomasbolo te po wai, “Nago nogo dani eba da muao. Tama nago eno nogo me suao. Tama nago nogo eno punali badu palama suao. Nago homu si ebo tagalao. Enade nago homu deli yao, te tiwai bidao,” Jisasgo te po Tomas dali wai. ²⁸ Tomasgo aga dali po wei

ponoyu te po wai, "Nage eno Genuai Bidi dao, tama nage eno God nage dao," Tomasgo te po Jisas dali wai. ²⁹ Tama Jisasgo Tomas aga dali te po wai, "Nago ena subaso naga, tama nago homu enaba mubawe? Niwai bidi augwaligo ena susiama, augwaligo homu enabolo mubo we bidi, te augwali dwagi yai homu mu yaibao," Jisasgo Tomas dali te po wai.

Jongo te buku aşani po page e tama po wai

³⁰ Te Jisas agai bomo yai şe hauwa mu aga wali pabo bidi augwaligo gedude agai te şe yai. Tama eno te Jisas agai yali şe po tigidali eno e bukude aşbeo, meba naga aşani. ³¹ Te bidi Jisas da, te Godigo sa muyu nosali asaibao wali bidi Krais dao, aga da te Godigo Ogwa dao. Tama dagego te po mu po dao homu emainogo, eno Jisasgo yali bomo yai şe po meba e bukude aşani. Tama dagego Jisas da te Krais dao, te aga Godigo Ogwa dao, dagego te homu eyu, aga dali wadloyu, mu bidada pabo ula dagego somainogo eyu, eno agai yali şe po aşani.

21

A naga olama me badu nogo si bidigo Jisas suai

¹ Te nosali Jisas aga bidi dabego gedude ma pedalai, augwali te sigi aji nogi Taiberias pađe bidibadi te aga ma pedalai, augwaligo aga suai. Aga augwali pageba te tiwai pedalai. ² Te bidi dabe nogi e tama wai, Saimon Pita, te me Tomas te agai gasa nogi me Didimus, te Nataniel aga bulu nogi Kana, te Galili to pedai bulu, tama te Sebedigo ogwa si dali, te Jisas wali pabo bidi

me si me, augwali hodobo bidai, te sigi aꝑi nogi Taiberias paꝑe. ³ Tama Saimon Pitago augwalibolo te po wai, “Ena suꝓu gegigibu pobao,” wai. Tama augwaligo Saimon Pita agabolo te po wai, “Da me nage dali paio,” te po wai. Tama augwali pelama, te gebaba holai. Augwaligo te sogo hulide te seꝓ yali goli, suꝓu me sabeo. ⁴ Tama te giliga pedalainogo ebode, tama Jisas te sigi aꝑi sanide aga dolalubo augwaligo suai. Tiali goli augwaligo aga koneyu, tama aga Jisas dao, te homu augwaligo ebeo. ⁵ Tama Jisasgo augwalibolo hanalubo po olama i weyu, te po wai, “Abagi dede, dagego suꝓu meba saliwe?” te po wai. Tama augwaligo aga dali po wei ponoyu, te po wai, “Menio,” te po wai. ⁶ Augwaligo te po olama, tama agai augwalibolo te po wai, “Dagego te agane wa te dagego u badu te dolo nogo badu te suꝓu sabo wa te aꝑiba saꝓao,” te po wai, “tama dagego suꝓu meba saibao,” te po wai. Tama tibaso, augwaligo te wa agai te wali te dolo te wa aiyaba saꝓwai. Tama saꝓnama, augwaligo suꝓu hauwa mu sai, tama augwaligo te wa ugwaba ma kegabo usu ebeo.

⁷ Te bidi me Jisas agai godolo ebo bidi, agai Pitabolo te po wai, “Te aga dago Genuai Bidi dao,” te po wai. Tama Saimon Pita aga ugwa dabe pebeda munama, te seꝓ yai. Tama agai te po odai, “Te bidi aga dago Genuai Bidi dao” wabo, te po odobaso, Pita aga ugwa bea selama, tama aga te aꝑiba samonai. ⁸ Tama te Jisas wali pabo bidi meba augwali te gebadu asai, te aꝑi saniba. Tama augwaligo te suꝓu dabe te wa dali kegasa asai. Augwali digibulu gana bidibeo, te augwali bidali

usu sabo te pađe gana tamao, tama te sigi ađi saniba asai. ⁹ Tama augwali te gebadu aselama, te ađi sani badu sabolama, tama augwaligo suali, sia tede dabo suai, tama te siade suđu ulalubo suai, tama te tubo nai bret me tede munalubo augwaligo suai. ¹⁰ Jisasgo augwalibolo te po wai, “Megi dagego te sali suđu, te dagego meba eba sesao,” te po wai.

¹¹ Te Saimon Pita te gebaba holama, tama te suđu wa agai ađi saniba kegasa asai. Genuai suđu hauwa mu te wade pađanaluai, tama te 153 te tama suđu te suđu sabo wade bidai. Te suđu hauwa mu 153 tamao digi, te wa bono togobeo. ¹² Tama Jisasgo augwalibolo te po wai, “Dage nai tuagasao,” te po wai. Tama Jisas wali pabo bidi me deligo aga dali me hanaluyu, “Nage de dawe?” te po aga dali wabeo. Augwaligo koneai, te aga dago Genuai Bidi dao, te homu yai. ¹³ Tama Jisas aselama, te bret selama, augwalibolo mawai. Tama te siade ulai suđu me tama naga tiwai.

¹⁴ Jisas aga gu pagede ma hodaluama, tama si sogo Jerusalem hanude aga wali pabo bidi augwaligo gedude aga pedalai dao. Tama megı me te sela sogo aga augwaligo gedude ma pedalai, te Taiberias sigi ađi sanide.

Jisas dali Pita dali side po

¹⁵ Te augwali nai tula silama, tama Jisasgo Saimon Pitabolo po weyu, te po wai, “Saimon, nage Jonggo ogwa dao, tama nago ena godolo ebo kolesagago e bidi dabe augwaligo ena godolo ebo kolesaga aiyaba elalubawe?” Tama Pitago

agabolo te po wai, “Ao, Genuai Bidi, nago koneai dao, nage eno abagi dao.” Jisasgo agabolo te po wai, “Nago enaba homu tamadi muani we bidi augwali eno po nago augwalibolo ola mao,” Jisasgo te po wai. ¹⁶ Tama bidama gana, tama Jisasgo Pita aga dali si sogo te po ma wai, “Saimon, nage Jonggo ogwa dao, tama nago ena godolo mu ebawe?” Pitago aga dali te po wai, “Ao, Genuai Bidi, nago koneai dao, nage eno abagi dao.” Jisasgo agabolo te po wai, “Nago enabolo homu muani we bidi augwali nago tau siyu, tonaluyu yao,” Jisasgo te po wai. ¹⁷ Tama bidama gana, tama sela sogo agai Pitabolo te po ma hanalu wai, “Saimon, nage Jonggo ogwa dao, ena da nago abagi dawewe?” Tama agai Pita dali sela sogo “Ena da nago abagi dawewe?” obaso, Pita aga homu sege yai. Tama Pita agai Jisasbolo te po wai, “Genuai Bidi, nago tigidali nai koneai dao. Tama nago koneai dao, nage eno abagi dao,” Pitago te po wai. Tama Jisasgo agabolo te po wai, “Nago enabolo homu muani we bidi augwali eno po nago augwalibolo ola mao. ¹⁸ Eno mu po nage dali obao, polobadu nage gesi bidi bidiyu, tama naga digi kugulu gudulama, tama naga pabo mena mena bulu te naga homugo digi te buluba pai dao. Tialima nosali nage monu dabe ebo sogo, tama tebo sogo da te nago nogo ugwaba siyu, tama gasa bidigo nago nogo tulama, nago homugo pisayabo homu isawani te buluba nage odasa paibao,” Jisasgo te po wai. ¹⁹ Jisasgo te po olama wai, nosali augwaligo Pita ela muaibao. Tama Pita isiyu, tama aga te isibogo tama agai Godigo nogi ugwaba saibao. Jisasgo te po olama

wai. Jisas agai te po olama, tama agai Pita dali po weyu te po wai, "Nage ena wali asao."

²⁰ Te augwali si pabo gagalama, pobadi, tama Pitago begela suali, te Jisasgo godolo ebo bidi, aga augwali si wali asobo suali. Te bidi aga polobadu gana augwali nai tuali sogo aga te Jisas hagawiade tialuyu, tama agai te po hanalu wai, "Genuai Bidi, niwai bidi agai nage boi bidi nogoba muaibawe?" te po wali. Te bidi Jisas dali Pita si wali asobo Pitago megı suali. ²¹ Pita agai te bidi sulama, tama agai Jisasbolo te po wai, "Genuai Bidi, te bidi dali magi şe yaibawe?"

²² Jisasgo Pita dali te po wai, "Eno homugo ena ma asobo si te bidi aga me bidibadi asomai da wida, te nago şe dawe? Nage ena wali asao," Jisasgo Pita dali te po wai. ²³ Tama Jisasgo te bidide te wali po tama te aga wali pabo bidi mebage te po odolama, usu ela silai. Te pode geda muyu, augwaligo te homu yai, "Jisasgo te po wai, te bidi isigobeo." Tiali goli Jisas agai te bidi dali nage isilamo dao, te po aga dali wabeo. Jisas agai te po wai, "Eno homugo ena ma asobo si te bidi aga me bidibadi asomai da wida, te nago şe dawe?" te po wai. ²⁴ Tama te Jisas wali pabo bidi agai digi Jisasgo wali po odoyu, tama Jisasgo yali şe suyu yai. Tama te bidi ena dao, tama eno te po dali, te şe dali yali po pusulama, tama eno te po e bukude aşai. Tama dago koneao, agai te wali po mu tama dao.

²⁵ Te Jisas agai şe hauwa mu yai. Meba naga eno e bukude aşai, meba po eno aşebe. Tama e po aşebo bidi eno te po tigidali deli deli aşeyu da, tama te aşebo buku hauwa mu yaibao, tama

Dwagi Yai Gesi Po Jongo Aşani 21:25cxxx Dwagi Yai Gesi Po Jongo Aşani 21:25

eno homugo tigidali bulu te buku dabe mubo usu
egobeo.

CXXX

Godigo dwagi yai po buku
The Holy Bible in the Dadibi Language of Papua New
Guinea
Buk Baibel long tok ples Dadibi long Niugini

copyright © 1987, 2001 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Dadibi

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2019-08-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

f3fb5335-7c77-5120-883d-cc05478d7362